

SLUŽBENI LIST

REPUBLIKE BOSNE I HERCEGOVINE

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ

РЕПУБЛИКЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Godina IV - Broj 20

Petak, 2. juna/lipnja 1995.
SARAJEVO

Akontacija pretplate
se utvrđuje
kvartalno

254

Na osnovu Amandmana LXXIII tačka 1. stav 7. na Ustav Republike Bosne i Hercegovine, Predsjedništvo Republike Bosne i Hercegovine, donosi

UKAZ

O PROGLAŠENJU ZAKONA O VANJSKOTRGOVINSKOM POSLOVANJU

Prolašava se Zakon o vanjskotrgovinskom poslovanju, koji je Skupština Republike Bosne i Hercegovine donijela na sjednici Skupštine od 21. maja 1995. godine.

PR broj 1799/95
1. juna 1995. godine
Sarajevo

Predsjednik
Predsjedništva RBiH,
Alija Izetbegović, s. r.

ZAKON

O VANJSKOTRGOVINSKOM POSLOVANJU

I - OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se vanjskotrgovinsko poslovanje koje obuhvaća vanjskotrgovinski promet i obavljanje privrednih djelatnosti u inozemstvu.

Vanjskotrgovinski promet robe i usluga između pravnih lica sa sjedištem u Republici Bosni i Hercegovine (u daljem tekstu: Republika) i lica sa sjedištem u inozemstvu koji se vrši na osnovu ugovora zaključenih u skladu sa republičkim propisima i međunarodnim ugovorima.

Vanjskotrgovinski promet, pored izvoza i uvoza robe i usluga, obuhvaća i privremeni izvoz i uvoz, posebne oblike vanjskotrgovinskog prometa predviđene ovim zakonom, pribavljanje i ustupanje intelektualne svojine i pružanje usluga u inozemstvu od strane domaćih pravnih lica.

Obavljanje privrednih djelatnosti u inozemstvu, u smislu ovog zakona, podrazumijeva obavljanje proizvodnih, trgovinskih, uslužnih, naučnoistraživačkih i istraživačko-razvojnih djelatnosti, bankarskih i drugih finansijskih poslova i poslova osiguranja i reosiguranja, u skladu sa propisima zemlje u kojoj se te djelatnosti, odnosno poslovi obavljaju.

Privredne djelatnosti u inozemstvu obavljaju se preko preduzeća, predstavništava, poslovnih jedinica, poslovnica, banaka i drugih finansijskih organizacija, informativnih biroa banaka, osiguravajućih i reosiguravajućih organizacija i drugih oblika obavljanja privredne djelatnosti u inozemstvu, u skladu sa propisima zemlje u kojoj se te djelatnosti obavljaju, ulaganjem sredstava u strana preduzeća i povjeravanjem obavljanja privrednih poslova stranim licima.

Član 2.

Vanjskotrgovinski promet mogu vršiti preduzeća i druga pravna lica, osnovana u skladu sa Zakonom o preduzećima, ako ispunjavaju uvjete propisane ovim zakonom.

Privredne djelatnosti iz člana 1. stav 4. ovog zakona mogu obavljati preduzeća i druga pravna lica, organizacije koje obavljaju društvenu djelatnost, banke i organizacije za osiguranje, ako ispunjavaju uvjete predviđene ovim zakonom.

Preduzeće i drugo pravno lice stiče pravo da obavlja vanjskotrgovinsko poslovanje danom upisa tog poslovanja u odgovarajući registar, ako posebnim zakonom nije drukčije propisano.

Član 3.

Na vanjskotrgovinsko poslovanje u oblasti naoružanja i vojne opreme primjenjuju se odredbe ovog zakona, ako posebnim zakonom nije drukčije propisano.

II - UVJETI ZA VRŠENJE VANJSKOTRGOVINSKOG PROMETA

Član 4.

Za vršenje vanjskotrgovinskog prometa preduzeće mora da ispunjava slijedeće uvjete:

1) da je općim aktom preduzeća utvrđeno da preduzeće obavlja vanjskotrgovinski promet kao jedinu djelatnost, ili da pored drugih privrednih djelatnosti, obavlja i vanjskotrgovinski promet;

2) da su općim aktom preduzeća utvrđeni poslovi i zadaci vanjskotrgovinskog prometa, odnosno zastupanje i predstavljanje preduzeća i zaključivanja ugovora o vanjskotrgovinskom prometu, kao i granice tih ovlašćenja;

3) da preduzeće općim aktom utvrđuje uvjete koje moraju ispunjavati lica za vršenje poslova vanjskotrgovinskog prometa.

Član 5.

Preduzeće može da zaključuje ugovore i da obavlja druge poslove prometa robe i usluga samo u okviru djelatnosti za koje je upisano u sudski registar.

Član 6.

Zahtjev za upis u sudski registar vanjskotrgovinskog prometa, podnosi se nadležnom sudu.

U sudski registar za vršenje poslova vanjskotrgovinskog prometa upisuje se preduzeće u okviru djelatnosti koju obavlja.

Član 7.

Sud koji vodi registar iz člana 6. stav 1. ovog zakona dužan je da primjerak rješenja o izvršenom upisu u sudski registar, odnosno rješenje o promjenama izvršenim u tom registru, u roku od 30 dana od dana izvršenog upisa, odnosno promjene u

tom registru, dostavi republičkom organu uprave nadležnom za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom koji vodi jedinstvenu evidenciju o preduzećima upisanim u sudski registar za vršenje vanjskotrgovinskog prometa.

Rješenje o izvršenom upisu u sudski registar, rješenje o promjenama i rješenje o brisanju iz sudskog registra prava za vršenje poslova vanjskotrgovinskog prometa objavljuju se u "Službenom listu RBiH" na teret preduzeća čija se prava upisuju, odnosno brišu iz sudskog registra.

Član 8.

Preduzeće može bez upisa u sudski registar za vršenje poslova vanjskotrgovinskog prometa pružati usluge stranim licima u Republici u okviru djelatnosti koju obavlja u Republici, a u inozemstvu može pružati usluge montaže opreme koju izvozi.

Odredba stava 1. ovog člana odnosi se i na preduzetnike.

Preduzeće registrirano za investicione radove u inozemstvu može bez upisa u sudski registar da:

1) izvozi i kupuje u inozemstvu opremu, reprodukcioni i drugi materijal i pribor koji su potrebni za investicione radove koje izvodi u inozemstvu i robu namijenjenu ličnoj potrošnji radnika u pogonima u inozemstvu;

2) uvozi robu u okviru odobrenog kompenzacionog posla sa inozemstvom;

3) izvrši posao posredovanja u vanjskotrgovinskom prometu koji će republički organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom odobriti, ako se time povećava izvoz.

III - OBLICI IZVOZA I UVOZA

Član 9.

Izvoz i uvoz robe su slobodni (LB).

Radi zaštite domaće proizvodnje i potrošnje, izvoz i uvoz robe može se regulirati određivanjem kontingenata (K).

Radi izvršavanja međunarodnih ugovora, reguliranja izvoza i uvoza naoružanja i vojne opreme, izvoza i uvoza historijskih i umjetničkih djela i pojedinih plemenitih metala, određena roba može se izvoziti na osnovu dozvole (D).

Uvoz rezervnih dijelova za održavanje uvezene opreme, odnosno dijelova uvezene opreme i za održavanje trajnih potrošnih dobara je slobodan.

Član 10.

Radi regionalnog usmjeravanja izvoza i uvoza ili provođenja mjera samoograničenja republički organ uprave nadležan za ekonomske odnose sa inozemstvom može izvoz, odnosno uvoz uvjetovati izdavanjem prethodne saglasnosti čiji je cilj:

- 1) uspostavljanje platnobilansne ravnoteže;
- 2) efikasna naplata dugova, odnosno potraživanja iz odnosa sa inozemstvom;
- 3) uredno ispunjavanje međunarodnih ugovora.

Član 11.

Roba se može uvoziti, ili privremeno uvoziti samo ako odgovara standardima, atestima i tehničkim normativima i normama kvaliteta propisanim za stavljanje u promet, odnosno za upotrebu te robe na tržištu Republike.

Vlada Republike Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Vlada) posebnim propisom utvrdit će starosnu granicu za uvoz, odnosno unos motornih vozila u skladu sa ovim zakonom.

Roba za koju su obavezne zdravstvena, veterinarska ili fitopatološka kontrola ili kontrola kvaliteta ne može se uvoziti ili privremeno uvoziti ako ne ispunjava propisane uvjete.

Izuzetno od odredbe st. 1. i 3. ovog člana, roba se može privremeno uvoziti radi oplemenjivanja, ako se time ne ugrožava život i zdravlje ljudi i prirodna sredina.

Odredbe stava 1. ovog člana ne odnose se na robu koja se uvozi ili privremeno uvozi u slobodne zone.

Radi sprečavanja ugrožavanja života i zdravlja ljudi i prirodne sredine, Vlada može zabraniti uvoz i tranzit određene robe preko teritorije Republike ili propisati uvjete pod kojima se takva roba može uvoziti, odnosno izvoziti.

Član 12.

Vlada, na prijedlog republičkog organa uprave nadležnog za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom, razvrstava robu na pojedine oblike izvoza i uvoza i određuje vrste robe čiji se izvoz i uvoz regionalno usmjeravaju.

Član 13.

Dozvole iz člana 9. stav 3. ovog zakona i saglasnosti iz člana 10. i člana 57. stav 2. ovog zakona izdaje republički organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom, ako posebnim propisom nije drukčije određeno.

Član 14.

Vlada, na prijedlog republičkog organa uprave nadležnog za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom, do 31. oktobra tekuće godine utvrđuje obim kontingenata za izvoz i uvoz robe, regionalnu strukturu uvoza i dinamiku izvoza za narednu godinu. Pri utvrđivanju obima kontingenata uzimaju se u obzir kontingenti utvrđeni za robu koja se uvozi na kredit ili se uvozi, odnosno plaća duže od godine dana, kao i posebni kontingenti za slobodne zone.

Kontingente sporazumno raspoređuju preduzeća i preduzetnici u Privrednoj komori Republike Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Privredna komora) u roku od 30 dana od dana donošenja propisa iz stava 1. ovog člana, i to: za izvoz-proizvođači, a za uvoz potrošači i utvrđuju dinamiku izvoza, odnosno uvoza i druga međusobna prava i obaveze. U raspodjeli kontingenata mogu učestvovati i vanjskotrgovinska preduzeća ako izvoze, odnosno uvoze u svoje ime i za svoj račun robu široke potrošnje ili uvoze robu za račun Republike i općina i njihovih organa i organizacija.

Ako se u roku iz stava 2. ovog člana kontingenti ne raspodjele ili ne iskoriste, kontingente će, u narednom roku od 30 dana, raspodjeliti na pojedina preduzeća republički organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom. Protiv tog rješenja može se voditi upravni spor koji ne zadržava njegovo izvršenje.

Privredna komora obavještava učesnike iz stava 2. ovog člana o mjestu i vremenu raspodjele kontingenata, najkasnije osam dana prije raspodjele.

Republički organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom donosi opći akt kojim se uređuje način učestvovanja privrednih subjekata u raspodjeli kontingenata.

Izveštaj o izvršenoj raspodjeli kontingenata, Privredna komora dostavlja bankama ovlaštenim za poslove sa inozemstvom koje vode evidenciju o korišćenju kontingenata i republičkom organu uprave nadležnom za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom. Preduzeće bira banka kod koje će se evidentirati korišćenje kontingenata i o tome obavještava Privrednu komoru.

Pri raspodjeli kontingenata u Privrednoj komori osigurat će se najmanje 10% za naknadnu raspodjelu i to: za novu proizvodnju čije se potrebe nisu mogle predvidjeti pri raspodjeli kontingenata, i za otkup sajamskih eksponata izloženih na međunarodnim sajamskim priredbama koje se održavaju u Republici.

Član 15.

Kontingentima se određuje obim izvoza, odnosno uvoza pojedine robe po količini ili po vrijednosti, po pravilu, za period od godinu dana. Ako se roba izvozi, odnosno uvozi na kredit ili se izvozi, odnosno uvozi duže od godinu dana, kontingent se utvrđuje za period korišćenja kredita, odnosno za period izvoza, odnosno uvoza odnosno robe.

Član 16.

Republički organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom može utvrditi kontingent iznad utvrđenog kontingenta iz člana 14. ovog zakona i to: za uvoz

robe radi zamjene robe koja je uništena djelovanjem više sile ili elementarnih nepogoda: za uvoz robe na osnovu odobrenog kredita Međunarodne banke za obnovu i razvoj i drugih međunarodnih finansijskih organizacija i provedene međunarodne licitacije za uvoz sirovina i reproduktionog materijala radi proizvodnje za izvoz, uz preuzimanje obaveza izvoza najmanje u iznosu 50% većem od vrijednosti uvoza u roku predviđenom odobrenjem i za izvoz robe ako se time ne stvaraju poremećaji u snabdjevenosti domaćeg tržišta.

Uvoz aviona i brodova radi zamjene uvezenih aviona i brodova uništenih djelovanjem više sile ili u saobraćajnom udešu koji se nabavljaju po osnovu reosiguranja, jeste slobodan.

Član 17.

Uvoz sigurnosnih sredstava, rezervnih dijelova i usluga za potrebe organa uprave nadležnih za unutrašnje poslove i izvoz ove robe se na osnovu dozvole koju izdaje republički organ uprave nadležan za unutrašnje poslove i na taj uvoz ne primjenjuju se odredbe ovog zakona o oblicima uvoza. Republički organ uprave nadležan za unutrašnje poslove obavještavat će Vladu o izvršenom izvozu i uvozu u tekućoj godini.

Uvoz reproduktionog materijala koji je namijenjen za proizvodnju sigurnosnih sredstava iz stava 1. ovog člana vrši se na osnovu rješenja o razvrstavanju na oblike uvoza koje izdaje republički organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom.

Član 18.

Republički organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom na osnovu podataka carinarnica prati ostvarivanje platnog bilansa Republike po oblicima izvoza i uvoza robe, a za robe čiji je uvoz slobodan, po pojedinim vrstama, odnosno grupama robe.

Član 19.

Izvoz, odnosno uvoz izvršen je kada je roba ocarinjena i kad je prešla carinsku liniju, odnosno kad je usluga izvršena. Kao dan izvoza, odnosno uvoza robe smatra se dan kad je izvršeno carinjenje robe.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, republički organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom može izdati odobrenje da se izvrši izvozno-uvozno carinjenje robe i bez prelaska robe preko carinske linije, ako je zaključen ugovor sa stranim licem i ako se smanjuju troškovi transporta robe. Pri izvozno-uvoznom carinjenju ove robe primjenjuju se propisi koji se odnose na izvoz i uvoz koja prelazi carinsku liniju.

Funkcioner koji rukovodi republičkim organom uprave nadležnim za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom propisuje koji se dan smatra danom izvršenja usluga.

IV - POSEBNI OBLICI VANJSKOTRGOVINSKOG PROMETA

Član 20.

Uvoz robe koja predstavlja ulog stranog lica ili povećanje tog uloga vrši se slobodno, u skladu sa pravnim poslom kojim se vrši ulaganje.

Član 21.

Preduzeće može sa stranim licem zaključiti ugovor o dugoročnoj proizvodnoj kooperaciji, sa rokom trajanja od najmanje tri godine. Vrijednost izvoza na osnovu ugovora iz stava 1. ovog člana mora biti najmanje jednaka vrijednost uvoza izvršenog na osnovu tog ugovora.

Plaćanje i naplata sa stranim licem preko tekućeg računa na osnovu ugovora iz stava 1. ovog člana vršit će se u skladu sa važećim propisima o deviznom poslovanju.

Član 22.

Ako je roba koja se izvozi ili uvozi na osnovu ugovora o dugoročnoj proizvodnoj kooperaciji u vrijeme zaključenja, odnosno izmjena i dopuna tog ugovora, razvrstava na slobodan izvoz ili uvoz, izvozi se i uvozi slobodno do izvršenja tog ugovora.

Ako je izvoz, odnosno uvoz robe koji se vrši na osnovu ugovora o dugoročnoj proizvodnoj kooperaciji reguliran kontingentom ili dozvolom, preduzeće izvozi, odnosno uvozi tu robu na osnovu pribavljene saglasnosti republičkog organa uprave nadležnog za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom, koji je dužan da odluči o zahtjevu u roku od 30 dana od dana donošenja zahtjeva za izdavanje saglasnosti. Ta saglasnost istovremeno predstavlja utvrđeno pravo na izvoz, odnosno uvoz po tom osnovu i važi dok važi ugovor.

Član 23.

Ugovor o dugoročnoj proizvodnoj kooperaciji mora biti zaključen u pismenom obliku.

Ugovor o dugoročnoj proizvodnoj kooperaciji mora da sadrži specifikaciju robe koje se uvoze odnosno izvoze. Specifikacija sadrži vrstu robe, godišnje količine, jedinične cijene, godišnje vrijednosti i ukupnu vrijednost isporuka u jednom pravcu.

Ugovor iz stava 1. ovog člana i njegove izmjene i dopune prijavljuju se republičkom organu uprave nadležnom za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom u roku od 30 dana od dana njegovog potpisivanja, odnosno njegove izmjene i dopune i postaje punovažan danom upisa u registar ugovora o dugoročnoj proizvodnoj kooperaciji.

Republički organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom dužan je da donese rješenje o upisu, odnosno o odbijanju upisa ugovora u registar ugovora o dugoročnoj proizvodnoj kooperaciji u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva za upis. Ako se rješenje o upisu, odnosno o odbijanju upisa u registar ne donese u tom roku, ugovor postaje punovažan istekom tog roka.

Član 24.

Preduzeće može, na osnovu odobrenja republičkog organa uprave nadležnog za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom, zaključivati ugovore o izvozu robe i usluga koji se naplaćuju uvozom robe i usluga u istoj vrijednosti (kompenzacioni poslovi).

Ako se radi o uvozu opreme radi povećanja obima i tehničkog nivoa proizvodnje, odnosno pružanja usluga, mogu se, izuzetno, odobravati poslovi iz stava 1. ovog člana, pod uvjetom da se uvoz opreme i uvoz u zakup plaća izvozom robe proizvedene tom opremom, odnosno izvozom usluge pružene tom opremom.

Izvoz i uvoz robe u okviru posla iz stava 1. ovog člana vrši se u skladu sa propisanim oblicima izvoza i uvoza.

Funkcioner koji rukovodi republičkim organom uprave nadležnim za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom propisuje bliže uvjete, način i rokove pod kojima se poslovi iz st. 1. i 2. mogu zaključivati.

Izvoz i uvoz robe po međunarodnim sajamskim kompenzacionim poslovima može vršiti preduzeće koje je upisano u sudski registar za vršenje poslova vanjskotrgovinskog prometa, u okviru ukupne vrijednosti izvoza i uvoza koju za pojedine sajmove svake godine utvrđuje republički organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom i koji u okviru tog iznosa utvrđuje lista robe za izvoz i uvoz.

Izvoz i uvoz robe po međunarodnim sajamskim kompenzacionim poslovima vrši se u skladu sa propisanim oblicima izvoza i uvoza.

Član 25.

Preduzeće upisano u sudski registar za vršenje poslova vanjskotrgovinskog prometa može slobodno kupovati robu u inozemstvu radi prodaje u inozemstvu.

Preduzeće upisano u sudski registar za vršenje poslova vanjskotrgovinskog prometa može kupljenu i uvezenu, odnosno privremeno uvezenu robu ponovo izvoziti.

U slučaju kupovine robe u inozemstvu, uvoza te robe i izvoza iste količine robe iz istog tarifnog stava Carinske tarife, izvoz i uvoz je slobodan.

Plaćanje i naplata po poslovima iz stava 2. ovog člana mogu se odobriti i uvozom robe, pod uvjetima iz člana 24. ovog zakona, ili otkupom bosanskohercegovačkog duga na osnovu odobrenja datog u skladu sa posebnim propisom kojim se uređuju kreditni odnosi sa inozemstvom.

Poslove iz stava 2. ovog člana odobrava republički organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom a finansijske transakcije u vezi sa tim poslovima republički organ uprave nadležan za poslove finansija.

Republički organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom odobrava poslove iz ovog člana, ako su ti poslovi u skladu sa zaključenim međunarodnim trgovinskim ugovorima ili ako se njima ne remeti redovan izvoz robe iz Republike ili ako se osigurava zapošljavanje slobodnih proizvodnih kapaciteta u republici ili izvršavanje obaveza preuzetih međunarodnim ugovorima, kao i ako se osigurava povećanje priliva deviza koje su predmet kupoprodaje na deviznom tržištu, smanjivanje dospelog, a nenaplaćenog potraživanja Republike sa određenim zemljama i uravnoteženje razmjene sa zemljama sa kojima su zaključeni sporazumi o uravnoteženoj razmjeni robe i usluga.

Republički organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom utvrđuje bliže uvjete i način odobravanja poslova iz stava 2. ovog člana i način prijavljivanja, evidencije i kontrole tih poslova.

Član 26.

Malogranični promet vrši se u pograničnom i susjednom prekomorskom području, u skladu sa ovim zakonom, zaključenim međudržavnim ugovorom i propisima donesenim na osnovu ovog zakona.

Pograničnim područjem i susjednim prekomorskim područjem, u smislu ovog zakona, podrazumijeva se područje određeno međudržavnim ugovorom.

Ako međudržavnim ugovorom nije određeno područje iz stava 2. ovog člana, to područje na teritoriji Republike određuje Vlada.

Poslove izvoza i uvoza robe i usluga u malograničnom prometu može vršiti preduzeće koje je upisano u sudski registar za tu vrstu poslova, ako međudržavnim ugovorom nije drukčije određeno.

Izvoz i uvoz robe u okviru malograničnog prometa obavlja se u skladu sa propisanim oblicima izvoza i uvoza.

V - USLUGE U VANJSKOTRGOVINSKOM PROMETU

Član 27.

Usluge u vanjskotrgovinskom prometu može vršiti preduzeće koje je upisano u sudski registar za vršenje tih usluga u vanjskotrgovinskom prometu, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Uslugama u vanjskotrgovinskom prometu podrazumijevaju se naročito: izvođenje investicionih radova u inozemstvu i ustupanje investicionih radova stranom licu u Republici, usluge međunarodnog transporta robe i putnika, pomorsko-tehničke usluge na moru i podmorju i druge usluge koje su u vezi sa međunarodnim transportom (međunarodna špedicija, skladištenje, lučke i aerodromske usluge, agencijske usluge u transportu i sl.), ugostiteljske i turističke usluge, posredovanje i zastupanje u prometu robe i usluga, poštansko-telegrafске i druge telekomunikacione usluge, usluge kontrole kvaliteta i kvantiteta u izvozu i uvozu robe, usluge istraživanja i pružanja i korišćenja informacija i znanja u privredi, nauci, usluge atestiranja, usluge faktoringa, finansijski inženjering i druge usluge.

1. Izvođenje investicionih radova u inozemstvu i ustupanje investicionih radova stranom licu u Republici

Član 28.

Izvođenje investicionih radova u smislu ovog zakona obuhvaća:

- 1) izradu ekspertiza i studija, investicionih programa, prostornih i urbanističkih planova i projekata, idejnih, glavnih i detaljnih projekata i investiciono-tehničke dokumentacije, licitacionih elaborata (tenderske dokumentacije) i druge investicione dokumentacije za objekte i radove;
- 2) izvođenje geodetskih, geoloških i drugih istražnih radova, melioracionih radova i radova oplemenjivanja zemljišta, privođenje zemljišta kulturi i komunalno uređivanje zemljišta;
- 3) izvođenje građevinskih, građevinsko-zanatskih, rudarskih hidrotehničkih i drugih sličnih radova i radova unutrašnjeg uređenja i dekoracije;
- 4) izvođenje instalacionih, montažnih i demontažnih radova i radova na održavanju, remontu i revitalizaciji industrijskih i drugih postrojenja;
- 5) stavljanjem u pogon postrojenja i opreme izgrađenih objekata, rukovođenje radovima, tehničko upravljanje pogonom ili proizvodnjom i održavanjem izgrađenih postrojenja, objekata i pogona;
- 6) izgradnju kompletnih objekata i isporuka oprema, dijelova i materijala i tehničkih linija i ostalih komponenti;
- 7) organizaciju izgradnje kompletnih objekata (inženjering), izvođački inženjering i savjetodavni (konsalting) inženjering;
- 8) stručno-tehnički nadzor nad izvođenjem investicionih radova i izgradnjom investicionih objekata;
- 9) pružanje stručne pomoći, odnosno konsultantskih usluga u toku izgradnje i u radovima na izgrađenim objektima;
- 10) održavanje, remont i revitalizacija izgrađenih objekata i ispitivanje opreme;
- 11) obuku radnika, prijenos znanja i iskustva i organizovanje proizvodnje u izgrađenim objektima;
- 12) druge poslove izvođenja investicionih radova.

Član 29.

Ugovor o izvođenju investicionih radova u inozemstvu može sa stranim licem zaključiti preduzeće koje je upisano u sudski registar za izvođenje investicionih radova u inozemstvu.

Ugovor o izvođenju investicionih radova mora biti zaključen u pismenom obliku i sadržavati odredbe o osiguranju naplate.

Član 30.

Preduzeće koje izvozi opremu, odnosno izvodi investicione radove u inozemstvu može bez uvoza u Republiku kupovati u inozemstvu opremu za izvođenje tih radova, dio opreme i materijala koji se ugrađuju u opremu koja se izvozi, odnosno objekat koji se gradi u inozemstvu.

Preduzeće koje izvodi investicione radove u inozemstvu može uvoziti dio opreme i materijala radi ugradnje u opremu koju u sklopu sa izvođenjem investicionih radova izvozi u inozemstvo.

Na kupovinu opreme, dijela opreme i materijala iz st. 1. i 2. ovog člana ne primjenjuju se propisi koji se odnose na uvoz te opreme i materijala u Republiku.

Član 31.

Preduzeće koje izvodi investicione radove u inozemstvu može po okončanju radova, odnosno po prestanku upotrebe, slobodno uvesti u Republiku osnovna sredstva i rezervne dijelove za sredstva, koja je nabavilo i koristilo za izvršenje poslova iz ugovora o izvođenju investicionih radova u inozemstvu.

Na neamortizirani dio vrijednosti sredstava i rezervnih dijelova iz stava 1. ovog člana plaća se carina i uvozne dažbine u skladu sa carinskim propisima.

Preduzeće je dužno da pri uvozu sredstava i rezervnih dijelova iz stava 1. ovog člana, pored dokaza o nabavi, podnese i izjavu poslovnog organa da su ta sredstva korišćena u inozemstvu za izvođenje investicionih radova.

Član 32.

Izvođenje investicionih radova, odnosno izvođenje pojedinih radova na investicionom objektu u Republici (u daljem tekstu: investicioni radovi u Republici) može se ustupiti stranom izvođaču, na osnovu prethodno održanog javnog nadmetanja ili izvršenog prikupljanja ponuda određenog najmanjeg broja ponuđača, u skladu sa propisima kojima se uređuje javno nadmetanje i prikupljanje ponuda.

Član 33.

Uvjeti za ustupanje izvođenja investicionih radova u Republici stranom izvođaču utvrđuje preduzeće investitor, a naročito:

- 1) obavezu davanja garancije kao uvjet za učešće na javnom nadmetanju i sadržaj garancije;
- 2) obavezu stranog izvođača da uz ponudu podnese garanciju banke za naknadu štete koju bi investitor mogao pretrpjeti zbog neurednog ispunjenja ugovora od strane izvođača;
- 3) primjenu važećih domaćih standarda, tehničkih normativa i normi kvaliteta (u daljem tekstu: standard);
- 4) način zaštite od tehnologije koje zagađuju okoliš.

Ako domaći standardi ne postoje, o tome se mora pribaviti potvrda republičkog organa nadležnog za poslove standardizacije.

Ova potvrda se mora izdati u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva. Inozemni ili međunarodni standardi mogu se zahtijevati, odnosno prihvatiti kao uvjet za ustupanje ugovora stranom izvođaču ukoliko domaći standardi ne postoje, ili ako su oni manje strogi od stranih ili međunarodnih standarda.

Član 34.

Ugovor o izvođenju investicionih radova u inozemstvu, odnosno ugovor o izvođenju investicionih radova u Republici, upisuje se u posebne registre koji vodi republički organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa s inozemstvom.

Ugovori iz stava 1. ovog člana neće se upisati u registar ako nisu u skladu sa odredbama ovog zakona i drugih republičkih propisa i ako su protivni interesima sigurnosti ili odbrane zemlje. Ako republički organ uprave odbije da upiše ugovor u registar, dužan je da o tome donese rješenje u roku od 15 dana od dana dostavljanja ugovora i dokumentacije koja se prilaže uz taj ugovor radi upisa u registar. Protiv tog rješenja ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

2. Zastupanje stranih lica

Član 35.

Preduzeće upisano u sudski registar za vršenje poslova vanjskotrgovinskog prometa može sa stranim licem zaključiti ugovor o zastupanju, ugovor o prodaji strane robe sa konsignacionog skladišta i ugovor o vršenju servisnih usluga za održavanje uvezene opreme i trajnih dobara za ličnu potrošnju.

Ugovori iz stava 1. ovog člana moraju biti zaključeni u pismenom obliku i evidentiraju se u republičkom organu uprave nadležnom za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom. ako su ispunjeni uvjeti iz ovog zakona i propisi donijeti na osnovu ovlaštenja iz ovog zakona.

Ugovori o zastupanju zaključuju se za zastupanje na cijeloj teritoriji Republike.

Preduzeće upisano u sudski registar za vršenje poslova vanjskotrgovinskog prometa koje je zaključilo ugovor o prodaji robe sa konsignacionog skladišta dužno je da osigura servis, potrošni materijal i pribor, rezervne dijelove za opremu i trajnu potrošnju robe koju prodaje sa konsignacionog skladišta. Preduzeće može pružanje određenih servisnih usluga povjeriti drugom preduzeću, odnosno fizičkom licu koja samostalno obavljaju evidentiranu ili registriranu privrednu djelatnost.

Vlada donosi propise kojima se bliže uređuju poslovi zastupanja stranih lica u Republici i poslovi prodaje sa konsignacionih skladišta.

Član 36.

Preduzeće upisano u sudski registar za vršenje poslova vanjskotrgovinskog prometa i druga pravna lica za koja je to predviđeno posebnim propisom može, pored prodaje robe sa konsignacionih skladišta strane robe prodavati robu stranog porijekla i robu domaće proizvodnje i iz slobodnih carinskih prodavnica. Roba iz slobodnih carinskih prodavnica može se prodavati stranim i domaćim fizičkim licima.

Robu iz slobodnih carinskih prodavnica može prodavati preduzeće upisano u sudski registar za vršenje poslova vanjskotrgovinskog prometa koje sa stranim licem ima zaključen ugovor o prodaji robe u slobodnoj carinskoj prodavnici i preduzeće upisano u sudski registar za vršenje poslova vanjskotrgovinskog prometa koje je sa preduzećem koje ima generalno zastupništvo stranog lica u Republici zaključilo ugovor o prodaji robe u slobodnim carinskim prodavnicama, ako je roba predmet generalnog zastupanja.

Na smještaj robe u slobodne carinske prodavnice primjenjuju se propisi o privremenom uvozu robe.

Vlada može propisati koja se roba ne može prodavati iz slobodne carinske prodavnice.

3. Obavljanje vanjskotrgovinskih poslova u slobodnim zonama

Član 37.

Preduzeće može, radi obavljanja privrednih djelatnosti u slobodnoj zoni, slobodno uvoziti i izvoziti ili privremeno uvoziti, odnosno izvoziti robu i usluge u zonu i snabdijevati prijevozna sredstva u međunarodnom saobraćaju.

Roba se iz slobodne zone, radi njenog oplemenjivanja, ispitivanja, atestiranja, popravke ili predstavljanja na tržištu može privremeno uvoziti slobodno, uz poseban carinski nadzor do vraćanja robe u zonu, odnosno do njenog izvoza.

Roba proizvedena ili oplemenjena u slobodnoj zoni može se staviti u promet izvan slobodne zone na domaće tržište uz primjenu propisa o uvozu i nakon naplate carine i drugih dažbina na uvozni sadržaj u toj robi.

4. Uvjeti za uvoz usluga, strana predstavništva i prodaja stranih eksponata

Član 38.

Uvoz privrednih usluga je slobodan, a Vlada može posebnim propisima izuzetno ograničiti korišćenje određenih usluga stranih lica radi sigurnosti Republike, zaštite života i zdravlja ljudi i prirodnih okoliša, kao i radi zaštite određenih privrednih i društvenih djelatnosti čiji je razvoj posebno značajan za Republiku.

Strana lica koja pružaju usluge u Republici dužni su da se pridržavaju važećih propisa, međunarodnih konvencija i profesionalnih kodeksa.

Član 39.

Strano lice može otvoriti predstavništvo u Republici u oblasti proizvodnje, prometa robe i privrednih usluga, bankarstva i osiguranja.

Predstavništvo iz stava 1. ovog člana može preduzimati prethodne i pripremne radnje u vezi sa zaključenjem ugovora, ali ne može zaključiti ugovor u vanjskotrgovinskom prometu.

Vlada propisuje bliže uvjete za otvaranje i rad predstavništva stranih lica u Republici.

Član 40.

Strani izlagači mogu na međunarodnim sajmovima u Republici prodavati svoje eksponate za valutu Republike do vrijednosti koja je potrebna za plaćanje troškova izlaganja na sajmu, carina i drugih uvoznih dažbina.

Vlada propisuje vrstu troškova koji se mogu plaćati u skladu sa stavom 1. ovog člana, kao i način i kontrolu prodaje predmeta iz tog stava.

VI - PRIVREMENI IZVOZ I UVOZ

Član 41.

Radi pružanja usluga stranim licima i korišćenja usluga stranih lica, kao i u drugim slučajevima kad se roba izvozi, odnosno uvozi sa obavezom vraćanja u određenom roku, u istom ili promijenjenom stanju, roba se može privremeno izvoziti, odnosno uvoziti.

Oprema, dijelovi opreme, sirovine i repromaterijali koji se uvoze radi proizvodnje za izvoz, uvoze se privremeno u smislu ovog zakona.

Carinarnica odobrava privremeni uvoz i izvoz robe iz stava 1. ovog člana na način, po postupku propisanom posebnim zakonom i pod uvjetima i propisima donesenim na osnovu tog zakona.

Privremeno izvezena roba mora se vratiti u Republiku ili definitivno izvesti, a privremeno uvezena roba mora se vratiti u inozemstvo ili definitivno uvesti i ocariniti po propisima kojima se uređuje izvoz, uvoz, carinjenje te robe, kao i rokovi privremenog izvoza i uvoza.

Član 42.

Preduzeće može privremeno izvoziti, odnosno uvoziti, te uzimati u zakup opremu radi korišćenja u proizvodnji i radi pružanja usluga.

Ugovor o zakupu obavezno sadrži rok trajanja zakupa.

Ugovorom o zakupu može se predvidjeti da po isteku ugovorenog roka zakupac postane vlasnik privremeno izvezene, odnosno uvezene opreme.

Carinarnica odobrava privremeni izvoz, odnosno uvoz, odnosno uvoz opreme u zakup pod uvjetima propisanim posebnim zakonom i propisima donijetim na osnovu tog zakona. Ako je izvoz, odnosno uvoz reguliran kontingentom, odnosno dozvolom, carinarnica odobrava taj izvoz, odnosno uvoz ako preduzeće raspolaže kontingentom, odnosno dozvolom.

Ako za taj uvoz nije pribavljen kontingent, odnosno dozvola, privremeni uvoz carinarnica može odobravati na osnovu pribavljene saglasnosti republičkog organa uprave nadležnog za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom koji je dužan da odluči o zahtjevu u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva za izdavanje saglasnosti.

Saglasnost iz stava 5. ovog člana izdaje se, ako se tim izvozom odnosno uvozom unapređuje proizvodnja ili pružanje usluga ili povećava izvoz.

Član 43.

Na robu koja se privremeno izvozi, odnosno uvozi ne primjenjuju se odredbe čl. 9, 10, 12, 14. i 47. ovog zakona.

Privremeno izvezena, odnosno uvezena roba može se upotrijebiti samo za namjene za koje je privremeno izvezena, odnosno uvezena.

Član 44.

Preduzeće može vršiti poslove oplemenjivanja robe (preradu, doradu i obradu) stranog lica ili preduzeća upisanog u sudski registar za poslove posredovanja u vanjskotrgovinskom prometu, odnosno može dati na oplemenjivanje robu stranom licu.

Preduzeće može usluge oplemenjivanja platiti, odnosno naplatiti u robu koja je data na oplemenjivanje, odnosno koja je oplemenjena na osnovu odobrenja republičkog organa uprave nadležnog za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom. Na izvoz i uvoz robe kojom se plaća, odnosno naplaćuje usluga oplemenjivanja primjenjuju se propisi kojima se uređuje izvoz, odnosno uvoz te robe.

Član 45.

Preduzeće može sa stranim licem, u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuju strana ulaganja, zaključivati ugovor o davanju u zakup privrednog objekta. Tim ugovorom može se predvidjeti da preduzeće pruža i usluge organiziranja proizvodnje.

Član 46.

Vlada određuje vrstu i namjenu privremenog izvoza i uvoza, rokove privremenog izvoza i uvoza po namjenama, a može odrediti koja se roba ne može privremeno uvoziti.

VII - OSTALE ODREDBE O IZVOZU I UVOZU

Član 47.

Preduzeće može uvoziti robu na osnovu neposredne pogodbe, na osnovu prethodno izvršenog prikupljanja ponuda određenog najmanjeg broja ponuđača ili na osnovu prethodno održanog javnog nadmetanja.

Ako domaći i strani ponuđači ponude jednake uvjete, prednost imaju domaći ponuđači.

Ako strani ponuđači ponude povoljnije uvjete od domaćih ponuđača prednost ima ponuda onog stranog ponuđača koji u većoj mjeri angažira domaće proizvođače za proizvodnju robe koju isporučuje i koji u većoj mjeri kreditira domaćeg proizvođača u odnosnoj proizvodnji, ili kupuje u većoj vrijednosti proizvode domaćih proizvođača.

Član 48.

Ako je ugovorom sa stranim licem, međunarodnim ugovorom ili odlukama međunarodnih organizacija predviđeno da robu, koja se izvozi iz, uvozi u, ili tranzitira i kroz one oblasti Republike koje su određene odlukama međunarodnih organizacija, treba da prate uvjerenja, dozvole ili ovjerene isprave. Ta uvjerenja, dozvole i isprave izdaje, odnosno ovjerava Privredna komora, izuzev dokumenata koja na osnovu drugih propisa izdaju carinski i inspeksijski organi.

Ako propisi zemlje u kojoj će se upotrijebiti uvjerenje, odnosno druge isprave iz stava 1. ovog člana predviđaju ovjeru tih uvjerenja, odnosno isprave od strane državnih organa, tu ovjeru vrši republički organ uprave nadležan za inozemne poslove.

Republički organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom propisuje:

- 1) način izdavanja uvjerenja i dozvola;
- 2) način ovjeravanja isprave koje prate robu pri izvozu, uvozu i tranzitu iz stava 1. ovog člana i
- 3) šta se smatra robom bosanskohercegovačkog porijekla.

Tim propisom može se predvidjeti da pojedina uvjerenja izdaju carinski i drugi organi.

Propisom iz stava 3. ovog člana može se predvidjeti koja se roba proizvedena u slobodnoj zoni smatra robom domaćeg porijekla i u kojim slučajevima je potrebno pribaviti uvjerenja o porijeklu te robe.

Član 49.

Preduzeće može u okviru zaključenih ugovora o izvozu i uvozu slobodno izvoziti i uvoziti robu radi zamjene za ranije isporučenu robu za koju je komisijski utvrđeno da je neispravna ili da ne odgovara ugovorenim uvjetima do roka predviđenog ugovorom za otklanjanje nedostataka.

Član 50.

Preduzeće može, u vezi sa obavljanjem svoje privredne djelatnosti, izvoziti robu i usluge bez naplate protivvrijednosti i uvoziti robu i usluge bez plaćanja protivvrijednosti, ako je to potrebno za ispitivanje kvaliteta robe koja se izvozi, odnosno uvozi, ako to predstavlja višak po poslovima izvoza i uvoza robe, ako ta roba služi za reklamu u izvozu, odnosno uvozu ili se radi o uzroku, studiji, projektu i drugoj tehničkoj dokumentaciji koji prate izvezenu, odnosno uvezenu robu ili ako prethodno učestvu na međunarodnim javnim nadmetanjima, odnosno

ako služe učešću na međunarodnom javnom nadmetanju, ako oprema svoja predstavništva u inozemstvu, ako šalje ili prima robu u humanitarne, naučno-prosvjetne, kulturne, zdravstvene i socijalne svrhe, ako šalje ili prima robu kao pomoć radi otklanjanja posljedica elementarnih nepogoda i drugih oblika više sile, ako pruža ili prima usluge opravke, montaže robe koje prate robu u izvozu, odnosno kao i u slučajevima kad postoji reciprocitet sa odnosnom zemljom ili ako je to predviđeno međunarodnim ugovorom.

Preduzeće upisano u sudski registar za zastupanje stranih lica može primati alate, mjerne instrumente i uređaje, servisna vozila i opremu, koje mu šalje strano lice sa kojim je zaključilo ugovor o zastupanju, držanju konsignacionog skladišta i vršenju servisnih usluga, radi pružanja usluga u okviru zaključenog ugovora.

Republika, općine i njihovi organi i organizacije, političke i druge organizacije i druga pravna lica mogu slati i primati robu i primati i pružati usluge u humanitarne, naučno-prosvjetne, kulturne, zdravstvene, socijalne, sportske, vjerske i druge nekomercijalne svrhe.

Predstavništva stranih lica i druge strane organizacije u Republici mogu uvoziti osnovna sredstva i potrošnu robu koji su prije ko potrebni za njihov rad.

Izvoz i uvoz, odnosno primanje i slanje robe i primanje i pružanje usluga iz st. 1. do 4. ovog člana vrši se slobodno. Za izvoz robe bez naplate protuvrijednosti, preduzeće podnosi odluku poslovnog organa.

Nadležnoj carinarnici, uz carinsku deklaraciju, podnosi se dokaz o izvozu bez naplate, odnosno uvozu bez plaćanja protuvrijednosti.

VIII - PRIBAVLJANJE I USTUPANJE PRAVA INDUSTRIJSKE SVOJINE I ZNANJA I ISKUSTVA (KNOW-HOW)

Član 51.

Preduzeće može pribavljati od stranog lica, odnosno ustupati stranom licu pravo industrijske svojine i znanje i iskustvo (know-how) (u daljem tekstu: znanje i iskustvo).

Član 52.

Pravom industrijske svojine, u smislu ovog zakona, podrazumijeva se patent, model za iskorišćavanje, industrijski uzorak ili model, fabrički ili trgovački žig, uslužni žig, trgovačko ime i oznaka ili ime porijekla.

Znanjem i iskustvom u smislu ovog zakona, podrazumijeva se posebno ekonomsko dobro sačinjeno od jednog ili više povezanih, prenosivih, tehničkih, tehnoloških, komercijalnih i finansijskih saznanja i vještina, koji su tajni ili teško dostupni, a mogu se primijeniti u proizvodnji i poslovanju.

Član 53.

Pribavljanje i ustupanje prava industrijske svojine i znanja i iskustva između preduzeća i stranih lica obavlja se na osnovu ugovora, koji se zaključuje u pismenom obliku.

Prava industrijske svojine i znanja i iskustva mogu se ugovorom iz stava 1. ovog člana prenijeti u cjelini ili djelimično.

Ugovorom iz stava 1. ovog člana mogu se pribavljati sva prava industrijske svojine ili dio tih prava (pravo korišćenja).

Republički organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom cijeni usklađenost ugovora iz stava 1. ovog člana sa ovim zakonom i ako utvrdi da ugovor nije u skladu sa ovim zakonom ili ako je protivan interesima odbrane i sigurnosti zemlje, donijet će rješenje kojim se prijava takvog ugovora, odnosno prijava njegove izmjene i dopune odbijaju.

Član 54.

Ugovorom o pribavljanju patenta i znanja i iskustava mora se predvidjeti:

1) garancija davaoca patenta i znanja i iskustava da će se primjenom patenta, odnosno znanja i iskustva proizvesti roba ugovorenog kvaliteta, kao i obaveze da se za vrijeme važenja ugovora primaocu stavljanja na raspolaganje poboljšanja na patentu i znanju i iskustvu;

2) garancija davaoca patenta i znanja i iskustva da njihovo korišćenje ne utiče štetno na život i zdravlje ljudi, odnosno stvari i prirodni okoliš;

3) da se stavljanjem u promet proizvoda proizvedenih po pribavljenom patentu i znanju i iskustvu ne povrijeduju prava trećih lica;

4) obavezu stranog lica da će preduzeću i trećem licu nadoknaditi štetu nastalu zbog povrijedivanja prava trećeg lica.

Ugovorom o pribavljanju modela, ili uzorka, ili žiga mora se predvidjeti da se stavljanjem u promet proizvoda proizvedenih po pribavljenom modelu ili uzorku i označenom žigu ne povrijeduju prava trećih lica.

Član 55.

Ugovorom o pribavljanju patenta i znanja i iskustva ne može se predvidjeti:

1) ograničenje za preduzeće da primjenjuje, unapređuje, dopunjuje i dalje razvija pribavljeni patent i znanje i iskustvo i da u svoje ime zaštićuje inovacije do kojih je došlo vlastitim istraživanjem;

2) ograničenje za preduzeće da samostalno odlučuje o nabavci ili korišćenju sirovina, reprodukcionog materijala, rezervnih dijelova i opreme;

3) zabrana ili ograničenje za preduzeće da izvozi proizvode i usluge u određene zemlje, osim u zemlje u kojima davalac patenta i znanja i iskustva ima ili je dao isključivo pravo proizvodnje, odnosno vršenja usluga za iste proizvode i usluge;

4) zabrana da se patent i znanje i iskustvo koristi i poslije prestanka ugovora, odnosno obaveza preduzeća da plaća naknadu za korišćenje patenta i znanja i iskustva poslije prestanka ugovora.

Član 56.

Ugovor o pribavljanju i ustupanju prava industrijske svojine i znanja i iskustva kao i ugovor o njegovim izmjenama i dopunama prijavljuju se republičkom organu uprave nadležnom za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom u roku od 30 dana od dana njegovog potpisivanja. Ovi ugovori postaju punovažni danom upisa u registar.

Uz zahtjev za upis ugovora u registar podnosilac je dužan priložiti:

1) mišljenje republičke organizacije za standardizaciju da standardi proizvoda koji će se proizvoditi po pribavljenom pravu na patente ili znanju i iskustvu, nisu suprotni važećim standardima, unifikacijom i tipizacijom, osim ako su proizvodi namijenjeni izvozu;

2) potvrdu republičke organizacije za patente o tome da li je i na koji način odnosi patent zaštićen;

3) rješenje republičkog organa uprave nadležnog za poslove zdravstva o puštanju u promet lijekova ili rješenje republičkog organa uprave za poslove poljoprivrede za sredstva za zaštitu bilja, ako je ugovorena proizvodnja tih sredstava.

Republički organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom cijeni usklađenost ugovora iz stava 1. ovog člana sa ovim zakonom. Ako utvrdi da ugovor nije u skladu sa ovim zakonom ili da je protivan interesima odbrane i sigurnosti zemlje, donijet će rješenje kojim se odbija registracija takvog ugovora. Ukoliko je ugovor saglasan sa ovim zakonom, interesima odbrane i sigurnosti, republički organ nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom donijet će rješenje o upisu ugovora u registar.

Rok za donošenje rješenja iz stava 3. ovog člana je 30 dana od dana prijema zahtjeva za upis ugovora u registar.

IX - PRIVREMENE MJERE

Član 57.

Ako nastanu poremećaji u vanjskotrgovinskoj razmjeni i platnom bilansu Republike, Vlada može preduzeti mjere kojima će se dodatno podsticati izvoz i devizni priliv, i to:

- 1) dodatno prilagođavanje tečaja valute Republike;
- 2) dodatne mjere iz člana 61. ovog zakona.

Radi otklanjanja poremećaja u vanjskotrgovinskoj razmjeni i platnom bilansu Republike, Vlada može preduzeti privremene mjere za otklanjanje tih poremećaja, i to:

- 1) odrediti robu čiji je uvoz uvjetno slobodan (LBO), odrediti da se određene usluge mogu uvoziti u okviru utvrđenog obima plaćanja ili odrediti da se plaćanje usluga u inozemstvu vrši u zavisnosti od ostvarenog deviznog priliva;
- 2) uvesti saglasnost iz člana 10. ovog zakona;
- 3) propisati uvjete pod kojima fizička lica mogu vršiti i uvoz, odnosno ograničiti uvoz od strane fizičkih lica ili uvesti posebnu taksu na uvoz predmeta od strane fizičkih lica, u skladu sa posebnim zakonom.

Poremećajima, u smislu st. 1. i 2. ovog člana, podrazumijevaju se ostvarivanje izvoza i deviznog priliva znatno ispod planiranog u platnom bilansu Republike za period duži od 90 dana neprekidno i pad deviznih rezervi Republike ispod dvoipomjesečne vrijednosti uvoza.

Mjere iz stava 2. ovog člana moraju biti vremenski ograničene i mogu trajati do šest mjeseci. Ako se poremećaji zbog kojih su mjere propisane ne otklone u tom roku, Vlada predlaže Skupštini Republike Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Skupština) mjere za otklanjanje tih poremećaja, s tim što se mjere Vlade mogu primjenjivati do odluke Skupštine o predloženim mjerama.

Prilikom propisivanja mjera iz stava 2. ovog člana kojima se smanjuje obim uvoza, osigurat će se da preduzeća koja ostvaruju veći izvoz od uvoza zadrže onaj obim uvoza koji odgovara njihovim potrebama proizvodnje za izvoz.

Član 58.

Ako se uslijed napredvidenih okolnosti u kratkom vremenskom periodu znatno povećava uvoz ili izvoz određene robe ili se oni vrše pod takvim uvjetima da dovode do poremećaja na domaćem tržištu, odnosno ugrožavaju snabdjevenost domaćeg tržišta i nanose ili prijeti da nanese znatnu štetu proizvodnji ili prometu te robe u Republici, Vlada može privremeno da preduzme mjere za otklanjanje nastalih poremećaja i štete. Ove mjere primjenjivat će se dok traju poremećaji, odnosno dok se ne otklone šteta.

Prijedlog za donošenje mjera iz stava 1. ovog člana mogu podnijeti: republički organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom zainteresirana preduzeća preko Privredne komore pri čemu daju podatke o stvarnoj šteti koja je nastala ili može nastati, ako se mjere na donesu i o uzročno-posljedičnoj vezi između uvoza ili izvoza pod određenim okolnostima i štete.

Prije zavedenja mjera iz stava 1. ovog člana, o njima će biti obaviještene strane ugovornice GATT-a, s tim što će se onaj zainteresiranoj za robu čijeg se uvoza, odnosno izvoza preduzimaju mjere, pružiti mogućnost za konsultacije. U izuzetnim slučajevima, kada bi svako odlaganje primjene mjera dovelo do teško otklonjive štete, konsultacije će se obaviti u najkraćem roku poslije njihovog uvođenja.

Vlada donosi i mjere zaštite shodno odgovarajućim multilateralnim sporazumima.

Vlada može propisati antidampinšku dažbinu, ako je u odgovarajuće provedenom postupku utvrđeno da damping postoji i da je uslijed toga nastala, ili može nastati znatna šteta za domaću proizvodnju.

Smatra se da postoji damping kada se neka roba uvozi po cijeni koja je niža od tržišne cijene u zemlji porijekla, ili od cijene koja je niža od proizvodnih troškova, pri čemu izaziva ili prijeti da izazove ozbiljnu štetu privredi Republike, ili ako bi takav uvoz usporio razvoj određene grane privrede.

Ako se utvrdi da ima uvjeta za uvođenje antidampinške dažbine, ona ne može biti veća od marže dampinga i ostaje na snazi za vrijeme i u visini potrebnoj da se neutralizira damping koji prouzrokuje štetu.

Prijedlog za donošenje antidampinških dažbina mogu podnijeti zainteresirana preduzeća preko Privredne komore, u kome moraju biti pruženi dokazi o postojanju dampinga, aktualnih ili potencijalnih štetnih posljedica i uzročne veze između uvoza koji je predmet dampinga i nastale i moguće štete.

Republički organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom razmatra prijedlog iz stava 8. ovog člana, provodi postupak u skladu sa odredbama posebnog propisa kojim je prihvaćen Kodeks o antidampingu i predlaže Vladi donošenje mjera iz stava 4. ovog člana.

Protiv odluke iz stava 5. ovog člana može se pokrenuti upravni spor.

Radi neutraliziranja djelovanja subvencija ili premija koje se direktno ili indirektno odobravaju u zemlji porijekla ili u zemlji izvoza određene robe, koja se uvozi u Republiku, Vlada može propisati kompenzatornu carinu do iznosa subvencije ili premije.

Primjena mjera iz ovog člana vrši se po postupku propisanom posebnim zakonom i propisima donesenim na osnovu tog zakona.

X - UNAPREDENJE IZVOZA ROBE I USLUGA

Član 59.

Republički organ nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom u saradnji sa Privrednom komorom do 31. oktobra priprema program za unapređenje izvoza. Ovaj program usvaja Vlada.

Vlada, u okviru razvojne politike, utvrđuje godišnjim aktom o deviznoj i kreditno-monetarnoj politici, mjere podsticanja izvoza i povećanja deviznog priliva, propisuje povrat carinskih, poreskih i drugih dažbina, vraćanje vozarine plaćene do granice Republike pri uvozu i izvozu robe iz određenih zemalja, te visinu i način isplate dodatnih podsticaja izvoza.

Prava iz stava 1. ovog člana ostvaruju se i na naplate potraživanja preko kontokorentnih ili deviznih računa u inozemstvu.

Član 60.

Sredstva za povraćaj poreskih, carinskih i drugih uvoznih dažbina, za obuku kadrova i za opću privrednu propagandu i opću turističko-informativnu djelatnost prema inozemstvu i za primjenu drugih mjera člana iz 59. stav 1. ovog zakona, utvrđuju se u budžetu Republike u okviru sredstava republičkog organa uprave nadležnog za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom. Iznos potrebnih sredstava utvrđuje se aktom o deviznoj politici za svaku kalendarsku godinu.

Član 61.

Osnovica za obračun povraćaja poreskih, carinskih i drugih dažbina određuje se primjenom važećih srednjih tečajeva stranih valuta koji važe na dan kada je naplata izvršena.

Povraćaj carinskih i drugih dažbina za robu koja se izvozi na kredit vrši se po izvršenom izvozu.

Osnovica za obračun povraćaja carine i drugih dažbina od priliva ostvarenog od usluga pomorskog, zračnog i rječnog saobraćaja u inozemstvu predstavlja dinarska protuvrijednost definitivno unesenih deviza od naplaćenih usluga pomorskog, zračnog i rječnog transporta.

Osnovicu za obračun povraćaja carine i drugih dažbina od priliva ostvarenog izvođenjem investicionih radova u inozemstvu predstavlja protivvrijednost u valuti Republike definitivno unesenih deviza od plaćenih radova u inozemstvu.

Vlada, na prijedlog Narodne banke Bosne i Hercegovine, propisuje metodologiju za utvrđivanje iznosa valute Republike koji potiču od zamjene deviza, a uračunavaju se u osnovicu za podsticaj izvoza usluga.

XI - OBAVLJANJE PRIVREDNIH DJELATNOSTI U INOZEMSTVU

1. Osnivanje preduzeća u inozemstvu

Član 62.

Preduzeće i drugo pravno lice registrirano za obavljanje vanjskotrgovinskog prometa može u okviru svoje registrirane djelatnosti osnivati vlastita ili zajednička preduzeća u inozemstvu.

Član 63.

Osnivač može odlučiti da preduzeće koje je osnovao u inozemstvu osnuje drugo preduzeće u inozemstvu; da pristupi kao osnivač preduzeću koje je osnovalo drugo preduzeće u inozemstvu; da otkupi osnivački ulog stranog lica, odnosno domaćeg preduzeća u preduzeću u inozemstvu i da poveća svoj osnivački ulog u preduzeću u inozemstvu.

Osnivač može odlučiti da preduzeće koje je osnovao u inozemstvu otvori predstavništvo ili osnuje poslovnu jedinicu u toj ili drugoj zemlji, koji čine sastavni dio preduzeća koje ih je otvorilo, odnosno osnovalo, o čemu je dužan, u roku od 15 dana od dana otvaranja, odnosno osnivanja, da obavijesti republički organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom radi evidentiranja.

Preduzeće koje je osnovano u inozemstvu po odredbama ovog zakona može osnivati preduzeće i predstavništva i ulagati sredstva u Republiku.

Član 64.

Za osnivanje preduzeća u inozemstvu osnivač mora dobiti odobrenje republičkog organa uprave nadležnog za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom.

Za dobijanje odobrenja iz stava 1. ovog člana osnivač je dužan republičkom organu uprave nadležnom za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom dostaviti zahtjev koji sadrži: naziv osnivača, firmu, sjedište i predmet djelatnosti preduzeća u inozemstvu, iznos i izvor sredstava osnivačkog uloga preduzeća po osnivačima, podatke o licu koje je odgovorno za poslovanje preduzeća u inozemstvu i njegova ovlaštenja.

Uz zahtjev iz stava 2. ovog člana osnivač je dužan priložiti i pismenu izjavu da će osigurati pravnu zaštitu uložених sredstava u skladu sa propisima zemlje u kojoj se osniva preduzeće; pismenu izjavu da će osnovati preduzeće u inozemstvu koje za svoje obaveze odgovara do visine uložених sredstava, odnosno da za obaveze preduzeća u inozemstvu osnivač odgovara do visine uložених sredstava, kao i pismenu izjavu da će osigurati uobičajenu kontrolu finansijskog poslovanja preduzeća u inozemstvu.

Republički organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom dužan je donijeti rješenje o zahtjevu iz stava 2. ovog člana u roku od 30 dana po njegovom prijemu. Protiv ovog rješenja može se izjaviti žalba Vladi u roku od 15 dana od dana prijema tog rješenja. Rješenje Vlade je konačno i protiv njega se ne može voditi upravni spor.

Član 65.

Osnivač je dužan da, u roku od godinu dana od dana dostavljanja rješenja o odobrenju iz člana 64. ovog zakona, dostavi republičkom organu uprave nadležnom za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom izvod iz registra iz koga

se vidi da je preduzeće u inozemstvu registrirano u skladu sa izdatim rješenjem o odobrenju, kao i statut, ugovor ili drugi akt na osnovu koga preduzeće posluje.

Preduzeće iz stava 1. ovog člana upisuje se u poseban registar preduzeća u inozemstvu koji vodi republički organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom.

U slučaju da osnivač ne podnese u zakonskom roku zahtjev za upis preduzeća u inozemstvu u registar, dužan je da u roku od 30 dana od dana isteka odobrenja vrati u Republiku sredstva iznesena radi osnivanja preduzeća u inozemstvu.

2. Prava, obaveze i odgovornosti osnivača i preduzeća u inozemstvu

Član 66.

Osnivač je dužan, da godišnji obračun u inozemstvu, koji to preduzeće izrađuje na osnovu propisa zemlje u kojoj je osnovano, dostavi nadležnom Zavodu za računovodstvo i reviziju Republike Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Zavod za računovodstvo i reviziju), najkasnije u roku od 30 dana od dana kada je propisima te zemlje godišnji obračun prihvaćen.

Član 67.

Dobit koju ostvari u preduzeću u inozemstvu osnivač je dužan unijeti u zemlju u roku od 60 dana od dana usvajanja godišnjeg obračuna ili iskoristiti za:

- 1) povećanje osnivačkog uloga u preduzeću u inozemstvu u kome je dobit ostvarena ili u drugom preduzeću koje je osnovao u inozemstvu, u skladu sa ovim zakonom.
- 2) pokrivanje gubitka istog ili drugog preduzeća u inozemstvu;
- 3) osnivanje novih preduzeća i za otkupljivanje osnivačkog uloga drugih preduzeća u inozemstvu, u skladu sa odredbama ovog zakona;
- 4) davanje kredita preduzeću u inozemstvu u kome je dobit ostvarena ili drugom preduzeću u inozemstvu za potrebe njegovog poslovanja;
- 5) ulaganje u preduzeće na osnovu ugovora o ulaganju.

Vlada može u slučaju platnobilansnih poremećaja, izuzetno propisati bliže uvjete, način i rok u kome je osnivač dužan da određeni procent dobiti ostvaren u preduzeću u inozemstvu unese u Republiku.

Dobit koja se po propisima strane zemlje ne može transferirati, odnosno koja se ostvaruje u netransferabilnoj valuti, može se unijeti u Republiku u robu, u skladu sa propisima kojima se uređuje uvoz te robe ili koristiti kao osnivački ulog, odnosno kao kredit preduzeću u inozemstvu.

Osnivač je dužan da o korišćenju dobiti iz st. 1. i 3. ovog člana obavijesti republički organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom u roku od 60 dana od dana dostavljanja godišnjeg obračuna radi upisa nastale promjene u registar.

Dokaz o unošenju u Republiku dobiti iz st. 2. i 3. ovog člana osnivač je dužan da dostavi republičkom organu uprave nadležnom za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom u roku od 15 dana od dana unošenja te dobiti u Republiku.

3. Prestanak i prodaja preduzeća u inozemstvu

Član 68.

Preduzeće u inozemstvu može prestati sa radom po odluci osnivača, po odredbama ovog zakona i po propisima zemlje u kojoj je osnovano.

U slučajevima iz stava 1. ovog člana osnivač je dužan da pokrene postupak za likvidaciju preduzeća i da o tome obavijesti republički organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom.

Po okončanju postupka za likvidaciju preduzeća u inozemstvu, osnivač je dužan da sačini likvidacioni bilans i u roku od 60 dana od dana sastavljanja istih dostavi i Zavodu za računovodstvo i reviziju.

vodstvo i reviziju, i o tome obavijesti republički organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom, koji će donijeti rješenje o bilansu preduzeća iz registra.

Član 69.

Osnivač može donijeti odluku o povlačenju sredstava iz zajedničkog preduzeća i o prodaji preduzeća u inozemstvu o čemu je dužan, u roku od 60 dana od dana donošenja odluke, obavijestiti republički organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom, koji će donijeti rješenje o brisanju preduzeća iz registra.

Član 70.

Po okončanju postupka likvidacije preduzeća u inozemstvu, a najkasnije u roku od 90 dana od dana prihvatanja likvidacionog bilansa, osnivač je dužan da unese, odnosno uveze u Republiku preostala sredstva i prava likvidiranog preduzeća.

Sredstva iz stava 1. ovog člana u naturalnom obliku mogu se uvoziti po obliku uvoza slobodno, ako su kupljena u inozemstvu i ako su bila u upotrebi u preduzeću koje je likvidirano.

Sredstva stranog porijekla u naturalnom obliku mogu se uvoziti u Republiku i u slučaju smanjenog obima poslovanja preduzeća u inozemstvu na osnovu odobrenja republičkog organa uprave nadležnog za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom.

Član 71.

Republički organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom donijet će rješenje o brisanju preduzeća u inozemstvu iz registra, ako:

- 1) osnivač odluči da ukine preduzeće;
- 2) se propisima strane zemlje trajno ukine mogućnost za transfer dobiti;
- 3) preduzeće mora prestati sa radom po propisima zemlje u kojoj je osnovano.

Osnivač preduzeća u inozemstvu, diplomatsko-konzularna predstavništva, predstavništva Privredne komore i organi inspekcije i kontrole, u okviru svoje nadležnosti dužni su da republički organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom obavještavaju o činjenicama iz stava 1. ovog člana.

U slučaju iz stava 1. ovog člana, osnivač je dužan da pokrene postupak likvidacije preduzeća u inozemstvu u roku od 30 dana od dana dobijanja rješenja i da o tome podnese dokaz republičkom organu uprave nadležnom za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom.

Član 72.

Ako više osnivača donese odluku o spajanju, pripajanju ili razdvajanju preduzeća u inozemstvu, dužni su da o tome u roku od 30 dana od dana registracije spajanja, pripajanja ili razdvajanja preduzeća u inozemstvu obavijeste republički organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom radi upisa u registar preduzeća u inozemstvu.

Član 73.

Osnivač može odlučiti da poslovanje preduzeća u inozemstvu miruje, ako preduzeće privremeno ne može da obavlja svoju djelatnost, o čemu je dužan da u roku od 30 dana od dana početka mirovanja poslovanja preduzeća obavijesti republički organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom radi evidentiranja.

4. Predstavništva, poslovne jedinice i poslovnice u inozemstvu

Član 74.

Preduzeće i drugo pravno lice, koje je registrirano za obavljanje vanjskotrgovinskog prometa, može otvarati predstavništva i osnivati poslovnu jedinicu (prodavnicu, servis, konsignaciju, gradilište i sl.), kao i drugi oblik obavljanja privrednih djelatnosti u inozemstvu.

Predstavništvo, poslovna jedinica i drugi oblik obavljanja privrednih djelatnosti u inozemstvu sastavni su dio preduzeća koje ih je osnovalo, nemaju status pravnog lica, obavljaju poslove po nalogu osnivača i podnose osnivaču izvještaj o radu.

U slučaju iz stava 1. ovog člana, osnivač je dužan dostaviti republičkom organu uprave nadležnom za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom obavještenje koje sadrži: naziv osnivača, firmu, sjedište i predmet djelatnosti predstavništva, odnosno poslovne jedinice, podatke o licu koje će obavljati poslove i zadatke u predstavništvu, kao i podatke o licu odgovornom za rad poslovne jedinice i njegova ovlaštenja. Republički organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom vodi evidenciju oblika obavljanja privrednih djelatnosti u inozemstvu bez statusa pravnog lica.

Član 75.

Predstavništvo, odnosno poslovne jedinice iz člana 74. ovog zakona može otvoriti poslovnicu u istoj zemlji, o čemu je osnivač dužan u roku od 30 dana od dana otvaranja poslovnice obavijestiti republički organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom radi evidentiranja.

Član 76.

Republički organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom donijet će rješenje o brisanju predstavništva, odnosno poslovne jedinice iz evidencije, ako:

- 1) predstavništvo, odnosno poslovna jedinica mora prestati sa radom po propisima zemlje u kojoj je otvoreno, odnosno osnovano i
- 2) po odluci osnivača.

5. Povjeravanje obavljanja privrednih djelatnosti stranim licima

Član 77.

Preduzeće i drugo pravno lice može stranom licu povjeriti poslove zastupanja, prodaje robe sa konsignacionog skladišta i vršenje servisne službe samo na osnovu ugovora zaključenog u pismenom obliku.

XII - OBAVLJANJE BANKARSKIH I FINANSIJSKIH POSLOVA I POSLOVA OSIGURANJA I REOSIGURANJA U INOZEMSTVU

Član 78.

Određbe čl. 62. do 77. ovog zakona koje se odnose na obavljanje privrednih djelatnosti u inozemstvu osnivanjem preduzeća, predstavništva i poslovnih jedinica u inozemstvu, shodno se primjenjuju i na obavljanje bankarskih i finansijskih poslova u inozemstvu od strane banaka ovlašćenih za vršenje platnog prometa i kreditnih poslova sa inozemstvom, kao i na obavljanje poslova osiguranja i reosiguranja u inozemstvu.

XIII - ČUVANJE UGLEDA U VANJSKOTRGOVINSKOM POSLOVANJU

Član 79.

Preduzeće i drugo pravno lice i njihovi radnici dužni su da u vanjskotrgovinskom poslovanju čuvaju svoj ugled, ugled drugih preduzeća i ugled Republike u inozemstvu.

Kao povreda ugleda smatra se postupanje protivno dobrim poslovnim običajima, posebnim uzansama i poslovnom moralu.

XIV - MJERE PRIVREMENE ZABRAŃE VANJSKOTRGOVINSKOG POSLOVANJA

Član 80.

Republički organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom može preduzeću ili drugom pravnom licu izreći mjere zabrane vanjskotrgovinskog poslovanja:

1) ako je presudom nadležnog suda kažnjeno za privredni prijestup iz člana 94. ovog zakona, ili za privredni prijestup utvrđen drugim propisom kojim se uređuje poslovanje preduzeća s inozemstvom;

2) ako su mu više od dva puta u posljednje dvije godine izrečene mjere od strane Suda časti pri Privrednoj komori.

Mjera zabrane vanjskotrgovinskog poslovanja iz stava 1. ovog člana ne može se izreći poslije isteka roka od šest mjeseci od dana prijema pravosnažne presude nadležnog suda, odnosno odluke Suda časti pri Privrednoj komori.

Član 81.

Republički organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom može u slučajevima iz člana 80. ovog zakona izreći preduzeću, ili drugom pravnom licu jednu ili više sljedećih mjera, i to:

1) pismenu opomenu, uz upozorenje da će mu u ponovljenom slučaju biti izrečena neka od mjera zabrane iz ovog člana;

2) zabranu vršenja pojedinih oblika vanjskotrgovinskog prometa, odnosno obavljanja svih ili pojedinih oblika obavljanja privrednih djelatnosti u inozemstvu, odnosno u pojedinim zemljama;

3) zabranu vršenja izvoza na pojedina tržišta i uvoza sa pojedinih tržišta;

4) zabranu vršenja izvoza i uvoza određene robe;

5) zabranu izvršenja konkretnog posla vanjskotrgovinskog prometa;

6) zabranu pojedinim licima da vrše vanjskotrgovinski promet i obavljaju poslove u svim ili pojedinim oblicima privrednih djelatnosti u inozemstvu, odnosno u pojedinim zemljama.

Republički organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom može preduzeću ili drugom pravnom licu izreći neku od mjera iz stava 1. ovog člana i ako je svojim poslovanjem u inozemstvu nanijelo štetu Republici ili ako je zbog nesavjesnog poslovanja u inozemstvu kažnjeno od nadležnog suda.

Republički organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom ne može izreći mjeru iz stava 1. tač. 2. do 5. ovog člana, ako je preduzeću vršenje odnosnog oblika vanjskotrgovinskog prometa jedini predmet poslovanja.

Zabrane iz stava 1. ovog člana mogu trajati od jedne do tri godine. Rok trajanja zabrane teče od dana dostavljanja rješenja kojim je izrečena mjera zabrane.

Republički organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom dostavlja rješenje o izricanju mjera zabrane nadležnom sudu, koji izrečenu mjeru upisuje u sudski registar i donosi rješenje o zabrani preduzeću ili drugom pravnom licu da vrši određene vrste poslova vanjskotrgovinskog prometa, odnosno obavljanje privrednih djelatnosti u inozemstvu za vrijeme dok zabrana traje. To rješenje objavljuje se u "Službenom listu RBiH" o trošku preduzeća kome je izrečena mjera.

Prije izricanja mjere iz stava 1. ovog člana, republički organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom dužan je da sasluša predstavnika preduzeća, odnosno drugog pravnog lica ili da na drugi način omogući preduzeću ili drugom pravnom licu da se izjasni o činjenicama i okolnostima koje mogu biti od uticaja na izricanje mjere.

Protiv rješenja kojima je izrečena mjera iz stava 1. ovog člana ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Član 82.

Nadležni sud dužan je da republičkom organu uprave nadležnom za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom dostavi pravosnažnu presudu kojom je preduzeću ili drugom pravnom licu izrečena kazna za privredni prijestup zbog povrede odredaba ovog zakona ili drugih propisa kojima se uređuje poslovanje preduzeća sa inozemstvom, a Sud časti pri Privrednoj komori - odluku kojom je izrekao mjeru iz svoje nadležnosti.

Član 83.

Ako postoji opasnost da izvršenjem određenog vanjskotrgovinskog posla može nastati znatna šteta po ekonomske interese, sigurnost, zdravlje ljudi ili prirodnu sredinu, republički organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom može izreći preduzeću ili drugom pravnom licu mjeru privremene zabrane izvršenja tog posla.

Protiv mjere iz stava 1. ovog člana ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Postupak po tužbi u upravnom sporu je hitan.

Preduzeće ili drugo pravno lice koje smatra da mu je mjerom iz stava 1. ovog člana nanijeta materijalna šteta može u postupku pred redovnim sudom tražiti naknadu stvarne štete.

Republički organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom dužan je da, u roku od 15 dana od dana izricanja mjere iz stava 1. ovog člana, podnese prijavu nadležnom organu radi pokretanja postupka kod nadležnog suda, odnosno tužbu Sudu časti pri Privrednoj komori.

Ako republički organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom ne podnese prijavu iz stava 3. ovog člana ili ako organ nadležan za pokretanje postupka kod nadležnog suda, odnosno Suda časti pri Privrednoj komori odbaci prijavu republičkog organa uprave nadležnog za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom, privremena zabrana prestaje da važi. Ako republički organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom u roku iz stava 3. ovog člana ne podnese prijavu iz tog stava ili ako nadležni sud, odnosno Sud časti pri Privrednoj komori, utvrdi da preduzeće i drugo pravno lice nije odgovorno, preduzeće i drugo pravno lice prema kome je izrečena mjera privremene zabrane vršenja pojedinog posla može od tog republičkog organa uprave zahtijevati da mu nadoknadi pretrpljenu štetu uslijed izrečene mjere privremene zabrane.

Član 84.

Ako preduzeće, banaka i organizacija za osiguranje budu kažnjeni za privredni prijestup, ili im Sud časti pri Privrednoj komori izrekne određenu mjeru u vezi sa poslovanjem njenog preduzeća, banke, odnosno poslovne jedinice ili predstavništva u inozemstvu, republički organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom izriče odgovarajuće mjere predviđene ovim zakonom, koje su dužni da primjene i na svoje preduzeće, banku, poslovnu jedinicu, odnosno predstavništvo u inozemstvu, ako je rješenjem o izricanju mjera to predviđeno, odnosno donosi rješenje o brisanju preduzeća, banke, poslovne jedinice, odnosno predstavništva iz odgovarajućeg registra.

XV - ODOBRENJE MONOPOLISTIČKOG DJELOVANJA

Član 85.

Republički organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom može izuzetno odobriti monopolistički sporazum koji zaključče izvoznici pri izvozu, ako takav sporazum:

- 1) služi unapređenju izvoza;
- 2) ne znači isključenje ili ograničenje konkurencije na domaćem tržištu i
- 3) ne predstavlja povredu pravila konkurencije u zemlji ili grupaciji u koje se izvozi.

Zahtjev za odobrenjem sporazuma iz stava 1. ovog člana može podnijeti svaki učesnik u sporazumu.

Uz zahtjev se prilažu:

- 1) tekst monopolističkog sporazuma;
- 2) analiza efekata sporazuma na domaćem tržištu;
- 3) pravila konkurencije zemlje ili grupacije u koju se izvozi i
- 4) analiza efekata sporazuma na tržištu zemlje ili grupacije u kojoj se izvozi.

Republički organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom može povodom zahtjeva zatražiti od domaćih kupaca ili od Privredne komore izjašnjenje o podnesenom prijedlogu.

Ukoliko prihvati zahtjev za odobrenje sporazuma iz stava 1. ovog člana, republički organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom može postaviti uvjete i okvire u kojima ono važi.

Odluka o zahtjevu mora se donijeti u roku od 60 dana od dana prijema zahtjeva.

U republičkom organu uprave nadležnom za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom vodi se službena evidencija odobrenih sporazuma iz stava 1. ovog člana.

Ovlašćuje se funkcioner koji rukovodi republičkim organom uprave nadležnim za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom da donese uputstvo o načinu podnošenja zahtjeva, o rješenju zahtjeva i vođenju evidencije zahtjeva koji su odobreni.

Član 86.

Republički organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom može izuzetno odobriti monopolistički sporazum koji zaključuje uvoznici pri uvozu, ako takav sporazum:

- 1) ima za predmet uvoz isključivo u Republiku;
- 2) ne znači isključivanje ili ograničavanje konkurencije na domaćem tržištu i
- 3) nastaje u situaciji u kojoj na strani izvoznika konkurencija uopće ne postoji ili je neznatna.

Zahtjev za odobrenjem sporazuma iz stava 1. ovog člana može podnijeti svaki učesnik u sporazumu.

Uz zahtjev se prilažu:

- 1) tekst monopolističkog sporazuma;
- 2) analiza efekata sporazuma na domaćem tržištu i
- 3) analiza stanja na strani ponude.

Republički organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom može povodom zahtjeva tražiti od domaćih kupaca ili Privredne komore izjašnjenje o podnesenom prijedlogu.

Ukoliko prihvati zahtjev za odobrenje sporazuma iz stava 1. ovog člana, republički organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom može postaviti uvjete i okvire u kojima ono važi.

Odluka o zahtjevu mora se donijeti u roku od 60 dana od dana prijema zahtjeva.

U republičkom organu uprave nadležnom za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom vodi se službena evidencija odobrenih sporazuma iz stava 1. ovog člana.

Ovlašćuje se funkcioner koji rukovodi republičkim organom uprave nadležnim za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom da donese uputstvo o načinu podnošenja zahtjeva, o rješavanju zahtjeva i vođenju evidencije zahtjeva koji su odobreni.

XVI - KONTROLA I PRAĆENJE VANJSKOTRGOVINSKOG POSLOVANJA

Član 87.

Kontrolu vanjskotrgovinskog poslovanja vrši republička tržišna inspekcija, Zavod za računovodstvo i reviziju, Narodna banka Bosne i Hercegovine i carinski organi u okviru ovlaštenja utvrdjenih posebnim zakonom, o čemu dostavljaju izvještaj republičkom organu uprave nadležnom za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom.

Član 88.

Carinski organi, prilikom carinjenja robe, vrše kontrolu da li stvarno stanje robe koja se izvozi ili uvozi odgovara propisanim oblicima izvoza i uvoza i da li postoji atest za robu koja podliježe obaveznom atestiranju. U vršenju te kontrole primjenjuju se odredbe posebnih propisa kojima se uređuje vršenje kontrole pri carinjenju robe.

Funkcioner koji rukovodi republičkim organom uprave nadležnim za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom, u saradnji sa upravom carina i Privrednom komorom određuje robu koja podliježe obaveznom atestiranju.

Član 89.

Radi praćenja obavljanja privrednih djelatnosti u inozemstvu, domaći privredni subjekti koji obavljaju te djelatnosti, dužni su da republičkom organu uprave nadležnom za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom, na njegov zahtjev, blagovremeno dostavljaju dokumentaciju i podatke o poslovanju subjekata preko kojih obavljaju privredne djelatnosti u inozemstvu.

XVII - PRAVA FIZIČKIH LICA

Član 90.

Domaća i strana fizička lica mogu slobodno unositi i primati iz inozemstva, odnosno iznositi i slati u inozemstvo predmete ličnog prtljaga, predmete za lične potrebe i potrebe članova obitelji (liječkovi i medicinska pomagala, predmete za potrebe obrazovanja i razonodu), predmete za potrebe njihovog domaćinstva, uključujući i putničke automobile kao i životinje, u količinama koje nisu namijenjene preprodaji. Predmeti naslijeđeni u inozemstvu mogu se slobodno unositi, a iznositi pod uvjetima reciprociteta. Predmeti predviđeni međudržavnim ugovorima mogu se slobodno unositi i iznositi u skladu sa tim ugovorima.

Domaća i strana fizička lica iznošenje i slanje robe, odnosno predmeta koji imaju historijsku, umjetničku ili kulturnu vrijednost vrše na osnovu dozvole republičkog organa uprave nadležnog za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom, koji tu dozvolu izdaje po pribavljenom mišljenju nadležnog organa, odnosno organizacije.

Preduzetnici mogu da, u okviru zakonom dozvoljene djelatnosti, obavljaju vanjskotrgovinsko poslovanje za svoje potrebe (izvoz vlastitih proizvoda i usluga, uvoz za sopstvenu proizvodnju i usluge, kooperacija, investicioni radovi i dr.).

Lica koja su na privremenom radu u inozemstvu provela najmanje dvije godine neprekidno, odnosno boravila najmanje četiri godine po bilo kom osnovu, kao i strana fizička lica koja su dobila državljanstvo Republike i strani državljani koji su dobili azil, odnosno odobrenje za stalno nastanjenje u Republiku mogu jednom u roku od godinu dana od dana povratka iz inozemstva, dana dobijanja državljanstva Republike, odnosno azila ili odobrenja za stalno nastanjenje u Republiku, slobodno uvesti robu iz ovog člana, uključujući i motorna vozila koja služe korisnicima uvoza kao putnički automobil, odnosno za obavljanje njihove djelatnosti.

Invalidna lica kod kojih je nastupilo tjelesno oštećenje mogu uvoziti motorna vozila, bez obzira da li mogu sama ili ne, upravljati tim vozilom. Ova motorna vozila ne mogu se otuđiti prije isteka roka od tri godine od dana uvoza.

Bliza uputstva o tome ko se smatra invalidnim licem donijet će funkcioner koji rukovodi republičkim organom uprave nadležnim za pitanja boraca i ratnih vojnih invalida, odnosno republički organ uprave nadležan za poslove zdravstva i socijalne zaštite.

Član 91.

Vanjskotrgovinskim prometom, u smislu ovog zakona, ne smatra se pružanje usluga domaćih fizičkih lica stranim licima u Republici koja te usluge pružaju u granicama zakonom dozvoljene djelatnosti ličnim radom, odnosno ličnim radom i sredstvima u svojini građana.

Član 92.

Domaća i strana fizička lica koja dolaze na privremeni boravak u Republiku, odnosno odlaze na privremeni boravak u inozemstvo, mogu privremeno unijeti ili primiti iz inozem-

stva, odnosno privremeno iznijeti ili poslati u inozemstvo predmete koji su im potrebni za vrijeme privremenog boravka u republici, odnosno u inozemstvu.

Privremeno uneseni, odnosno izneseni predmeti iz stava 1. ovog člana mogu se upotrijebiti samo za namjene zbog kojih su privremeno uneseni, odnosno izneseni.

Domaća i strana fizička lica dužna su da, po isteku određenog roka, privremeno unesene, odnosno iznesene predmete vrate u Republiku, odnosno u inozemstvo.

Pod uvjetima propisanim posebnim zakonom i propisima donesenim na osnovu tog zakona, carinarnica odobrava privremeno unošenje, odnosno iznošenje predmeta iz st. 1. do 3. ovog člana.

Član 93.

Strana fizička lica sa privremenim boravkom u Republici dužim od dvije godine, koja su privremeno uvezla putničko motorno vozilo po odredbama člana 90. ovog zakona mogu, prije povratka u inozemstvo, uvesti to vozilo uz plaćanje carine i drugih uvoznih dažbina i prodati ga u Republici.

XVIII - KAZNE NE ODREDBE

Član 94.

Novčanom kaznom od 1.000 do 5.000 DEM, kaznit će se za privredni prijestup preduzeće ili drugo pravno lice:

1) ako bez upisa u registar vrši vanjskotrgovinsko poslovanje, osim ako ovim zakonom nije drukčije propisano (član 2);

2) ako zaključuje ugovore ili obavlja druge poslove prometa robe i usluga izvan okvira djelatnosti za koju je upisano u sudski registar (član 5);

3) ako zaključi ugovor o uvozu ili privremenom uvozu robe koja ne ispunjava uvjete za stavljanje u promet, odnosno za upotrebu te robe na domaćem tržištu ili robe čiji je plasman zabranjen u zemlji porijekla, odnosno ako uvoz vrši protivno propisu Vlade donesenog na osnovu ovlaštenja iz ovog člana (člana 11);

4) ako se prilikom izvoza i uvoza robe ne pridržava propisa Vlade kojim je roba razvrstana na pojedine oblike izvoza i uvoza robe (član 12);

5) ako ne izveze robu na osnovu preuzete obaveze izvoza u roku predviđenom odobrenjem republičkog organa uprave nadležnog za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom (član 16. stav 1);

6) ako bez odobrenja republičkog organa uprave nadležnog za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom vrši kompenzacione poslove (član 24), ili kupuje robu u inozemstvu radi prodaje u inozemstvu, odnosno kupljenu i uvezenu ili privremeno uvezenu robu ponovo izveze (član 25);

7) ako izvođenje investicionih radova, odnosno izvođenje pojedinih radova na investicionom objektu u Republici ustupi stranom izvođaču bez prethodno održanog javnog nadmetanja, odnosno prikupljanja ponuda određenog najmanjeg broja ponuđača, ili ako te radove ustupi bez prethodno utvrđenih uvjeta propisanih ovim zakonom (čl. 32. i 33);

8) ako koristi usluge stranog lica čije je korišćenje ograničeno propisom Vlade iz člana 38. ovog zakona;

9) ako kod razmatranja ponuda za uvoz robe, pri jednakim uslovima ne uvaži prednost domaćeg ponuđača, odnosno ako pri povoljnijim ponudama stranih ponuđača ne uvaži prednost onog stranog ponuđača koji u većoj mjeri angažira domaće proizvođače za proizvodnju robe koja se isporučuje (član 47);

10) ako se prilikom izvoza i uvoza robe i usluga ne pridržava privremenih mjera donijetih radi otklanjanja nastalih poremećaja i šteta na domaćem tržištu (čl. 57. i 58);

11) ako u propisanom roku, po prihvatanju godišnjeg obračuna preduzeća u inozemstvu ne unese dobit u Republiku (član 67. stav 5);

12) ako prilikom prestanka oblika preko koga obavlja privrednu djelatnost u inozemstvu, ili pri povlačenju sredstava iz zajedničkog preduzeća ili mješovite banke u inozemstvu, ili prodaje preduzeća u inozemstvu drugom licu ili prilikom prestanka ugovora o ulaganju ili povlačenju sredstava po tom osnovu ne provode postupak ili ne preduzme druge mjere propisane ovim zakonom ili ako ti oblici nastave da rade i poslije brisanja iz registra (čl. 68, 69, 71, 77. i 79);

13) ako u roku od 90 dana od dana prihvatanja likvidacionog bilansa preostala sredstva i prava likvidiranog preduzeća ne unese, odnosno ne uveze u Republiku ili sredstva preduzeće u inozemstvu u naturalnom obliku koja su kupljena u inozemstvu ne uveze u Republiku, ili ako ih uveze bez odobrenja republičkog organa uprave nadležnog za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom (član 70).

Za radnju iz stava 1. ovog člana kaznit će se za privredni prijestup i odgovorno lice u preduzeću, odnosno drugom pravnom licu, novčanom kaznom od 80 DEM do 400 DEM.

Član 95.

Novčanom kaznom od 1.000 DEM do 5.000 DEM, kaznit će se za privredni prijestup strano lice ako vrši usluge u Republici protivno uvjetima propisanim ovim zakonom ili propisima donesenim na osnovu njega ili otvori u Republici predstavništvo protivno uvjetima propisanim ovim zakonom ili propisima donesenim na osnovu njega ili strani izlagač ako predmete svoje domaće radinosti, zanatstva i eksponate prodaje za valutu Republike preko vrijednosti koja je potrebna za plaćanje troškova izlaganja na sajmu, carina i drugih uvoznih dažbina (čl. 38, 39. i 40).

Za radnju iz stava 1. ovog člana kaznit će se za privredni prijestup novčanom kaznom od 80 DEM do 400 DEM i odgovorno lice subjekta iz stava 1. ovog člana.

Član 96.

Novčanom kaznom od 80 DEM do 400 DEM, kaznit će se za privredni prijestup odgovorno lice u organu Republike, općine ili drugom državnom organu za uvoz robe i usluga ako izvrši uvoz robe protivno propisanim oblicima uvoza robe, odnosno izvrši uvoz usluga protivno propisanim uvjetima za uvoz usluga (član 17. stav 1).

Član 97.

Novčanom kaznom od 100 DEM do 500 DEM, kaznit će se za prekršaj preduzeće, odnosno drugo pravno lice:

1) ako ugovor o dugoročnoj proizvodnoj kooperaciji (član 23. st. 1. i 2) ili ugovor o izvođenju investicionih radova u inozemstvu, odnosno u Republici (član 34. stav 1) ili ugovor o zastupanju stranih lica (član 35. stav 2) ili ugovor o pribavljanju i ustupanju prava industrijske svojine i znanja i iskustva (član 53. st. 1. i 2) ne sačini u pismenom obliku ili ga ne prijavi republičkom organu uprave nadležnom za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom;

2) ako prekorači propisani rok za vraćanje privremeno izvezeno, odnosno uvezene robe (član 41. stav 3) ili ako privremeno uveze robu u zakup bez odobrenja privremenog uvoza od strane carinskih organa (član 41. stav 2. i člana 42. stav 4), ili ako privremeno izvezenu ili uvezenu robu upotrebi za druge namjene a ne za namjene zbog kojih je privremeno izvezena, odnosno uvezena (član 43. stav 2);

3) ako protivno ovom zakonu i propisu donesenom na osnovu njega izvozi ili uvozi robu bez pribavljenog određenog uvjerenja, odnosno određene ovjerene isprave ako je to utvrđeno posebnim propisom (član 48);

4) ako u roku od 30 dana ne obavijesti republički organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom o tome da je njegovo preduzeće u inozemstvu osnovalo poslovnu jedinicu ili otvorilo predstavništvo u istoj ili drugoj zemlji (član 63. stav 2) ili da je predstavništvo ili poslovna jedinica u inozemstvu otvorila poslovnicu u istoj zemlji (član 75);

5) ako nadležnom Zavodu za računovodstvo i reviziju ne dostavi godišnji obračun preduzeća u inozemstvu u roku od 30 dana od dana prihvatanja tog obračuna po propisima zemlje u kojoj je preduzeće osnovano (član 66);

6) ako u roku od 30 dana ne obavijesti republički organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom, o spajanju, pripajanju ili razdvajanju preduzeća u inozemstvu (član 72) ili o mirovanju poslovanja preduzeća u inozemstvu (član 73);

7) ako republičkom organu uprave nadležnom za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom ne dostavi, na njegov zahtjev, blagovremeno, dokumentaciju i podatke o poslovanju subjekata preko kojih obavljaju privredne djelatnosti u inozemstvu (član 89);

8) ako na poslove i zadatke za koje su potrebna posebna ovlaštenja ili odgovornosti u vanjskotrgovinskom poslovanju primi lice osuđeno za privredni prijestup propisan ovim zakonom ili posebnim propisom kojim se uređuje devizno poslovanje (član 100).

Za radnju iz stava 1. ovog člana kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom od 20 DEM do 100 DEM i odgovorno lice u preduzeću, odnosno drugom pravnom licu.

Član 98.

Novčanom kaznom od 20 DEM do 100 DEM, kaznit će se za prekršaj domaće fizičko lice ili strano fizičko lice:

1) ako predmete iz inozemstva unese protivno odredbama ovog zakona (član 90);

2) ako privremeno izvezenu robu otudi, odnosno privremeno uvezenu robu da drugom na upotrebu ili je upotrebi u druge svrhe a ne u svrhe zbog kojih je privremeno izvezena, odnosno uvezena, ili ako privremeno uvezenu ili unijetu robu u Republiku, ne vrati u inozemstvo (član 92).

Član 99.

Za prekršaje iz ovog zakona, pored novčane kazne može se izreći i zaštitna mjera oduzimanja predmeta koji su upotrijebljeni ili su bili namijenjeni za izvršenje prekršaja ili su nastali izvršenjem prekršaja.

Ako se roba koja je predmet prekršaja iz člana 98. ovog zakona ne pronade, od učinioca prekršaja naplatit će se njena vrijednost koja prema carinskim propisima predstavlja carinsku osnovicu.

Smatra se da roba nije pronadana ako se iz bilo kojih razloga ne može oduzeti od njenog držaoca.

Za vrijednost nepronadene robe učinioci prekršaja odgovaraju solidarno.

Roba koja je predmet prekršaja iz ovog zakona za koju je propisana zaštitna mjera oduzimanja robe, može se staviti pod carinski nadzor do okončanja prekršajnog postupka.

Član 100.

U preduzeću ili drugom pravnom licu koje obavlja vanjskotrgovinsko poslovanje to poslovanje ne može obavljati lice koje je izvršilo krivično djelo protiv sigurnosti Republike, protiv oružanih snaga Republike, protiv čovječnosti i međunarodne organizacije ili protiv jedinstva domaćeg tržišta za koje je pravosnažno osuđeno na kaznu zatvora od najmanje jednu godinu.

Za lice koje je sa umišljajem učinilo krivično djelo protiv privrede, protiv drugih društvenih vrijednosti ili protiv službene dužnosti, zabrana iz stava 1. ovog člana nastupa ako je za takvo krivično djelo pravosnažno osuđeno na kaznu zatvora najmanje dvije godine.

Za lice koje je učinilo drugo krivično djelo, osim krivičnih djela navedenih u st. 1. i 2. ovog člana, zabrana iz stava 1. ovog člana nastupa ako je pravosnažno osuđeno za to djelo na kaznu zatvora od najmanje tri godine.

Zabrana za lice iz st. 1. i 2. ovog člana traje pet godina, a za lice iz stava 3. ovog člana - tri godine od dana izdržane, oproštene ili zastarjele kazne.

Član 101.

Preduzeće ili drugo pravno lice ne može na poslove i zadatke za koje su potrebna posebna ovlaštenja ili odgovornosti u vanjskotrgovinskom poslovanju primiti niti zadržati lice koje je osuđeno za privredni prijestup na osnovu ovog zakona ili posebnog propisa kojim se uređuje devizno poslovanje i za koji mu je izrečena novčana kazna za privredne prijestupe iz čl. 94, 95. st. 2. i 96. u maksimalnom iznosu.

Zabrana iz stava 1. ovog člana traje godinu dana i teče od dana pravosnažnosti presude.

Član 102.

Novčana kazna, imovinska korist, kao i roba i predmeti koji su upotrijebljeni ili su bili namijenjeni za izvršenje privrednog prijestupa ili prekršaja ili koji su nastali izvršenjem privrednog prijestupa ili prekršaja uplaćuju se u republički budžet.

Član 103.

Novčane kazne za učinjeni privredni prijestup i prekršaj prema odredbama čl. 94, 95, 96, 97. i 98. ovog zakona utvrđene u DEM, naplaćuju se u valuti Republike po srednjem tečaju koji utvrđuje i objavljuje Narodna banka Bosne i Hercegovine na dan plaćanja.

XIX - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 104.

Humanitarne organizacije mogu u periodu od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona obavljati usluge u vezi sa međunarodnim transportom ako ispunjavaju uvjete koji su predviđeni ovim zakonom.

Humanitarna organizacija iz stava 1. ovog člana nije obavezna ispunjavati uvjete za obavljanje vanjskotrgovinskog prometa predviđene u čl. 4. do 8. ovog zakona.

Član 105.

Humanitarna organizacija može obavljati usluge u vezi sa međunarodnim transportom ako:

1) sklopi ugovor o poslovno tehničkoj saradnji sa preduzećem koje je registrirano za obavljanje usluga u vezi sa međunarodnim transportom za period važenja ovog zakona i

2) ako se upiše u posebnu evidenciju humanitarnih organizacija koje obavljaju usluge u vezi sa međunarodnim transportom, koji vodi republički organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom.

Ovlašćuje se funkcioner koji rukovodi republičkim organom uprave nadležnim za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom da u roku od 30 dana od dana objavljivanja u "Službenom listu RBiH" ovog zakona donese Uputstvo o vođenju posebne evidencije humanitarnih organizacija koje su ovlaštene za obavljanje poslova u vezi sa međunarodnim transportom.

Član 106.

Radi osiguranja snabdijevanja tržišta i omogućavanja nesmetanog odvijanja ekonomskih odnosa sa inozemstvom za vrijeme ratnog stanja, republički organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom može vanjskotrgovinskim preduzećima od značaja davati naloge.

Nadzor nad izvršenjem ovih naloga treba da provodi organ iz stava 1. ovog člana.

Član 107.

Za vrijeme trajanja ratnog stanja, republički organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom, u saradnji sa nadležnim ministarstvima, razvrstava robu na pojedine oblike izvoza i uvoza i određuje vrste robe čiji se izvoz i uvoz regionalno usmjeravaju.

Za vrijeme trajanja ratnog stanja, organ iz stava 1. ovog člana raspoređuje kontingente preduzećima i preduzetnicima.

Prethodna uvozna dozvola (Prior Import Licence) ne može se izdati dok uvoznik ne dobije rješenje o pravu na korišćenje oblika uvoza (K) i (D).

Za vrijeme trajanja ratnog stanja, izvoz i uvoz robe ne mogu se izvršiti bez isprave o porijeklu robe.

Uvjerjenje, dozvole i isprave iz člana 48. ovog zakona za vrijeme ratnog stanja izdaje, odnosno ovjerava republički organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom.

Član 108.

Preduzeća i druga pravna lica dužna su da svoju registraciju za obavljanje vanjskotrgovinskog poslovanja usklade sa odredbama ovog zakona najkasnije u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 109.

Ugovori o dugoročnoj proizvodnoj kooperaciji, poslovno-tehničkoj saradnji i pribavljanju i ustupanju materijalnog prava na tehnologiju, o izvođenju investicionih radova u inozemstvu i o ustupanju izvođenja investicionih radova stranom izvođaču u Republici, koji su do dana stupanja na snagu ovog zakona podneseni republičkom organu uprave nadležnom za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom na odobrenje, odnosno registracije, odobravaju se, odnosno registriraju se po propisima koji su važili u momentu njihovog zaključivanja, odnosno po ovom zakonu na zahtjev preduzeća.

Uvoz i izvoz na osnovu ugovora o dugoročnoj proizvodnoj kooperaciji koji su zaključeni i odobreni do dana stupanja na snagu ovog zakona vrši se slobodno.

Član 110.

Preduzeće i druga pravna lica dužna su da u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona podnesu republičkom organu uprave nadležnom za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom zahtjev za upis u registar, do tada osnovanih preduzeća u inozemstvu, kao i obavještenja o otvorenim predstavništvima i osnovanim poslovnim jedinicama radi evidentiranja.

Član 111.

Domaći privredni subjekti kojima je do dana stupanja na snagu ovog zakona izdato odobrenje za obavljanje određenog onlika privrednih djelatnosti u inozemstvu, mogu nastaviti obavljanje tih djelatnosti u skladu sa izdatim odobrenjem, s tim što su dužni o svim statusnim promjenama u organiziranju obavijestiti republički organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom.

Član 112.

Odredbe člana 58. stav 3. ovog zakona ne moraju se primjenjivati dok Republika Bosna i Hercegovina ne postane članica GATT-a.

Član 113.

Podzakonski akti potrebni za sprovođenje ovog zakona donijet će se u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do isteka roka iz stava 1. ovog člana primjenjivat će se podzakonski akti iz oblasti vanjskotrgovinskog poslovanja koji su preuzeti Zakonom o preuzimanju i primjenjivanju saveznih zakona koji se u RBiH primjenjuju kao republički zakoni ("Službeni list RBiH", br. 2/92 i 13/94).

Član 114.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje primjena Zakona o vanjskotrgovinskom poslovanju ("Službeni list RBiH", br. 2/92 i 13/94) i prestaje da važi Zakon o izmjenama i dopunama zakona o vanjskotrgovinskom poslovanju ("Službeni list RBiH", br. 34/94 i 36/94) i člana 2, člana 15. stav 1, čl. 28. i 29. i člana 35. stav 1. tač. 10, 21. i 22. Zakona o robnom prometu i uslovima snabdjevanja ("Službeni list RBiH", br. 14/92, 21/93 i 13/94).

Član 115.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu RBiH".

Predsjednik
Skupštine RBiH,
Miro Lazović, s. r.

255

Na osnovu Amandmana LXXIII tačka 1. stav 7. na Ustav Republike Bosne i Hercegovine, Predsjedništvo Republike Bosne i Hercegovine, donosi

UKAZ

O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRIMJENJIVANJU ZAKONA O PROSTORNOM UREĐENJU

Proglašava se Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o primjenjivanju Zakona o prostornom uređenju, koji je Skupština Republike Bosne i Hercegovine donijela na sjednici Skupštine od 21. maja 1995. godine.

PR broj 1800/95
1. juna 1995. godine
Sarajevo

Predsjednik
Predsjedništva RBiH,
Alija Izetbegović, s. r.

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRIMJENJIVANJU ZAKONA O PROSTORNOM UREĐENJU

Član 1.

U Zakonu o primjenjivanju Zakona o prostornom uređenju ("Službeni list RBiH", br. 16/92 i 13/94) u članu 3. stav 2. mijenja se i glasi:

"Korišćenje prostora i dobara u prostoru na područjima iz stava 1. ovog člana, vrši se na osnovu odgovarajućeg plana i člana 77. Zakona o prostornom uređenju - Prečišćeni tekst ("Službeni list RBiH", br. 9/87, 23/88, 24/89, 10/90, 14/90 i 15/91), koji utvrđuje Ministarstvo prostornog uređenja, resursa i zaštite okolice (u daljem tekstu: Ministarstvo)".

U stavu 3. riječi: "Prostorni plan", zamjenjuju se riječju: "Plan".

U stavu 5. riječ: "privremenih", zamjenjuje se riječju: "novih", a iza riječi: "naselja za", dodaje se riječ "privremeni".

U stavu 6. iza riječi "Ministarstva" stavlja se tačka, a ostali dio teksta briše se.

Iza stava 7. dodaju se novi st. 8. i 9. koji glase:

"Novo naselje iz stava 5. ovog člana planira se i izgrađuje da, po prestanku okolnosti koje su zahtijevale njegovu izgradnju, može prerasti u naselje koje odgovara budućem razvoju tog područja, u suprotnom investitor ja na zahtjev općine dužan naselje ukloniti, odnosno porušiti, i prostor dovesti u prvobitno stanje.

Planiranje i izgradnja novog naselja iz stava 7. ovog člana vrši se u saradnji sa nadležnim općinskim organom uprave općine na čijem se području planira izgradnja novog naselja".

Član 2.

U članu 8. iza stava 3. dodaju se novi st. 4. i 5. koji glase: "Za davanje stručnog mišljenja iz stava 1. ovog člana općina može ovlastiti instituciju specijaliziranu za poslove prostornog uređenja (općinski, gradski zavod za urbanizam, izgradnju i sl.) ako takva institucija zadovoljava uslove iz stava 2. ovog člana u pogledu stručnih kadrova.

Komisija za urbanizam ili ovlaštena institucija daju stručno mišljenje na osnovu planova širih područja, osnova i programa razvoja posebnih oblasti za odnosno područje, uvida u postojeće stanje, programa uređenja građevinskog zemljišta i druge raspoložive dokumentacije".

Član 3.

U članu 9. u stavu 1. iza riječi "spaljena", tačka se zamjenjuje zarezom i dodaju riječi: "kao i izmjene i dopune važećeg prostornog plana općine kada su iste neophodne radi izgradnje infrastrukturnih objekata, proizvodnih kapaciteta i naselja za privremeni smještaj izbjeglih i raseljenih lica".

Član 4.

U članu 25. iza stava 1. dodaju se novi st. 2. i 3. koji glase:
"Urbanistička saglasnost za građevine iz stava 1. ovog člana, na području za koje nije donesena propisana planska dokumentacija, ili je ta dokumentacija organu nedostupna (uništena, zadržana na okupiranom području i dr.) izdaje se na osnovu stručnog mišljenja Komisije za urbanizam odnosno ovlaštene institucije iz člana 8. Zakona.

U postupku izdavanja urbanističke saglasnosti, općinski organ uprave nadležan za poslove gradnje, pored saglasnosti iz člana 124. stav 1. tačka e. Zakona o prostornom uređenju dužan je pribaviti saglasnost izvršnog odbora općine, odnosno općinskog načelnika, da je gradnje iz stava 1. ovog člana u skladu sa ravnim potrebama".

Član 5.

Član 26. briše se.

Član 6.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu RBiH".

Predsjednik
Skupštine RBiH,
Miro Lazović, s. r.

256

Na osnovu Amandmana LXXIII tačka 1. stav 7. na Ustav Republike Bosne i Hercegovine, Predsjedništvo Republike Bosne i Hercegovine, donosi

UKAZ

O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRIMJENJIVANJU ZAKONA O PREMJERU I KATASTRU NEKRETNOSTI

Proglašava se Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o primjenjivanju Zakona o premjeru i katastru nekretnosti, koji je Skupština Republike Bosne i Hercegovine donijela na sjednici Skupštine od 21. maja 1995. godine.

PR broj 1801/95
1. juna 1995. godine
Sarajevo

Predsjednik
Predsjedništva RBiH,
Alija Izetbegović, s. r.

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRIMJENJIVANJU ZAKONA O PREMJERU I KATASTRU NEKRETNOSTI

Član 1.

U Zakonu o primjenjivanju Zakona o premjeru i katastru nekretnosti ("Službeni list RBiH", br. 3/93 i 13/94) u članu 2. dodaje se novi stav 2. koji glasi:

"Zabrana iz stava 1. ovog člana ne odnosi se na postupke i radnje državnih organa koji su u vezi sa provođenjem odredaba Zakona o pretvorbi društvene svojine ("Službeni list RBiH", broj 33/94)".

Član 2.

U članu 4. na kraju teksta tačka se zamjenjuje zarezom i dodaju riječi: "osim upisa koji su u vezi sa pretvorbom društvene svojine".

Član 3.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu RBiH".

Predsjednik
Skupštine RBiH,
Miro Lazović, s. r.

257

Na osnovu Amandmana LXXIII tačka 1. stav 7. na Ustav Republike Bosne i Hercegovine, Predsjedništvo Republike Bosne i Hercegovine, donosi

UKAZ

O PROGLAŠENJU ZAKONA O TRGOVINI

Proglašava se Zakon o trgovini, koji je Skupština Republike Bosne i Hercegovine donijela na sjednici Skupštine od 21. maja 1995. godine.

Pr broj 1802/95
1. juna 1995. godine
Sarajevo

Predsjednik
Predsjedništva RBiH,
Alija Izetbegović, s. r.

ZAKON
O TRGOVINI

I - OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se: obavljanje i uvjeti za obavljanje trgovine i trgovinskih usluga, zaštita potrošača, narušavanje konkurencije, mjere privremenog ograničenja tržišta, kao i druga pitanja od značaja za obavljanje trgovine na jedinstvenom tržištu Republike Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Republika).

Član 2.

Trgovinom u smislu ovog zakona smatra se kupovina i prodaja robe i obavljanje trgovinskih usluga.

Trgovcem se smatraju pravna i fizička lica koja se bave trgovinom na osnovu registracije, odnosno odobrenja nadležnog organa.

Član 3.

Trgovina se obavlja slobodno pod jednakim zakonskim uvjetima za sve trgovce u skladu sa dobrim poslovnim običajima, načelima lojalne konkurencije i trgovačkim pravilima.

Trgovačka pravila, utvrđuju se u okviru komora ili drugih oblika udruživanja trgovaca.

Član 4.

Aktima organa Republike i općine (u daljem tekstu: nadležni organi), ne može se ograničavati nastupanje na tržištu, narušavati konkurencija, niti se mogu pojedini trgovci ili potrošači stavljati u neravnopravan položaj na tržištu.

Izuzetno od odredbe iz stava 1. ovog člana, ukoliko nastanu ili mogu nastati značajniji poremećaji na tržištu usljed: neposredne ratne opasnosti, rata, elementarne nepogode, nestašice dobara neophodnih za potrebe odbrane, odnosno za potrebe privrede i opskrbe stanovništva u najmanje dva okruga, Vlada Republike Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Vlada) može propisati privremene mjere ograničavanja tržišta u skladu s ovim zakonom.

II - OBAVLJANJE I UVJETI ZA OBAVLJANJE TRGOVINE

Član 5.

Trgovina se obavlja kao trgovina na veliko i trgovina na malo.

Član 6.

Trgovina na veliko je kupovina robe radi dalje prodaje u neprerađenom ili prerađenom stanju, kao i prodaja vlastitih proizvoda licima koja nisu krajnji individualni potrošači.

Trgovina na malo je prodaja robe krajnjim individualnim potrošačima.

Član 7.

Trgovina na veliko i na malo se obavlja u prodajnom objektu ili drugom mjestu koje ispunjava propisane uvjete (u daljem tekstu: poslovni prostor).

Ministar trgovine, propisat će uvjete u pogledu minimalne tehničke opremljenosti poslovnih prostora u kojima se obavlja trgovina na veliko i na malo i utvrditi proizvode iz grupa i podgrupa proizvoda koji se mogu prodavati u tim poslovnim prostorima.

Član 8.

Trgovac je samostalan pri izboru oblika obavljanja trgovine i može se baviti trgovinom na veliko, trgovinom na malo i trgovinom na veliko i malo.

Trgovac je dužan da na poslovnom prostoru istakne firmu onako kako je registrirana kod nadležnog organa.

Trgovac je dužan utvrditi i na podesan način učiniti kupcu dostupnim uvjete poslovanja (cijene, način plaćanja i isporuke, bonifikacije i sl.) i pridržavati se tih uvjeta.

Član 9.

Trgovac na malo je dužan da utvrdi radno vrijeme prodajnog poslovnog prostora i da se pridržava utvrđenog radnog vremena.

Izuzetno, ako je to od posebnog društvenog interesa, nadležni organ općine, odnosno grada Sarajeva, može odrediti minimalno radno vrijeme u kojem se mora obavljati trgovina.

Član 10.

Trgovac je dužan da vodi evidencije utvrđene zakonom i drugim propisima.

Trgovac na malo, dužan je da vodi trgovačku knjigu koja sadrži podatke o nabavci i prodaji robe i da osigura uvid u dokumentaciju na osnovu koje se vodi evidencija.

Evidencija o nabavci robe vodi se hronološki na osnovu računa, otpremnice, prijemnice i drugih dokumenata.

Evidencija o prodaji robe vodi se na osnovu računa, trake registar kase, paragon-bloka ili na drugi način koji osigurava podatke o vrijednosti prodate robe.

Ministar trgovine propisuje oblike, sadržaj i način vođenja trgovačke knjige.

III - OBAVLJANJE I UVJETI ZA OBAVLJANJE TRGOVINSKIH USLUGA

Član 11.

Trgovinske usluge su djelatnosti kojima se podstiče obavljanje razmjene robe od proizvođača do krajnjeg potrošača.

Trgovac je samostalan pri izboru oblika obavljanja trgovinskih usluga.

Trgovinske usluge su: posredovanje, zastupanje, komisija, uskladištenje, otprema i doprema robe (špedicija), kontrola kvaliteta i kvantiteta robe, osiguranje robe, robna berza, marketing, tržnica na veliko, tržnica na malo (pijaca), trgovinski centar, stočna pijaca, vašar, sajam i druge usluge uobičajene u trgovini.

Trgovinske usluge može obavljati trgovac sa svojstvom pravnog lica.

Član 12.

Za obavljanje pojedinih usluga trgovac je dužan osigurati minimalne tehničke uvjete u pogledu opremljenosti poslovnih prostora, uređaja i opreme, koje propisuje ministar trgovine.

Član 13.

Uslugama posredovanja smatra se naročito dovodenje u vezu komitenta s trećim licima radi zaključivanja ugovora.

Član 14.

Uslugama zastupanja smatra se naročito obavljanje trgovine i usluga u ime i za račun trgovca, kao i obavljanje servisne službe i drugih tehničkih usluga u vezi s održavanjem i popravkom proizvoda.

Član 15.

Uslugama komisijom smatra se naročito prodaja ili kupovina robe u svoje ime, a za račun komitenta.

Član 16.

Uslugama uskladištenja robe smatraju se naročito smještaj i čuvanje robe, kao i drugi poslovi i radnje koji se uobičajeno obavljaju uz smještaj i čuvanje robe.

Član 17.

Uslugama otpreme i dopreme robe (špedicije) smatraju se naročito otpremanje i dopremanje robe u svoje ime, a za račun komitenta, kao i drugi poslovi i radnje koje se uobičajeno obavljaju uz otpremu i dopremu robe.

Član 18.

Uslugama kontrole kvaliteta i kvantiteta smatra se naročito kontrola ugovorenog kvaliteta i kvantiteta u ime i za račun komitenta, pri čemu se izdaje odgovarajući dokument.

Član 19.

Uslugama osiguranja robe smatra se naročito zaključivanje ugovora kojima se osiguranik obavezuje platiti određenu premiju radi osiguranja robe od određenih rizika, a osiguravatelj se obavezuje da će, ako se rizik ostvari, isplatiti osiguraniku ugovoreni iznos.

Član 20.

Robna berza je subjekt čija je djelatnost trajno organiziranje sastanaka između privrednih subjekata radi zaključivanja ugovora o kupovini i prodaji robe.

Berxanskim uslugama smatraju se:

1. organiziranje sastanaka prodavaca i kupaca u skladu sa propisima i pravilima berze;
2. objavljivanje cijena za proizvode koji su bili predmet berzanskih poslova, te objavljivanje podataka o njihovim količinama, rokovima isporuke, kvalitetu i asortimanu;
3. organiziranje prodaje pojedinih proizvoda na javnoj dražbi (aukciji) i
4. davanje obavještenja o stanju na tržištu.

Robna berza može obavljati i druge poslove, te pružati i druge usluge koje su uobičajene u poslovanju robnih berzi i koji su određeni njihovim pravilima.

Saglasnost na rad robnih berzi izdaje Ministarstvo trgovine, a bliža uputstva o njihovom poslovanju propisat će posebnim propisom ministar trgovine.

Član 21.

Marketing uslugama smatraju se naročito usluge iz oblasti istraživanja tržišta i tržišnog komuniciranja (ekonomska propaganda, reklama, izložba i sl.) kao i druge marketing usluge koje se obavljaju u ime i za račun komitenta.

Član 22.

Tržnica na veliko je posebno organizirano i uređeno mjesto na kojem se vrše usluge prodaje i kupovine na veliko poljoprivredno-prehrambenih i drugih proizvoda iz registrirane djelatnosti, radi daljnje prodaje i prerade.

Za obavljanje usluga tržnice na veliko, trgovac utvrđuje tržni red kojim se bliže uređuju tržna pravila za: izlaganje robe, način prodaje i druga pravila za obavljanje trgovine.

Na tržni red iz stava 2. ovog člana saglasnost daje nadležni organ općine, odnosno grada Sarajeva.

Trgovac i korisnici usluga tržnice na veliko dužni su se pridržavati utvrđenog tržnog reda iz stava 3. ovog člana.

Član 23.

Uslugama tržnice na veliko smatraju se:

1. stavljanje na raspolaganje prostora za izlaganje i prodaju poljoprivredno-prehrambenih i drugih proizvoda;
2. uskladištenje poljoprivredno-prehrambenih i drugih proizvoda, njihova obrada i dorada kao i potrebna sredstva za manipulaciju tih proizvoda;

3. obavljanje prijevoza, otpreme i dopreme, kao i poslovi kontrole kvaliteta i kvantiteta uskladištenih proizvoda.

Član 24.

Tržnica na malo (pijaca) je organizirano i uređeno mjesto na kojem se na uobičajen način obavlja trgovina na malo poljoprivredno-prehrambenih proizvoda.

Za prodaju drugih proizvoda (rabljeni automobili, rabljena tehnička i ostala roba i sl.), trgovac je dužan osigurati odvojeni prodajni prostor.

Trgovac koji vrši usluge tržnice na malo (pijace), utvrđuje pijačnim redom asortiman proizvoda i uvjete za obavljanje trgovine.

Na pijačni red iz prethodnog stava saglasnost daje nadležni organ općine, odnosno grada Sarajeva.

Trgovac koji vrši usluge tržnice na malo (pijace) i korisnici usluga, dužni su da se pridržavaju utvrđenog pijačnog reda iz stava 4. ovog člana.

Član 25.

Trgovinski centar je posebno izgrađen ili u postojećem objektu uređena prostorna cjelina koja se sastoji od više pojedinačno opremljenih poslovnih prostora u kojima se obavlja trgovina na malo i pružaju trgovinske i druge usluge.

Trgovac koji vrši usluge trgovinskog centra, donosi kućni red kojim se bliže utvrđuje poslovanje trgovinskog centra.

Na kućni red iz stava 2. ovog člana saglasnost daje nadležni organ općine, odnosno grada Sarajeva.

Trgovac koji pruža usluge trgovinskog centra i korisnici usluga, dužni su da se pridržavaju utvrđenog kućnog reda iz stava 3. ovog člana.

Član 26.

Stočna pijaca je posebno organizirano, uređeno i tehnički opremljeno mjesto na kojem se vrši trgovina stokom.

Član 27.

Trgovina na stočnoj pijaci odvija se po pijačnom redu koji donosi trgovac.

Na pijačni red iz stava 1. ovog člana saglasnost daje nadležni organ općine, odnosno grada Sarajeva.

Trgovac koji pruža usluge stočne pijace i korisnici usluga, dužni su da se pridržavaju utvrđenog pijačnog reda iz stava 2. ovog člana.

Član 28.

Vašar je posebno organiziran oblik usluge na kojem se na uobičajen način vrši trgovina stokom, poljoprivrednim i drugim proizvodima.

Trgovina na vašaru se odvija po vašarskom redu i pod uvjetima koje propiše nadležni organ općine, odnosno grada Sarajeva.

Član 29.

Sajam priređuje trgovac koji je registriran za obavljanje tih poslova.

Trgovac koji se bavi priređivanjem sajмова, dužan je pridržavati se rokova predviđenih u kalendaru sajмова, koji se utvrđuje u dogovoru sa komorom.

IV - ZAŠTITA POTROŠAČA

Član 30.

Prava potrošača na zaštitu i obaveze trgovca pri prodaji robe na malo osiguravaju se pod jednakim uvjetima.

Član 31.

Trgovac na malo, dužan je da pri rukovanju robom osigura uvjete za očuvanje njenog kvaliteta.

Član 32.

Trgovac na malo, dužan je da u prodajnom objektu:

1. na uočljiv način istakne cijenu robe utvrđenu u trgovačkoj knjizi i za robu koju prodaje i da se pridržava te cijene;

2. uruči račun za prodatu robu, paragon-blok, isječak registar-kase i sl.;

3. na uočljiv način istakne radno vrijeme;

4. robu prodaje svim potrošačima pod istim uvjetima utvrđenim u članu 8. ovog zakona;

5. osigurati podatke za identifikaciju robe koja se prodaje;

6. osigurati deklaraciju, garantni list, atest i tehničko uputstvo o načinu korištenja, u skladu sa propisima;

7. osigurati rezervne dijelove, priključne aparate i slično i nakon prestanka proizvodnje robe, u skladu sa propisima;

8. osigurati prodaju količine robe označene na originalnom pakovanju;

9. proda onu količinu robe koju potrošač traži, ako raspolaže tom količinom, izuzev ako drugim propisima nije drugačije regulirano;

10. tačno mjeri robu i omogućiti potrošaču da provjeri količinu kupljene robe;

11. proda robu koja je izložena u prodaji, odnosno koja se nalazi u prodajnom poslovnim prostoru, izuzev unikat robe u aranžiranom izlogu;

12. pri manjim pakovanjima robe upotrebljava oimotni materijal srazmjerno upakovanoj robi;

13. na zahtjev potrošača posebno upakuje robu i takvo pakovanje naplati prema svom cjenovniku.

Član 33.

Potrošač ima pravo na reklamaciju za kupljenu robu u prodajnom objektu u kome je kupovina obavljena, uz račun o kupovini.

Trgovac je dužan da robu sa nedostatkom zamjeni novom ili da potrošaču vrati iznos plaćen za tu robu ili da, uz saglasnost potrošača, otkloni nedostatak na robu.

Potrošač može ostvariti pravo iz stava 2. ovog člana pod uvjetima da svoj zahtjev podnese trgovcu čim je otkrio nedostatak, a najkasnije u roku od 30 dana od dana kupovine robe.

Potrošač ne može ostvariti pravo iz stava 2. ovog člana, ako je nedostatak na robu nastao njegovom krivicom ili ako je u trenutku kupovine znao ili mogao utvrditi nedostatak.

Odgovor na podneseni zahtjev (reklamaciju) trgovac je dužan da dostavi potrošaču najkasnije u roku od 15 dana od prijema zahtjeva.

U slučaju da kupac nije zadovoljan sa rješenjem reklamacije, svoja prava ostvaruje putem redovnog suda.

Član 34.

Trgovac koji prodaje robu sa nedostatkom, dužan je da tu robu prostorno izdvoji, da na uočljiv način istakne oznaku koja upozorava na vrstu nedostatka i srazmjerno utvrđenom nedostatku izvrši smanjenje maloprodajne cijene.

Član 35.

Potrošač ima pravo i obavezu da provjeri cijenu, kvalitet i količinu kupljene robe i da preuzme račun za kupljenu robu.

Član 36.

Na zahtjev potrošača, tržišna inspekcija je dužna da ga informira o njegovim pravima i mogućnostima pravne zaštite.

V - NARUŠAVANJE KONKURENCIJE

Član 37.

Konkurencija na tržištu narušava se monopolističkim djelovanjem, nelojalnom konkurencijom, špekulacijom i ograničavanjem tržišta.

1. Monopolističko djelovanje

Član 38.

Monopolističko djelovanje obuhvaća monopolističko sporazumijevanje i monopolističko ponašanje.

Monopolističko sporazumijevanje je odnos između dva ili više trgovaca o uvjetima poslovanja koji je usmjeren na narušavanje ili sprečavanje slobodne konkurencije, a kojim se jedan ili više trgovaca dovodi ili može dovesti u povlašćeni položaj u odnosu na druge trgovce ili potrošače.

Monopolističkim ponašanjem podrazumijeva se zloupotreba dominantnog položaja na tržištu i radnje usmjerene na stvaranje i korišćenje monopolističkog položaja.

Dominantnim položajem na tržištu, u smislu ovog zakona, podrazumijeva se položaj trgovca čiji je udio na tržištu za određenu robu veći od 40%.

Član 39.

Monopolističkim sporazumijevanjem iz člana 38. stav 2. ovog zakona podrazumijeva se naročito:

1. podjela tržišta u pogledu kupovine ili prodaje robe;
2. obaveza prodavca da određenu robu neće prodavati drugom kupcu, ili kojim se kupac obavezuje da će kupljenu robu prodati samo na određenom tržištu ili određenom kupcu;
3. utvrđivanje cijena u uvjetima prodaje robe iste vrste;
4. ograničavanje obima proizvodnje;
5. zatvaranje tržišta radi isključenja drugih trgovaca sa tržišta;
6. uskraćivanje prodaje ili prodaja robe, odnosno kupovina robe protivno dobrim poslovnim običajima.

Član 40.

Ne smatra se monopolističkim sporazumijevanjem kada dva ili više trgovaca zajednički razmjenjuju iskustva i studije, istražuju tržište, pripremaju i realiziraju istraživačko-razvojne projekte, koriste opremu za proizvodnju, transport i skladištenje, servisiranje, reklamu, propagandu i dr.

Član 41.

Radnjama usmjerenim na stvaranje i korišćenje monopolističkog položaja iz člana 38. stava 3. ovog zakona podrazumijeva se naročito:

1. korišćenje posebnih pogodnosti pri uvozu robe (oslobađanje ili smanjivanje uvoznih dažbina) uz uvećanje troškova trgovine iznad stvarnih, radi sticanja protupravne imovinske koristi;
2. kupovina robe iz uvoza po cijeni višoj od tržišne cijene.

2. Nelojalna konkurencija

Član 42.

Nelojalna konkurencija je radnja trgovca koja je protivna dobrim poslovnim običajima i kojom se nanosi ili može nanijeti šteta drugom trgovcu, drugom pravnom licu i potrošaču.

Član 43.

Nelojalnom konkurencijom iz člana 42. ovog zakona podrazumijeva se, naročito:

1. reklamiranje, oglašavanje ili nudenje robe navođenjem podataka ili upotrebom izraza kojim se stvara ili se može stvoriti zabuna na tržištu, čime se određeni trgovac dovodi ili se može dovesti u povoljniji položaj;
2. davanje podataka o drugom trgovcu koji mogu biti štetni po ugled ili poslovanje tog trgovca;
3. prodaja robe s oznakom ili podacima koji stvaraju ili mogu stvoriti zabunu u pogledu porijekla, način proizvodnje, količine, kvaliteta ili drugih svojstava robe;
4. prikrivanje mana robe ili dovođenje, na drugi način, kupca u zabludu;
5. preduzimanje radnji usmjerenih na raskidanje poslovnog odnosa između drugih trgovaca ili radi spriječavanja, odnosno otežavanja zasnivanja takvog poslovnog odnosa;
6. neopravdano neizvršavanje ili jednostrano raskidanje ugovora o kupovini i prodaji robe ili drugog trgovinskog ugovora zbog zaključenja istog ili sličnog ugovora sa drugim čime se nanosi ili može nanijeti šteta saugovaraču;

7. oglašavanje prividne rasprodaje ili prividnog sniženja cijena robe ili obavljanje drugih sličnih radnji koje dovode ili mogu dovesti potrošača u zabludu u pogledu cijena;

8. neovlašćena upotreba tuđeg imena, firme, žiga, oznake ili drugog spoljnog obilježja, ako se time stvara ili može stvoriti zabuna na tržištu;

9. davanje ovlašćenja drugom trgovcu da može koristiti njegova vanjska obilježja, ako se time stvara ili može stvoriti zabuna na tržištu;

10. neovlašćeno korišćenje usluga trgovačkog putnika, trgovinskog predstavnika ili zastupnika drugog preduzeća.

3. Špekulacija

Član 44.

Špekulacija je, korišćenje stanja na tržištu nastalog poremećajima u snabdjevanju ili nezakonitog povećanja cijena radi sticanja protipravne imovinske koristi.

Špekulacija je, u skladu sa stavom 1. ovog člana, naročito:

1. prikrivanje robe, ograničavanje ili obustavljanje prodaje robe i druge radnje kojima se prouzrokuje poremećaj na tržištu;
2. uvjetovanje kupovine jedne robe kupovinom druge robe ili na drugi način uvjetovanje kupovine i prodaje robe;
3. prodaja robe na način i pod uvjetima kojima se kupcima otežava ili onemogućava kupovina robe;
4. zaključivanje fiktivnih ugovora o kupovini i prodaji robe ili drugim poslovima trgovine;
5. neugovaranje roka isporuke robe ili isporuka robe poslije ugovorenog roka po cijeni višoj od cijene koja je važila na dan isporuke robe utvrđen ugovorom.

4. Ograničavanje tržišta

Član 45.

Ograničavanjem tržišta smatra se opći ili pojedinačni pravni akt i radnja nadležnog organa, trgovca i drugog pravnog lica kojima se, protivno Ustavu i ovom zakonu ograničava slobodna razmjena robe i slobodno nastupanje na tržištu ili na drugi način narušava konkurencija.

Član 46.

Aktima i radnjama iz člana 45. ovog zakona smatraju se akti i radnje kojima se trgovac dovodi u neravnopravan položaj tako što mu se onemogućava širenje prodajne mreže, prodaja robe ili se prisiljava na prodaju koja nije u skladu sa njegovom poslovnom politikom.

VI - MJERE PRIVREMENOG OGRANIČENJA TRŽIŠTA

Član 47.

Privremene mjere ograničavanja tržišta iz člana 4. stav 2. ovog zakona Vlada može propisati samo ako se značajniji poremećaji na tržištu ne mogu otkloniti mjerama ekonomske politike.

Član 48.

Posebnim propisom iz člana 47. ovog zakona, Vlada će propisati:

- zabranu trgovine određenih proizvoda, sirovina i repromaterijala;
- određivanje posebnih uvjeta za trgovinu pojedinim proizvodima (kupovina po odobrenju, kartice i sl.);
- obavezu određenim trgovcima da stave na tržište određene vrste i količine pojedinih proizvoda, odnosno da ih isporuče određenim korisnicima po propisanom redoslijedu, kao i
- obavezu određenim trgovcima da formiraju i drže u rezervi određene vrste i količine proizvoda za potrebe robnih rezervi.

VII - INSPEKCIJSKI NADZOR I UPRAVNE MJERE

Član 49.

Nadzor nad provođenjem odredaba ovog zakona, vrši tržišna inspekcija, sanitarna inspekcija i inspekcija rada.

Član 50.

Ako trgovac obavlja trgovinu bez odobrenja ili suprotno odobrenju, odnosno mimo djelatnosti koja je predmet registracije, tržišni inspektor će donijeti rješenje kojim se zabranjuje vršenje te djelatnosti.

Protiv rješenja tržišnog inspektora iz stava 1. ovog člana može se izjaviti žalba nadležnom drugostepenom organu.

Tržišni inspektor može privremeno, do odluke nadležnog suda, oduzeti robu trgovcu iz stava 1. ovog člana kao i licima koja u smislu ovog zakona nemaju status trgovca.

Član 51.

Ako poslovni prostori, uređaji i oprema namijenjeni za obavljanje trgovine i vršenje usluga ne ispunjavaju propisane minimalne tehničke, kao i uvjete tehničke opremljenosti, tržišni inspektor će donijeti rješenje o privremenoj zabrani rada do otklanjanja utvrđenih nedostataka.

U slučaju teže povrede higijensko-sanitarnih, zdravstvenih i tehničkih uvjeta zbog kojih mogu nastati teže posljedice po zdravlje i život ljudi, sanitarni inspektor će donijeti rješenje kojim će odmah zabraniti obavljanje djelatnosti dok se utvrđeni nedostaci ne uklone.

Protiv rješenja iz st. 1. i 2. ovog člana, može se izjaviti žalba nadležnom drugostepenom organu koja ne odlaže izvršenje.

Član 52.

Ako trgovac neopravdano odbije zahtjev potrošača da mu robu koja ima nedostatke zamijeni novom robom ili da mu vrati iznos za plaćenu robu ili da, uz saglasnost potrošača, ukloni nedostatak na robu, tržišni inspektor će donijeti rješenje kojim će narediti trgovcu da udovolji osnovanom zahtjevu potrošača.

Član 53.

Ako trgovac ne postupa u skladu sa članom 10. st. 1. i 2. ovog zakona, tržišni inspektor će rješenjem privremeno zabraniti obavljanje djelatnosti dok se nedostaci u poslovanju ne uklone ili do pravosnažnosti sudske odluke.

Član 54.

Ako tržišni inspektor u obavljanju inspeksijskog nadzora, utvrdi postojanje monopolističkog sporazumijevanja iz člana 39. ovog zakona donijet će rješenje kojim se zabranjuje primjena tih sporazuma.

Ako tržišni inspektor u postupku inspeksijskog nadzora utvrdi postojanje nelojalne konkurencije, špekulacije i ograničenja tržišta utvrđenim ovim zakonom, donijet će rješenje o primjeni propisa i utvrditi rok za otklanjanje tih nedostataka.

VIII - KAZNE ODREDBE

Član 55.

Novčanom kaznom od 1.000 do 10.000 DEM kaznit će se za privredni prijestup preduzeće ili drugo pravno lice, ako:

1. ne vodi ažurno trgovačke knjige i druge evidencije (član 10);
2. preduzme neku od radnji koje prema ovom zakonu predstavljaju zloupotrebu dominantnog položaja i monopolističko sporazumijevanje (čl. 38. i 39.);
3. izvrši radnju koja je usmjerena na stvaranje i korišćenje monopolističkog položaja (član 41.);
4. učini radnju koja prema ovom zakonu predstavlja djelo nelojalne konkurencije (čl. 42. i 43.);
5. učini djelo špekulacije (član 44.);
6. učini radnje suprotne propisu Vlade za otklanjanje poremećaja na tržištu (član 48.).

Za radnju iz stava 1. ovog člana kaznit će se za privredni prijestup i odgovorno lice, novčanom kaznom od 200 do 2.000 DEM.

Član 56.

Uz novčanu kaznu za privredni prijestup iz člana 55. ovog zakona mogu se izreći i zaštitne mjere:

1. oduzimanje predmeta;
2. zabrana bavljenja određenom djelatnošću trgovcu u trajanju do jedne godine;
3. zabrana vršenja određenih dužnosti odgovornog lica u trajanju do jedne godine.

U ponovljenom slučaju iz stava 1. tačka 3. ovog člana, izreći će se zaštitna mjera u trajanju od jedne do tri godine.

Član 57.

Novčanom kaznom od 200 do 2.000 DEM kaznit će se za prekršaj trgovac:

1. ako ne ispunjava minimalne tehničke i druge uvjete propisane za obavljanje trgovine i trgovinskih usluga (čl. 7 i 12.);
 2. ako na prodajnom objektu ne istakne firmu (član 8. stav 2.);
 3. ako ne utvrdi i ne učini dostupnim uvjete poslovanja (član 8. stav 3.);
 4. ako se ne pridržava utvrđenog radnog vremena (član 9.);
 5. ako se ne pridržava tržnog, pijačnog, vašarskog i kućnog reda i sajamskih rokova (čl. 22, 24, 25, 27, 28. i 29.);
 6. ako ne osigurava uvjete za očuvanje kvaliteta robe (član 31.);
 7. ako na uočljiv način ne istakne cijenu robe utvrđenu u trgovačkoj knjizi ili se ne pridržava te cijene (član 32. tačka 1.);
 8. ako ne uruči račun za prodatu robu (član 32. tačka 2.);
 9. ako na uočljiv način ne istakne radno vrijeme (član 32. tačka 3.);
 10. ako ne prodaje robu pod istim uvjetima svim potrošačima (član 32. tačka 4.);
 11. ako ne osigurava podatke kojima se identifikira roba koja se prodaje (član 32. tačka 5.);
 12. ako ne osigura deklaraciju, garantni list, atest ili tehničko uputstvo o načinu korišćenja (član 32. tačka 6.);
 13. ako ne osigura rezervne dijelove, priključne aparate i sl. i nakon prestanka proizvodnje robe (član 32. tačka 7.);
 14. ako ne osigura prodaju količine robe označene na originalnom pakovanju (član 32. tačka 8.);
 15. ako ne proda količinu robe koju potrošač traži, a tom robom raspolaže (član 32. tačka 9.);
 16. ako tačno ne mjeri robu i ne omogući potrošaču da provjeri količinu kupljene robe (član 32. tačka 10.);
 17. ako ne proda robu koja je izložena prodaji ili se nalazi u prodajnom objektu (član 32. tačka 11.);
 18. ako pri manjim pakovanjima robe ne upotrijebi omotni materijal koji je srazmjernan robi (član 32. tačka 12.);
 19. ako na zahtjev potrošača ne izvrši posebno pakovanje robe ili za takvo pakovanje naplati cijenu veću od cijene utvrđene cjenovnikom (član 32. tačka 13.);
 20. ako na zahtjev potrošača, robu koja ima nedostatak ne zamijeni novom robom ili potrošaču ne vrati iznos plaćen za tu robu ili, uz saglasnost potrošača, ne ukloni nedostatak na robu, a bio je dužan da to učini (član 33. stav 2.);
 21. ako ne odgovori na reklamaciju u predviđenom roku (član 33. stav 5.);
 22. ako robu sa nedostatkom prostorno ne izdvoji i na uočljiv način označi da je roba sa nedostatkom (član 34.).
- Za radnju iz stava 1. ovog člana kaznit će se za prekršaj i odgovorno lice od 30 do 300 DEM.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana tač. 6. do 9., tač. 12. do 17. i tačka 19, tržišni inspektor može naplatiti novčanu kaznu na licu mjesta u iznosu od 100 DEM za trgovca i za odgovorno lice u iznosu od 10 DEM.

Član 58.

Novčana kazna za učinjeni privredni prijestup i prekršaj prema odredbama čl. 55. i 57. ovog zakona utvrđena u DEM naplaćuje se u valuti Republike po srednjem tečaju koji utvrđuje i objavljuje Narodna banka Republike Bosne i Hercegovine, na dan plaćanja.

IX - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 59.

Propise iz čl. 7, 10. i 12. ovog zakona donijet će ministar trgovine u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 60.

Za vrijeme ratnog stanja okruzi i općine će iz oblasti trgovine pratiti i usmjeravati: snabdjevanje stanovništva, oružanih snaga i drugih potrošača robama, posebno robama za prehranu stanovništva i poslove vezane za otkup i čuvanje tržišnih viškova.

Okruzi i općine će vršiti izradu i pratiti realizaciju bilansa roba široke potrošnje, poduzimati i predlagati poboljšanje uslova poslovanja trgovine, te dostavljati odgovarajuće izvještaje Ministarstvu trgovine.

Član 61.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje primjena Zakona o trgovini ("Službeni list SR BiH", broj 27/91 i "Službeni list RBiH", br. 2/92 i 13/94) i Zakona o mjerama ograničenja i slobodnog prometa robe i usluga od interesa za cijelu zemlju ("Službeni list RBiH", br. 2/92 i 13/94).

Do isteka roka iz člana 59. ovog zakona, primjenjivat će se podzakonski akti koji su preuzeti Zakonom o preuzimanju i primjenjivanju saveznih zakona koji se u RBiH primjenjuju kao republički zakoni ("Službeni list RBiH", br. 2/92 i 13/94).

Član 62.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu RBiH".

Predsjednik
Skupštine RBiH,
Miro Lazović, s. r.

258

Na osnovu Amandmana LXXIII tačka 1. stav 7. na Ustav Republike Bosne i Hercegovine, Predsjedništvo Bosne i Hercegovine, donosi

UKAZ O PROGLAŠENJU ZAKONA O STRANIM ULAGANJIMA

Progllašava se Zakon o stranim ulaganjima, koji je Skupština Republike Bosne i Hercegovine donijela na sjednici Skupštine od 21. maja 1995. godine.

PR broj 1803/95
1. juna 1995. godine
Sarajevo

Predsjednik
Predsjedništva RBiH,
Alija Izetbegović, s. r.

ZAKON O STRANIM ULAGANJIMA

I - OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Strana lica mogu ulagati kapital radi obavljanja privrednih i vanprivrednih djelatnosti u Republici Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: Republika) uz samostalno ili zajedničko snošenje rizika i učešće u dobiti u skladu sa ovim zakonom.

Član 2.

Strani ulagač u skladu sa ovim zakonom je strano pravno lice čije je sjedište glavne uprave u inozemstvu i fizičko lice sa stranim državljanstvom koji ulažu kapital na teritoriji Republike po odredbama ovog zakona.

Stranim ulagačem, u smislu stava 1. ovog člana, smatra se i državljanin Republike koji je imao redovno boravište u inozemstvu prije 31. decembra 1991. godine, strano lice koje ima vlastito preduzeće ili drugo pravno lice u Republici i domaće pravno lice koje je potpuno u vlasništvu stranog ulagača.

Član 3.

Ulozi stranih ulagača mogu biti u devizama, valuti Republike koja se po propisima o deviznom poslovanju može transferirati u inozemstvo, stvarima i pravima.

Domaći ulagač, koji zajedno sa stranim ulagačem, ulaže u domaće pravno lice, može svoj dio uloga uložiti i u devizama.

Član 4.

Strano ulaganje može se vršiti u sva domaća pravna lica.

Član 5.

Oblici stranog ulaganja, u skladu sa ovim zakonom su:

- 1) ulaganje u postojeće pravno lice;
- 2) osnivanje zajedničkog pravnog lica;
- 3) osnivanje vlastitog pravnog lica;
- 4) posebni oblici ulaganja.

Član 6.

Pravni režim ulaganja ravna se prema domaćim propisima za pojedine oblike ulaganja, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Član 7.

Pravni subjekt u koji je uloženi strani kapital ima isti pravni položaj kao i odgovarajući subjekt osnovan isključivo domaćim kapitalom, ukoliko ovim zakonom nije drukčije određeno.

Član 8.

Strana ulaganja podliježu prijavi, odobravanju, registraciji i evidentiranju.

II - UGOVORI O STRANOM ULAGANJU U PRAVNO LICE

Član 9.

Ugovorom o stranom ulaganju u pravno lice, u smislu ovog zakona smatraju se:

- 1) ugovor o stranom ulaganju u postojeće pravno lice i
- 2) ugovor o osnivanju zajedničkog pravnog lica zaključen između stranog i domaćeg ulagača.

Član 10.

Ulog stranog ulagača ne može biti veći od 49% kapitala u preduzećima; za proizvodnju i promet predmeta naoružanja i vojne opreme, u oblasti željezničkog i zračnog saobraćaja, veza i telekomunikacija i javnog informiranja, ako posebnim zakonom nije drukčije određeno.

Član 11.

Ugovor o stranom ulaganju mora biti zaključen u pisanoj formi.

Jedan od autentičnih tekstova ugovora o stranom ulaganju, kao i izmjene i dopune tog ugovora, mora biti i na jeziku koji je u službenoj upotrebi u Republici Bosni i Hercegovini.

III - OSNIVANJE VLASTITOG PRAVNOG LICA STRANOG ULAGAČA

Član 12.

Strani ulagač može sam ili zajedno sa drugim stranim ulagačem na teritoriji Republike u skladu sa ovim zakonom osnovati vlastito pravno lice.

Član 13.

Strani ulagač na teritoriji Republike ne može osnovati vlastitu ustanovu bez prethodno dobijene saglasnosti od strane republičkog organa uprave nadležnog za neprivrednu djelatnost u kojoj strani ulagač osniva vlastitu ustanovu.

Član 14.

Strani ulagač ne može na teritoriji Republike osnovati vlastito pravno lice na području koje je, odredbama posebnog zakona kojim se uređuje odbrana, određeno kao zabranjena zona.

IV - POSEBNI OBLICI ULAGANJA

Član 15.

Strano ulaganje vezano za iskorišćavanje obnovljivih i neobnovljivih prirodnih bogatstava i dobara u općoj upotrebi vrši se u skladu sa aktom kojim se uređuju koncesije i ovim zakonom.

Odnosi povodom poslovnog poduhvata za koji je data koncesija uređuju se ugovorom koji zaključuju strani ulagač i domaće pravno lice određeno zakonom (u daljem tekstu: ugovor o koncesiji).

Ugovor o koncesiji iz stava 2. ovog člana mora biti zaključen u pisanoj formi.

Jedan od autentičnih tekstova ugovora o koncesiji sa stranim ulagačem kao i izmjene i dopune tog ugovora moraju biti sačinjene i na jeziku koji je u službenoj upotrebi u Republici Bosni i Hercegovini.

Član 16.

Ugovor o koncesiji na obnovljivim prirodnim bogatstvima, kao i izmjene i dopune tog ugovora postaju punovažni danom odobrenja od strane republičkog organa uprave nadležnog za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom.

Prije izdavanja odobrenja, organ iz stava 1. ovog člana, dužan je pribaviti mišljenje općinskog organa uprave nadležnog za poslove privrede na čijem području se nalazi obnovljivo prirodno bogatstvo.

Član 17.

Nadležni organi Republike mogu, u skladu sa aktom kojim se uređuje koncesija i ovim zakonom, dati dozvolu stranom licu da na zemljištu u državnoj ili društvenoj svojini izgradi, vodi i iskorištava određeno vrijeme određeni objekat, postrojenje ili pogon kao vlastito pravno lice, pod uslovima utvrđenim tom dozvolom.

Odnosi povodom poslovnog poduhvata za koji je data dozvola iz stava 1. ovog člana uređuju se ugovorom koji zaključuju strani ulagač i domaće pravno lice određeno zakonom (u daljem tekstu: B.O.T. ugovor).

B. O. T. ugovor iz stava 2. ovog člana mora biti zaključen u pisanoj formi.

Jedan od autentičnih tekstova B.O.T. ugovora, kao i izmjene i dopune tog ugovora mora biti sačinjen i na jeziku koji je u službenoj upotrebi u Republici Bosni i Hercegovini.

Član 18.

B.O.T. ugovor kao i ugovor o njegovim izmjenama i dopunama postaju punovažni danom odobrenja od strane republičkog organa uprave nadležnog za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom.

Član 19.

Prestankom B.O.T. ugovora, objekat, postrojenje ili pogon iz člana 17. ovog zakona postaje državna ili društvena svojina.

Član 20.

Ulaganja lica koja se po ovom zakonu smatraju stranim ulagačem u slobodnim zonama su strana ulaganja u smislu ovog zakona.

V - PRAVA STRANIH ULAGAČA I NJIHOVA ZAŠTITA

Član 21.

Strani ulagač ima prava da:

- 1) upravlja pravnim licem, odnosno poslovnim poduhvatom za koje je dobijena posebna dozvola;
- 2) sam ili posredstvom ovlašćenih predstavnika izvrši uvid u poslovne knjige i reviziju godišnjeg obračuna pravnog lica;
- 3) svoj ulog u stranoj efektivnoj valuti evidentira u poslovnim knjigama;
- 4) transferira dobit iz stranog ulaganja koja mu pripada;
- 5) zahtijeva povraćaj uloga;
- 6) reinvestira dobit.

Prava iz stava 1. ovog člana ostvaruju se na način određen zakonom i ugovorom o stranom ulaganju.

Pored prava iz stava 1. ovog člana, strani ulagač može imati i druga prava predviđena propisima ili ugovorom o stranom ulaganju.

Član 22.

Strani ulagač se oslobađa carina i drugih dažbina na stvari koje uvozi kao ulog.

Pravno lice u koje je uložen strani kapital oslobađa se carine i drugih dažbina na uvoz sirovina, materijala i komponenti potrebnih za prvu godinu redovne proizvodnje.

Specifikacije stvari iz st. 1. i 2. ovog člana daju se kao posebni prilozi ugovoru ili drugom aktu kojim se vrši ulaganje.

Pravno lice u koje je uložen strani kapital oslobađa se carine i drugih dažbina na uvoz sirovina, materijala i komponenti namijenjenih za proizvodnju za izvoz.

Član 23.

Strani ulagač koji ulaže u domaće pravno lice oslobađa se poreza na dobit ostvarenoj u prvoj godini redovne proizvodnje.

Član 24.

Povlastice iz člana 22. stav 2. i člana 23. pravno lice ostvaruje srazmjerno procentu učešća stranog ulagača u vlasništvu preduzeća.

Član 25.

Strani ulagač oslobađa se poreza na dobit koja se reinvestira na teritoriji Republike.

Strani ulagač oslobađa se poreza na dobit koju dugoročno deponuje kod banke čije je sjedište na teritoriji Republike i to za vrijeme trajanja depozita.

Član 26.

Prava stranog ulagača navedena u čl. 21, 22, 23. i 24. ovog zakona ne mogu biti ukinuta, niti umanjena kasnije donesenim zakonima.

Ako se nakon punovažnosti ugovora ili drugog akta na osnovu koga se vrši ulaganje, izmjene zakoni na osnovu kojih je ugovor zaključen, odnosno akt donesen, na odnose uređene tim ugovorom ili aktom primjenjuju se odredbe ugovora, drugog akta, statuta i zakona koji je važio na dan punovažnosti ugovora, odnosno akta o ulaganju, ako je to za stranog ulagača povoljnije ili ako ulagači određena pitanja sporazumno ne urede u skladu sa izmjenjenim odredbama zakona.

VI - PRIJAVLJIVANJE, ODOBRAVANJE, REGISTRACIJA I EVIDENTIRANJE STRANIH ULAGANJA

Član 27.

Strani ulagač je dužan da republičkom organu uprave nadležnom za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom prijava sve ugovore i akte:

- 1) na osnovu kojih vrši ulaganje u postojeće pravno lice;
- 2) na osnovu kojih osniva zajedničko pravno lice;
- 3) na osnovu kojih se osniva vlastito pravno lice;

- 4) na osnovu kojih se vodi koncesionirani poslovni poduhvat iz člana 15. ovog zakona;
- 5) na osnovu kojih se vodi dopušteni B.O.T. poslovni poduhvat iz člana 17. ovog zakona;
- 6) kojima se mijenjaju, dopunjavaju ili raskidaju ugovori iz tač. 1, 2, 3, 4. i 5. ovog zakona;
- 7) o reinvestiranju dobiti;
- 8) o dugoročnom depozitu dobiti shodno stavu 2. člana 25. ovog zakona;
- 9) o emisiji i kupovini dionica pravnog lica, ukoliko se one izdaju;
- 10) o prijenosu uloga na drugo, strano ili domaće lice;
- 11) o transferu dobiti i repatrijaciji uloga i
- 12) koji znače prestanak važnosti ugovora ili drugog akta o ulaganju.

Član 28.

Prijavi ugovora i akata navedenih u tač. 1, 2, 3, 4, 5. i 6. člana 27. ovog zakona se prilaže autentični tekst ugovora o ulaganju na jednom od jezika u zvaničnoj upotrebi u Republici.

Prijavi ugovora i akata navedenih u tač. 7, 8, 9, 10, 11. i 12. člana 27. ovog zakona prilaže se njihovi autentični tekstovi i na jeziku koji je u službenoj upotrebi u Republici Bosni i Hercegovini. Ako su relevantni dokumenti sačinjeni na stranom jeziku kao mjerodavnom za autentičnost teksta, prijavi se mora priložiti njihov sudski ovjeren prijevod.

Ugovori i akti navedeni u tač. 1, 2, 3, 4, 5. i 6. člana 27. ovog zakona podliježu odobrenju republičkog organa uprave nadležnog za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom.

Ugovori i akti navedeni u tač. 7, 8, 9, 10, 11. i 12. člana 27. ovog zakona prijavljuju se u svrhu evidentiranja.

Član 29.

Prijava svih ugovora i akata iz člana 27. ovog zakona mora se podnijeti u roku od 30 dana od dana potpisivanja ugovora ili donošenja akta.

Član 30.

Republički organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom procjenjuje da li je ugovor na osnovu koga se vrši strano ulaganje, a koji podliježe odobrenju, u skladu sa republičkim ustavom i propisima.

Član 31.

Prije donošenja rješenja povodom prijave ugovora o stranom ulaganju koji podliježe odobrenju, republički organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom dužan je pribaviti saglasnost republičkog organa uprave nadležnog za neprivrednu djelatnost u kojoj se strani kapital ulaže u ustanovu.

Član 32.

Republički organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom dužan je donijeti rješenje o davanju ili odbijanju odobranja ugovora o stranom ulaganju u roku od 15 dana od dana prijema prijave ugovora o ulaganju.

Ako rješenje ne bude doneseno u roku iz stava 1. ovog člana, smatrat će se da je ugovor o stranom ulaganju saglasan sa republičkim ustavom i propisima i da je odobren.

Član 33.

Protiv rješenja kojim se odlučuje o davanju ili odbijanju odobranja može se izjaviti žalba Vladi Republike Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Vlada) u roku od 15 dana od dana dostave rješenja.

Protiv konačnog rješenja iz stava 1. ovog člana ne može se voditi upravni spor.

Član 34.

Pravno lice koje proizvodi predmete naoružanja i vojne opreme ne može pregovarati o zaključenju ugovora o stranom ulaganju prije nego što dobije dozvolu nadležnog republičkog organa.

Prije dobijanja dozvola iz stava 1. ovog člana pravno lice ne može stranom ulagaču davati bilo kakve podatke o proizvodnji predmeta naoružanja i vojne opreme, niti dopustiti snimanje objekta.

Član 35.

Ugovori na osnovu kojih se vrši strano ulaganje navedeni u članu 27. tač. 1, 2, 3, 4, 5. i 6. ovog zakona vode se u posebnom registru kod republičkog organa uprave nadležnog za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom.

Republički organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom ima pravo da zahtijeva od stranog ulagača, od domaćih ulagača i pravnog lica u koje se vrši strano ulaganje da dostave tražene podatke i informacije potrebne za uredno vođenje registra iz stava 1. ovog člana.

Upisi u registar moraju biti izvršeni u roku od osam dana od dana uredne prijave podataka iz člana 27. ovog zakona.

Član 36.

Registarski sud je dužan u roku od 30 dana od dana izvršenog upisa pravnog lica u isključivom ili djelomičnom vlasništvu stranog ulagača u odgovarajući registar obavijestiti o tome republički organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom i dostaviti mu izvod iz registra.

Republički organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom vodi posebnu evidenciju vlastitih pravnih lica stranih ulagača na teritoriji Republike.

Član 37.

Ovlašćuje se funkcioner koji rukovodi republičkim organom uprave nadležnim za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom da donese uputstva o vođenju registra iz člana 35. i evidencije iz člana 36. ovog zakona u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

VII - KAZNENE ODREDBE

Član 38.

Novčanom kaznom od 1.000 DEM do 5.000 DEM kaznit će se za privredni prijestup pravno lice:

1) ako ulaganje zasnuje sa ulozima protivno ovom zakonu (član 3.);

2) ako ugovor o stranom ulaganju ne sačini u pisanoj formi (član 11.) ili ga ne prijavi kod republičkog organa uprave nadležnog za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom (član 27.);

3) ako uskrati ulagaču uvid u poslovne knjige ili mu onemogući da sam ili putem svog ovlaštenog predstavnika izvrši reviziju godišnjeg obračuna (član 21. stav 1. tačka 2.);

4) ako, kao proizvođač predmeta naoružanja i vojne opreme započne pregovore sa stranim ulagačem o zaključenju ugovora o ulaganju bez odobranja nadležnog republičkog organa (član 34.).

Za radnje iz stava 1. ovog člana kaznit će se za privredni prijestup i odgovorno lice novčanom kaznom od 80 DEM do 400 DEM.

Član 39.

Novčanom kaznom od 80 DEM do 400 DEM kaznit će se za privredni prijestup odgovorno lice u nadležnom organu Republike ako izda stranom ulagaču dozvolu (koncesiju) za iskorišćavanje obnovljivog prirodnog bogatstva ili dobra u općoj upotrebi bez odobrenja republičkog organa uprave nadležnog za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom (čl. 15. i 16.).

Član 40.

Novčanom kaznom od 100 DEM do 500 DEM kaznit će se za prekršaj, pravno lice ako ne obavijesti republički organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom o reinvestiranju ili dodatnom ulaganju kapitala ili o prenosu stranog uloga sa jednog na drugo strano lice (član 27.).

Za radnju iz stava 1. ovog člana kaznit će se novčanom kaznom od 20 DEM do 100 DEM, za prekršaj i odgovorno lice.

Član 41.

Novčane kazne za učinjeni privredni prijestup i prekršaj prema odredbama čl. 38, 39. i 40. ovog zakona, utvrđene u DEM, naplaćuju se u valuti Republike po srednjem tečaju koji utvrđuje i objavljuje Narodna banka Bosne i Hercegovine na dan plaćanja.

VIII - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 42.

Ugovori o stranom ulaganju, izmjene i dopune tih ugovora, kao i produžavanje važenja tih ugovora, koji su zaključeni i odobreni do dana stupanja na snagu ovog zakona, izvršavat će se po propisima koji su važili u vrijeme odobrenja ugovora.

Ugovori o stranom ulaganju zaključeni prije dana stupanja na snagu ovog zakona odobrvat će se i registrirati po propisima koji su važili u vrijeme zaključenja ugovora.

Ugovarači su dužni ranije odobrene ugovore prijaviti u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona republičkom organu uprave nadležnom za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom.

Član 43.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje primjena Zakona o stranim ulaganjima ("Službeni list RBiH", br. 2/92 i 13/94).

Član 44.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu RBiH".

Predsjednik
Skupštine RBiH,
Miro Lazović, s. r.

259

Na osnovu Amandmana LXXIII tačka 1. stav 7. na Ustav Republike Bosne i Hercegovine, Predsjedništvo Republike Bosne i Hercegovine, donosi

UKAZ

O PROGLAŠENJU ZAKONA O SLOBODNIM ZONAMA

Proglašava se Zakon o slobodnim zonama, koji je Skupština Republike Bosne i Hercegovine donijela na sjednici Skupštine od 21. maja 1995. godine.

PR broj 1804/95
1. juna 1995. godine
Sarajevo

Predsjednik
Predsjedništva RBiH,
Alija Izetbegović, s. r.

ZAKON O SLOBODNIM ZONAMA

I - OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se osnivanje, rad i prestanak rada slobodnih zona i posebnim uvjetima obavljanja djelatnosti u slobodnim zonama.

Član 2.

Slobodna zona je dio teritorije, odnosno carinskog područja Republike Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Republika), koji je posebno ograden i označen i na kojem se obavljaju djelatnosti pod uvjetima propisanim ovim zakonom.

Član 3.

Slobodna zona je preduzeće.

Slobodna zona obavlja ekonomske, tehničke, administrativno-stručne i druge poslove u vezi sa obavljanjem u slobodnoj zoni.

Upisom akta o osnivanju slobodne zone u sudski registar preduzeća i drugih pravnih lica koja obavljaju privredne djelatnosti, zona stiče pravnu i poslovnu sposobnost.

Član 4.

Slobodna zona osniva se na području mjesta koje ima pomorsku ili riječnu luku ili zrakoplovno pristanište koji su otvoreni za međunarodni javni saobraćaj ili robno transportni centar registriran u skladu sa zakonskim uvjetima. Slobodna zona se može osnovati i uz magistralni put, odnosno magistralnu željezničku prugu.

Slobodna zona može se sastojati od više odvojenih dijelova od kojih svaki mora ispunjavati uvjete iz ovog zakona.

Član 5.

Korisnici slobodne zone mogu biti domaća i strana pravna i fizička lica.

Korisnik slobodne zone obavlja dozvoljenu djelatnost u zoni na osnovu ugovora sa zonom.

Član 6.

Saglasnost za osnivanje slobodne zone, odnosno dijela slobodne zone može se dati ako se mogu osigurati imovinsko-pravni, prostorni, energetske, tehnički, ekološki i drugi uvjeti za obavljanje djelatnosti u slobodnoj zoni.

Član 7.

U slobodnoj zoni mogu se proizvoditi robe i pružati usluge, obavljati vanjskotrgovinski promet, promet robe na veliko i trgovina na malo za devize, te obavljati bankarski i drugi finansijski poslovi, poslovi osiguranja imovine i lica i poslovi reosiguranja i vršiti turističke usluge.

U slobodnim skladišnim kapacitetima unutar zone može se uskladištiti i domaća roba koja nije namijenjena izvozu, pod uvjetom da se posebno evidentira i da smještaj te robe ne otežava kontrolu poslovanja u slobodnoj zoni.

Strani korisnik slobodne zone može u zoni osnovati vlastitu ili mješovitu banku i osiguravajuću organizaciju odnosno filijalu banke ili osiguravajuće organizacije u skladu sa posebnim propisima.

II - OSNIVANJE SLOBODNE ZONE

Član 8.

Slobodnu zonu može osnovati jedno ili više pravnih lica (u daljem tekstu: osnivač slobodne zone).

Vlasnik ili nosilac prava korišćenja građevinskog zemljišta u zoni mora biti najmanje jedan domaći osnivač, odnosno slobodna zona.

Osnivač slobodne zone osigurava sredstva za osnivanje i početak rada i donosi akt o osnivanju slobodne zone.

Akt o osnivanju slobodne zone sadrži:

1. naziv osnivača slobodne zone;
2. firmu i sjedište slobodne zone;
3. područje slobodne zone;
4. djelatnost koja će se obavljati u zoni;
5. iznos sredstava za osnivanje i početak rada zone;
6. ime lica ovlaštenog za preduzimanje radnji potrebnih za osnivanje i početak rada zone;
7. način upravljanja zonom.

Uz zahtjev za davanje saglasnosti za osnivanje slobodne zone koji se podnosi republičkom organu uprave nadležnom za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom, osnivač slobodne zone dužan je dostaviti akt o osnivanju zone, elaborat o ekonomskoj opravdanosti osnivanja i dokaze o reguliranju imovinsko-pravnih odnosa na svim nekretninama koje ulaze u sastav zone i dokaze o postojanju organizacionih, prostornih, energetskih, ekoloških i tehničkih uvjeta za rad slobodne zone.

Član 9.

Vlada Republike Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Vlada), na prijedlog republičkog organa uprave nadležnog za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom daje saglasnost za osnivanje slobodne zone, ako su ispunjeni uvjeti propisani ovim zakonom.

Ako se saglasnost ne izda u roku od 60 dana od dana podnošenja zahtjeva, smatra se da je saglasnost data.

Član 10.

Slobodna zona utvrđuje uvjete pod kojima se koristi područje zone za obavljanje djelatnosti u toj zoni, uređuje unutrašnji rad i propisuje mjere posebne zaštite životne i radne okoline u slobodnoj zoni.

Slobodna zona obavezna je da svakom korisniku zone omogući da pod jednakim općim uvjetima obavlja djelatnost u slobodnoj zoni.

Akt kojim se utvrđuju uvjeti iz stava 1. ovog člana, objavljuje se u jednom od sredstava javnog informisanja.

Član 11.

Radi osiguranja nadzora ulaza i izlaza robe i lica, područje slobodne zone ili dio slobodne zone, ako se zona sastoji iz više dijelova, moraju biti ogradeni, obilježeni i uređeni tako da se osiguraju svi uvjeti za sprovođenje mjera carinskog nadzora.

Ograda slobodne zone, odnosno dijela zone mora biti tako uređena da se promet robe i lica može obavljati samo kroz određen ulaz, odnosno izlaz iz slobodne zone.

Slobodna zona mora biti vidljivo obilježena i označena kao slobodna zona, kako na ulazu, tako i na izlazu. Ograda i ulaz u zonu, odnosno izlaz iz zone moraju biti takvi da osiguravaju kontrolisan ulaz i izlaz i po noći moraju biti osvijetljeni.

Član 12.

Slobodna zona dužna je da na svom području osigura prostorije potrebne za rad carinske službe.

Član 13.

Opći tehnički uvjeti za osnivanje slobodne zone utvrđuju se aktom republičkog organa uprave nadležnog za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom.

Ispunjenje uvjeta sadržanih u saglasnosti Vlade o osnivanju slobodne zone utvrđuje republička komisija. Komisiju imenuje funkcioner republičkog organa uprave nadležnog za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom od predstavnika republičkih organa uprave nadležnih za ekonomske odnose sa inozemstvom, privredu, finansije, unutrašnje poslove, carinu, Privredne komore Republike Bosne i Hercegovine, te jednog predstavnika slobodne zone.

Izveštaj o ispunjavanju odnosno neispunjavanju uvjeta, komisija podnosi organu koji je imenovao u roku od 30 dana. Na osnovu izveštaja komisije, republički organ uprave nadležan za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom u roku od 30 dana od dana prijema izveštaja donosi rješenje.

Rješenjem iz prethodnog stava odobrava se početak rada slobodne zone, ili odbija početak rada i nalaže izvršenje dopunskih radnji.

Član 14.

Ulazak lica na područje slobodne zone uređuje slobodna zona.

Na lica iz stava 1. ovog člana primjenjuju se mjere carinskog nadzora predviđene za prelazak carinske linije.

Na području slobodne zone nije dozvoljeno stanovanje.

III - POSLOVANJE U SLOBODNOJ ZONI

Član 15.

Roba koja se uvozi, izvozi, prevozi i smješta u slobodnu zonu, prijavljuje se carinarnici prijavom za uvoz i prevoz robe ili izjavom o teretu, uz koju se prilaže isprava po kojima je roba dopremljena u slobodnu zonu.

Roba namijenjena izvozu prijavljuje se po izвозnoj carinskoj deklaraciji.

Kao isprava po kojoj se roba prijavljuje carinarnici može se prihvatiti i nalog, odnosno račun za robu koja se unosi ili upućuje u slobodnu zonu, ako sadrži sve podatke iz prijave za uvoz i prevoz robe.

Član 16.

Roba iz slobodne zone može se privremeno iznositi radi ispitivanja, atestiranja, popravke, predstavljanja na tržištu ili industrijskog oplemenjivanja.

Roba iz stava 1. ovog člana, navedena u specifikaciji, koju ovjerava carinarnica mora se vratiti najduže u roku od godinu dana.

Član 17.

Na izvoz i uvoz robe i usluga iz slobodne zone i u slobodnu zonu, kao i na privremeno upućivanje robe iz slobodne zone ne primjenjuju se privremene mjere i ograničenja iz zakona kojima se uređuju vanjskotrgovinski promet i devizno poslovanje.

Član 18.

Domaća roba upućuje se u slobodnu zonu slobodno, radi proizvodnje, korišćenja i potrošnje u slobodnoj zoni, uz prijavljivanje carinarnici podnošenjem specifikacije.

Ako se roba iz stava 1. ovog člana vraća iz slobodne zone, u cjelosti ili djelimično, carinarnica na osnovu specifikacije razdužuje korisnika slobodne zone.

Član 19.

Carinski nadzor nad robom u slobodnoj zoni obavlja se na ulaznim i izlaznim mjestima slobodne zone odnosno dijela slobodne zone.

Izuzeto, od odredbe stava 1. ovog člana, carinski nadzor nad robom u slobodnoj zoni mora se omogućiti i kada se ova kontrola zahtijeva od carinskog i drugog nadležnog organa.

Korisnik slobodne zone dužan je radi omogućavanja carinskog nadzora voditi evidenciju o robi koja ulazi u slobodnu zonu ili izlazi iz slobodne zone.

Evidencija iz stava 3. ovog člana vodi se hronološki na osnovu podataka iz isprava koje prate robu.

Ako se evidencija vodi putem kartica, carinarnica ovjerava iste i vodi njihov registar.

Roba u evidenciji zadužuje se i razdužuje unošenjem podataka o robi iz uvozne, odnosno izvozne carinske deklaracije, prapratnice, odlaznog manifesta ili odgovarajuće carinske i druge isprave.

Evidencija iz stava 3. ovog člana mora sadržavati i naziv korisnika slobodne zone, podatke o vrsti i količini robe, broj isprave na osnovu koje je roba prijavljena u slobodnu zonu, te druge podatke nužne za evidenciju o robi. Evidencija mora biti odvojena po namjeni robe (uvozna, izvozna, proвозna, namijenjena potrošnji u slobodnoj zoni ili domaća koja se smješta u slobodnoj zoni).

Član 20.

Na uvoz u slobodnu zonu ne plaćaju se carina i druge uvozne dažbine kao ni posebne dažbine pri uvozu poljoprivrednih, prehrambenih i drugih proizvoda namijenjenih proizvodnji, korišćenju i potrošnji u slobodnoj zoni.

Na izvoz iz slobodne zone u druge zemlje ne plaćaju se carina, izvozne dažbine i takse.

Član 21.

Roba proizvedena ili oplemenjena u slobodnoj zoni može se staviti u promet izvan slobodne zone na domaće tržište, uz primjenu propisa o uvozu, i poslije naplate carine i drugih uvoznih dažbina za uvozni sadržaj u toj robi.

Izuzeto od odredbe stava 1. ovog člana, na iznošenje iz slobodne zone tehnološkog i poslovnog otpada koji nastaje u procesu proizvodnje i poslovanja u slobodnoj zoni, kao i uslijed kvara i loma, primjenjuje se stopa carine i druge uvozne

dažbine koje se primjenjuju na sirovine, reprodukcioni materijal, odnosno dijelove uvezene i upotrijebljene u proizvodnji u slobodnoj zoni.

Uvjereno o porijeklu robe u slobodnoj zoni izdaje se u skladu sa posebnim propisima.

Član 22.

Korisnici slobodne zone ne plaćaju porez i doprinose, izuzev poreza i doprinosa iz plaća.

Član 23.

Plaćanje i naplaćivanje u slobodnoj zoni je slobodno i obavlja se na ugovoreni način.

Zona i korisnik slobodne zone mogu devize ostvarene poslovanjem u slobodnoj zoni držati na deviznom računu kod banke ovlaštene za poslove sa inozemstvom.

Devizama iz stava 2. ovog člana raspolaže se slobodno za plaćanje obaveza u okviru obavljanja djelatnosti u slobodnoj zoni ili za prodaju na deviznom tržištu.

Član 24.

Cijene robe i usluga u slobodnoj zoni, kao i cijene zakupa zemljišta i poslovnog prostora u slobodnoj zoni mogu se iskazivati i naplaćivati u stranoj valuti.

Naplata iz stava 1. ovog člana smatra se deviznim prilivom.

Član 25.

Slobodna zona i korisnici slobodne zone mogu slobodno uzimati devizne kredite za potrebe djelatnosti u slobodnoj zoni uz obavezu otplate iz deviznog priliva ostvarenog u slobodnoj zoni.

Član 26.

Ulaganje u slobodnoj zoni, transfer dobiti i retransfer uloga slobodni su.

Član 27.

Korisnik slobodne zone može uzeti zemljište u zoni, i u dugoročni zakup, na rok i pod uvjetima utvrđenim ugovorom o korištenju zemljišta a najduže do 30 godina.

Član 28.

Sve izmjene i dopune prinudnih zakonskih propisa primjenjivat će se na korisnike slobodne zone samo ako su za njih povoljnije.

Član 29.

Slobodna zona dužna je da u roku od 90 dana po isteku kalendarske godine dostavi republičkom organu uprave nadležnom za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom izvještaj o rezultatima poslovanja slobodne zone i ostvarenom neto deviznom poslovanju.

Ministar finansija propisuje uvjete i metodologiju za donošenje izvjaštaja o finansijskom poslovanju slobodne zone.

Član 30.

Ako se u toku rada slobodne zone utvrdi da su prestali uvjeti propisani ovim zakonom za rad slobodne zone, Vlada će, na prijedlog republičkog organa uprave nadležnog za poslove ekonomskih odnosa sa inozemstvom, donijeti rješenje o prestanku rada slobodne zone.

U slučaju iz stava 1. ovog člana slobodna zona prestaje sa radom najkasnije u roku od godinu dana od dana donošenja rješenja.

Član 31.

Ako ovim zakonom nije drukčije određeno, na poslovanje slobodne zone i na poslovanje korisnika slobodne zone primjenjuju se propisi kojima se uređuje poslovanje preduzeća.

IV - KAZNENE ODREDBE

Član 32.

Novčanom kaznom od 1.000 DEM do 5.000 DEM kaznit će se za prekršaj preduzeće slobodna zona:

1) ako ne donese akt kojim se utvrđuju uvjeti uz koje koristi područje slobodne zone za obavljanje djelatnosti u toj zoni,

2) ako započne radom prije izdavanja akta o udovoljavanju uvjeta za početak rada,

3) ako na području zone dozvoli stanovanje suprotno aktu kojim se uređuje boravak na području zone,

4) ako u propisanom roku ne dostavi izvještaj o finansijskim rezultatima poslovanja i ostvarenom neto deviznom efektu slobodne zone.

Novčanom kaznom od 200 DEM do 2.000 DEM za prekršaj iz stava 1. kaznit će se i odgovorno lice preduzeća slobodna zona.

Član 33.

Novčanom kaznom od 1.000 DEM do 5.000 DEM kaznit će se za prekršaj korisnik:

1) ako ne prijavi uvoz, izvoz, prijevoz i smještaj robe u slobodnu zonu nadležnoj carinarnici;

2) ako ne vrati u slobodnu zonu ili ne izveze robu u roku privremeno upućenu izvan zone,

3) ako ne vodi evidenciju o robi koja ulazi ili izlazi iz slobodne zone.

Novčanom kaznom od 200 DEM do 2.000 DEM za prekršaj iz stava 1. kaznit će se i odgovorno lice korisnika.

Član 34.

Naplaćeni iznos novčanih kazni po prekršajnom postupku iz ovog zakona uplaćuje se u republički budžet.

Član 35.

Novčane kazne za učinjeni prekršaj prema odredbama čl. 32. i 33. ovog zakona, utvrđene u DEM, naplaćuju se u valuti Republike po srednjem tečaju koji utvrđuje i objavljuje Narodna banka Bosne i Hercegovine na dan plaćanja.

V - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 36.

Slobodne i carinske zone osnovane i registrirane na osnovu dosadašnjih propisa nastavljaju sa radom, s tim da u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona svoju organizaciju i poslovanje usklade sa odredbama ovog zakona.

Slobodna zona iz stava 1. ovog člana prestaje sa radom, ako svoju organizaciju i poslovanje ne uskladi sa ovim zakonom u roku utvrđenom u stavu 1. ovog člana.

Član 37.

Podzakonski akti potrebni za sprovođenje ovog zakona donijet će se u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do isteka roka iz stava 1. ovog člana primjenjivat će se podzakonski akti preuzeti Zakonom o preuzimanju i primjenjivanju saveznih zakona koji se u RBiH primjenjuju kao republički zakoni ("Službeni list RBiH" br. 2/92 i 13/94).

Član 38.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje primjena Zakona o slobodnim i carinskim zonama ("Službeni list RBiH", br. 2/92 i 13/94).

Član 39.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu RBiH".

Predsjednik
Skupštine RBiH,
Miro Lazović, s. r.

UKAZ O PROGLAŠENJU ZAKONA O TRŽIŠNOJ INSPEKCIJI

Prolašava se Zakon o tržišnoj inspekciji, koji je Skupština Republike Bosne i Hercegovine donijela na sjednici Skupštine od 21. maja 1995. godine.

PR broj 1805/95
1. juna 1995. godine
Sarajevo

Predsjednik
Predsjedništva RBiH,
Alija Izetbegović, s. r.

ZAKON O TRŽIŠNOJ INSPEKCIJI

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se inspeksijski nadzor nad izvršavanjem zakona, drugih propisa, općih i pojedinačnih akata, normativa i standarda koji se primjenjuju na rad i poslovanje preduzeća, samostalnih radnji i drugih pravnih i fizičkih lica u oblastima proizvodnje, prometa roba i prometa usluga: ugostiteljskih, turističkih, zanatskih, intelektualnih, agencijskih i drugih usluga, autorskih prava i drugih oblika samostalnog privređivanja na teritoriji Republike Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Republika), kao i ovlašćenja i dužnosti inspektora u vršenju inspeksijskog nadzora.

U oblastima iz stava 1. ovog člana tržišna inspekcija kontrolira:

- način i uvjete obavljanja privrednih djelatnosti na domaćem tržištu ako posebnim zakonom nije određena nadležnost drugog organa državne uprave;
- vanjskotrgovinsko poslovanje;
- obavljanje zanata, ako zakonom nije određena nadležnost drugih organa državne uprave;
- cijena proizvoda i usluga, naknade, takse (osim upravnih i sudskih) pretplate i druge slične naknade koje se zaračunavaju po propisu;
- kvalitet proizvoda;
- kontrola kvaliteta proizvoda pri uvozu i izvozu;
- valjanost žigova i isprava o ispravnosti mjerila, te ispunjenja mjeriteljskih zahtjeva za pakovine;
- upotrebu mjernih jedinica i njihovo navođenje u prometu roba;

Tržišna inspekcija obavlja i druge inspeksijske poslove određene zakonom ili drugim propisima.

U obavljanju djelatnosti prometa i veza, komunalnih djelatnosti, vaspitanja i obrazovanja, nauke, kulture, informiranja, sporta, fizičke kulture, zaštite o djeci, zdravstva, socijalne zaštite i zaštite o invalidima, tržišna inspekcija ima pravo inspeksijskog nadzora samo nad primjenom propisa koji se odnose na cijene i zaštitu korisnika usluga, ukoliko propisima kojim se uređuje obavljanje ovih djelatnosti nije drukčije određeno.

Član 2.

Poslove nadzora iz člana 1. ovog zakona obavljaju organi uprave nadležni za poslove tržišne inspekcije (u daljem tekstu: organi tržišne inspekcije) u općini, odnosno gradu Sarajevu i Republici.

Poslove tržišne inspekcije vrše tržišni inspektori.

Član 3.

Organi tržišne inspekcije općine, odnosno grada Sarajeva, obavljaju poslove nadzora iz člana 1. ovog zakona, osim poslova koji su ovim zakonom stavljeni u nadležnost republičke inspekcije.

Član 4.

Pored poslova utvrđenih u članu 3. ovog zakona, organ tržišne inspekcije grada Sarajeva vrši i kontrolu trgovine na veliko na području grada Sarajeva.

Član 5.

Republički organ tržišne inspekcije obavlja neposredni nadzor nad primjenom zakona i drugih propisa kojima se uređuje obavljanje trgovine, trgovinskih i drugih usluga s inozemstvom, nadzire kvalitet proizvoda u proizvodnji, pri izvozu i uvozu, te zaštitu izuma, tehničkih unapređenja i znakovna kvaliteta, kao i neposredni nadzor u poslovanju Državne direkcije robnih rezervi.

Postupak provođenja kontrole kvaliteta i uzorkovanja pri izvozu i uvozu robe i izdavanje odgovarajućeg dokumenta o kvalitetu robe, propisuje pravilnikom ministar trgovine u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Osim poslova iz stava 1. ovog člana republički organ tržišne inspekcije obavlja i slijedeće poslove:

1. nadzor nad radom inspektora u općini, odnosno gradu Sarajevu;
2. koordinira rad inspektora na teritoriji Republike, te po potrebi obavlja poslove iz djelokruga općinskog organa tržišne inspekcije, odnosno grada Sarajeva;
3. rješava po žalbama protiv rješenja koja u prvom stepenu donose organi tržišne inspekcije općine i grada Sarajeva;
4. brine se o stručnom osposobljavanju tržišnih inspektora i pruža im neposrednu stručnu pomoć;
5. analizira mjesečne izvještaje općinske tržišne inspekcije i grada Sarajeva.

Član 6.

Ako je potrebno da se preduzmu hitne mjere u cilju osiguranja izvršenja propisa, kao i radi ostvarenja uvida u stanje i probleme u određenoj oblasti, republički tržišni inspektor može i neposredno obaviti inspeksijski nadzor na teritoriji Republike u svim slučajevima iz člana 1. ovog zakona.

Član 7.

Za općinskog tržišnog inspektora može biti postavljeno lice koje pored općih uvjeta ispunjava i slijedeće posebne uvjete:

- da ima visoku stručnu spremu, tri godine radnog iskustva u struci i položen stručni ispit.

Član 8.

Za republičkog tržišnog inspektora može biti postavljeno lice koje pored općih uvjeta ispunjava i slijedeće posebne uvjete:

- da ima visoku stručnu spremu, najmanje pet godina radnog iskustva u struci i položen stručni ispit.

Član 9.

U vršenju inspeksijskog nadzora preduzeće, samostalna radnja i drugo pravno i fizičko lice (u daljem tekstu: subjekt nadzora) dužni su u momentu vršenja nadzora, na zahtjev inspektora, bez odlaganja, omogućiti mu:

- uvid u rješenje o upisu u sudski registar, odnosno odobrenje za rad;
- pregled poslovnih i pripadajućih im prostorija i drugih prostorija koje služe ili mogu služiti za obavljanje odgovarajuće djelatnosti, poslovnih prostora i objekata, uređaja i opreme, instalacija i sklopova, kapaciteta mašina, proces rada, poslovnu i tehničku dokumentaciju, poslovne knjige i druge evidencije i podatke, diskove sa informatičkim sistemima, isprave, druge dokumente i ugovore, uvozne deklaracije, fakture, zapisnike o izvršenim nivelacijama cijena, knjigovodstvenu i drugu dokumentaciju koja se odnosi na njihovo poslovanje, zatečene predmete i robu - bez obzira na namjenu i mjesto gdje se nalaze, bilješke i drugu korespondenciju o poslovanju subjekta nadzora;
- pregled vozila-bez obzira na njihovu namjenu i svojinu;
- uvid u ovlašćenje za upotrebu tude firme, žiga, znaka, oznake ili imena ili drugog spoljnog obilježja za proizvode zatečene na skladištu ili u prodaji;
- uvid u plombe i uvjerenja o ispravnosti mjerila i važnosti žiga na mjerilima;

- uvid u dokumentaciju o zatečenim radnicima, o svojstvu radnika u radnom odnosu i dokaze o ispunjavanju posebnih uvjeta za obavljanje određenih poslova i zadataka;

- uvid u dokaze o pravu na korišćenje autorskih prava, prava industrijske svojine i drugih potencijalnih i licencnih prava;

- uzimanje uzoraka radi vršenja analize;

- uvid u poslovne knjige koje se vode u skladu sa zakonom o porezima,

- uvid i u sve druge objekte i dokumente koja su po ocjeni inspektora od značaja za inspeksijski nadzor.

Član 10.

U toku vršenja inspeksijskog nadzora inspektor saglasno zakonu i drugim propisima, može uzimati uzorke proizvoda radi davanja na analizu ovlaštenim stručnim organizacijama radi utvrđivanja stvarnog u odnosu na deklarirani kvalitet proizvoda.

U postupku uzimanja uzoraka subjekt nadzora dužan je osigurati učešće ovlaštenog lica i preduzeti potrebne radnje za čuvanje uzoraka do njihove otpreme ovlaštenoj stručnoj organizaciji.

Ako se analizom utvrdi da uzorak ne odgovara deklarisanom kvalitetu, troškove analize i troškove transporta uzorka snosi subjekt nadzora od kojeg je uzet uzorak.

Troškovi sadržani u vrijednosti uzorka padaju na teret subjekta nadzora od kojeg je uzet uzorak.

O svakom uzetom uzorku sastavlja se zapisnik.

Član 11.

Ako prilikom inspeksijskog nadzora inspektor utvrdi da količina i vrsta uskladištene robe ili robe u prodaji ne odgovara vrsti i količini naznačene robe u raspoloživoj ulaznoj dokumentaciji, inspektor je ovlašten da izvrši popis zatečenih zaliha o trošku subjekta nadzora.

Popis robe se može vršiti i u slučajevima da inspektor osnovano sumnja: da je u objektu vršena nezakonita nivelacija cijena; da je primljena ne evidentirana roba; da u objektu ima uvoznih proizvoda za koje se ne zna tko je proizvode uvezao ili je u objektu primljena roba čije porijeklo nije moguće utvrditi u momentu nadzora.

U trenutku inspeksijskog nadzora mora se osigurati i predočiti dokumentacija o svakom izvršenom popisu koji je sačinjen zbog izmjene cijene.

Član 12.

Prilikom obavljanja inspeksijskog nadzora inspektor utvrđuje identitet osoba, saslušava odgovorne osobe i svjedoke, a po potrebi koristi se uslugama stručnih osoba i stručnih institucija (drugih organa).

Tokom vršenja nadzora, odgovorno lice subjekta nadzora, obavezno je prisustvovati u svim fazama inspeksijskog nadzora ili osigurati ovlašćenju zamjenu.

O službenim radnjama, izvršenih prilikom inspeksijskog nadzora, inspektor je obavezan sačiniti zapisnik ili službenu zabilješku u skladu sa odredbama Zakona o upravnom postupku.

Ako se u trenutku kontrole ne može osigurati odgovorno lice, inspektor će na licu mjesta ostaviti poziv da u roku od dva dana, a izuzetno do sedam dana, odgovorno lice mora biti u naznačeno vrijeme u objektu.

Član 13.

Tržišni inspektori su dužni prilikom obavljanja inspeksijskog nadzora uzimati u razmatranje prijave građana i udruženja potrošača primljene u usmenoj ili u pismenoj formi.

Član 14.

Subjekti čije poslovanje podliježe inspeksijskom nadzoru dužni su da na zahtjev tržišnog inspektora dostave tržišne podatke koji su potrebni za obavljanje poslova iz djelokruga organa tržišne inspekcije i dozvole kontrole poslovanja.

Član 15.

Ako tržišni inspektor utvrdi da su povrijeđeni ili da nisu primjenjivani propisi čije izvršenje nadzire, ima pravo i obavezu:

- naložiti da se utvrđene nepravilnosti i nedostaci otklone u određenom roku, o čemu donosi i pismeno rješenje;

- izreći i naplatiti kaznu, ukoliko je za to odgovarajućim propisom ovlašten,

- preduzeti druge mjere, odnosno radnje, za čije je izvršenje ovlašten.

Član 16.

Tržišni inspektor izdaje rješenje o privremenoj zabrani obavljanja određene privredne djelatnosti samo ako je za to ovlašten posebnim propisom. Ova mjera može trajati najduže tri mjeseca, ako posebnim propisom nije drukčije određeno.

Član 17.

Ako se prilikom prodaje robe subjekat nadzora ne pridržava propisane ili obavezne cijene, tržišni inspektor izdaje rješenje o privremenom oduzimanju razlike u cijeni po kojoj je roba prodana i cijene po kojoj je subjekt nadzora bio obavezan prodati robu.

Rješenjem iz prethodnog stava naložit će se i prodaja robe po propisanoj, odnosno obaveznoj cijeni.

Protiv konačnog rješenja iz stava 1. ovog člana subjekt nadzora ne može pokrenuti upravni spor.

Odluku o oduzimanju nezakonito ostvarene dobiti na razlici u cijeni donosi nadležni sud u postupku zbog privrednog prijestupa.

Član 18.

Na osnovu izvršenog rješenja o oduzimanju razlike u cijeni donesenom u upravnom postupku, nadležna služba za platni promet kod koje se vodi žiro-račun izvršenika, izvršit će blokiranje odgovarajućeg iznosa na izvršenikovom žiro-računu do pravosnažnosti odluke suda donesene po odredbi iz člana 17. stava 4. ovog zakona.

Ako subjekt nadzora u roku od 30 dana od dana saznanja da postupak za privredni prijestup nije pokrenut, odnosno da je obustavljen, ne podnese sudu zahtjev da u vanparničnom postupku donese odluku o osnovanosti mjere oduzimanja razlike u cijeni i visine oduzete razlike u cijeni, nadležna služba za platni promet će na traženje organa inspekcije preneti iznos iz stava 1. ovog člana u korist prihoda općine, odnosno grada Sarajeva i Republike.

Član 19.

Ako tržišni inspektor utvrdi da je povredom propisa učinjen prekršaj, privredni prijestup ili krivično djelo, obavezan je odmah a najduže u roku od tri dana podnijeti zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka, odnosno prijavu za pokretanje postupka zbog privrednog prijestupa, odnosno krivičnog djela.

Organ kome je podnešen zahtjev, odnosno prijava iz stava 1. ovog člana, dužan je da o ishodu postupka obavijesti nadležni organ tržišne inspekcije čiji je inspektor podnio zahtjev, odnosno prijavu.

Protiv rješenja o prekršaju žalbu može izjaviti i organ tržišne inspekcije čiji je inspektor podnio zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka.

Član 20.

Ako je propisom predviđena mogućnost oduzimanja predmeta kojim je učinjeno krivično djelo, privredni prijestup ili prekršaj, tržišni inspektor može privremeno oduzeti taj predmet.

O oduzimanju predmeta tržišni inspektor je dužan da izda potvrdu sa tačnim naznačenjem oduzetog predmeta.

O izvršenom privremenom oduzimanju predmeta, tržišni inspektor je dužan odmah obavijestiti organ nadležan za pokretanje postupka zbog učinjenog krivičnog djela, privremenog prijestupa odnosno prekršaja.

Ako je oduzeti predmet podložan brzom kvaru ili ako njegovo čuvanje iziskuje nesrazmjerne troškove, inspektor je ovlašten odrediti prodaju predmeta, o čemu je obavezan izvijestiti organ nadležan za pokretanje postupka.

Član 21.

Protiv rješenja o određivanju upravne mjere, koju je na osnovu ovog zakona ili drugog donio tržišni inspektor općine, odnosno grada Sarajeva, može se u roku od osam dana od dana prijema rješenja podnijeti žalba republičkom organu tržišne inspekcije.

Žalba protiv rješenja iz stava 1. ovog člana odlaže izvršenje rješenja, ako zakonom nije drukčije određeno.

Član 22.

Protiv rješenja koje donosi republički tržišni inspektor, može se ministru trgovine uložiti žalba u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

Član 23.

Tržišni inspektor je dužan čuvati kao službenu tajnu podatke za koje sazna prilikom obavljanja nadzora ili koje mu subjekt nadzora dostavi, ako je propisano da su ti podaci tajna.

Član 24.

Nadležni organ unutrašnjih poslova pod uvjetima i na način utvrđen zakonom, dužan je osigurati službena lica u cilju zaštite inspektora prilikom obavljanja poslova iz svoje nadležnosti.

Član 25.

Prilikom zatvaranja objekta isti se pečate na propisan način, a odgovornost za čuvanje i osiguranje objekta snosi subjekt nadzora.

Član 26.

Novčanom kaznom od 2.000 do 8.000 DEM kaznit će se za prekršaj subjekt nadzora, ako ne dozvoli tržišnom inspektoru pregled poslovne dokumentacije, robe, poslovnog prostora, tudih ovlaštenja, mjerila i mjernih jedinica, dokaz o pravu korišćenja autorskih prava i ukoliko na bilo koji način ometa taj pregled (član 8.).

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u preduzeću odnosno drugom pravnom licu novčanom kaznom od 500 do 2.000 DEM.

Član 27.

Novčanom kaznom od 1.000 do 4.000 DEM kaznit će se za prekršaj subjekt nadzora, ako uskrati davanje tržišnih podataka, da netačne podatke ili izbjegava kontrolu (član 14.).

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u preduzeću, odnosno drugom pravnom licu novčanom kaznom od 250 do 1.000 DEM.

Član 28.

Novčanom kaznom od 400 do 2.000 DEM kaznit će se za prekršaj vlasnik radnje ili drugo odgovorno lice, ako ne postupi po mjerama odnosno radnjama tržišnog inspektora (član 15.).

Član 29.

Novčana kazna izrečena za prekršaj iz čl. 26, 27. i 28. ovog zakona utvrđen u DEM, naplaćuje se u valuti Republike po srednjem tečaju koji utvrđuje Narodna banka Bosne i Hercegovine, na dan plaćanja.

Član 30.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje primjena Zakona o saveznoj tržišnoj inspekciji ("Službeni list RBiH", br. 2/92 i 13/94) i prestaje da važi Zakon o tržišnoj inspekciji ("Službeni list RBiH", br. 4/92 i 13/94).

Član 31.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu RBiH".

Predsjednik
Skupštine RBiH,
Miro Lazović, s. r.

261

Na osnovu Amandmana LXXIII tačka 1. stav 7. na Ustav Republike Bosne i Hercegovine, Predsjedništvo Republike Bosne i Hercegovine, donosi

UKAZ

O PROGLAŠENJU ZAKONA O DOPUNAMA ZAKONA O OSNOVNIM PRAVIMA IZ RADNOG ODNOSA

Prolašava se Zakon o dopunama Zakona o osnovnim pravima iz radnog odnosa, koji je Skupština Republike Bosne i Hercegovine donijela na sjednici Skupštine od 21. maja 1995. godine.

PR broj 1806/95
1. juna 1995. godine
Sarajevo

Predsjednik
Predsjedništva RBiH,
Alija Izetbegović, s. r.

ZAKON

O DOPUNAMA ZAKONA O OSNOVNIM PRAVIMA IZ RADNOG ODNOSA

Član 1.

U Zakonu o osnovnim pravima iz radnog odnosa ("Službeni list RBiH", br. 2/92 i 13/94) u članu 75. iza stava 4. dodaje se novi stav 5, koji glasi:

"Izuzetno za vrijeme ratnog stanja ili neposredne ratne opasnosti i dvije godine nakon proglašenja prestanka ratnog stanja radniku prestaje radni odnos po sili zakona kad navrš 70 godina života".

Član 2.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu RBiH".

Predsjednik
Skupštine RBiH,
Miro Lazović, s. r.

262

Na osnovu Amandmana LXXIII tačka 1. stav 7. na Ustav Republike Bosne i Hercegovine, Predsjedništvo Republike Bosne i Hercegovine, donosi

UKAZ

O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI OD ELEMENTARNIH NEPOGODA

Prolašava se Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti od elementarnih nepogoda, koji je Skupština Republike Bosne i Hercegovine donijela na sjednici Skupštine od 21. maja 1995. godine.

PR broj 1808/95
1. juna 1995. godine
Sarajevo

Predsjednik
Predsjedništva RBiH,
Alija Izetbegović, s. r.

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI OD ELEMENTARNIH NEPOGODA

Član 1.

U Zakonu o zaštiti od elementarnih nepogoda ("Službeni list SRBiH", broj 40/90) u članu 55. u stavu 1. tač. 3. i 7. brišu se.

Član 2.

Poglavlje VIII "OBRAZOVANJE I KORIŠĆENJE SREDSTAVA SOLIDARNOSTI I PRUŽANJE POMOĆI ZA OTKLANJANJE POSLJEDICA ELEMENTARNIH NEPOGODA" i čl. 56. do 75. brišu se.

Član 3.

U članu 86. u stavu 1. tačka 4. i stav 2. brišu se.

Član 4.

Članovi 89. i 91. brišu se.

Član 5.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu RBiH".

Predsjednik
Skupštine RBiH,
Miro Lazović, s. r.

263

Na osnovu Amandmana LXXIII tačka 1. stav 7. na Ustav Republike Bosne i Hercegovine, Predsjedništvo Republike Bosne i Hercegovine, donosi

UKAZ

O PROGLAŠENJU ZAKONA O DOPUNI ZAKONA O SLUŽBI U ARMiji RBiH

Proglašava se Zakon o dopuni Zakona o službi u Armiji RBiH, koji je Skupština Republike Bosne i Hercegovine donijela na sjednici Skupštine od 21. maja 1995. godine.

PR broj 1810/95
1. juna 1995. godine
Sarajevo

Predsjednik
Predsjedništva RBiH,
Alija Izetbegović, s. r.

ZAKON

O DOPUNI ZAKONA O SLUŽBI U ARMiji REPUBLIKE BOSNE I HERCEGOVINE

Član 1.

U Zakonu o službi u Armiji Republike Bosne i Hercegovine ("Službeni list RBiH", br. 11/92, 8/93, 17/93, 1/94, 13/94, 14/94, 16/94 i 4/95), iza člana 22b. dodaje se novi član 22c, koji glasi:

"Član 22c.

Predsjedništvo postavlja i razrješava komandanta Generalštaba Armije Republike Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Generalštab Armije), načelnika štaba Armije i komandante korpusa na prijedlog predsjednika Predsjedništva uz saglasnost Skupštine Republike Bosne i Hercegovine".

Član 2.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu RBiH".

Predsjednik
Skupštine RBiH,
Miro Lazović, s. r.

264

Na osnovu Amandmana LXXIII tačka 1. stav 7. na Ustav Republike Bosne i Hercegovine, Predsjedništvo Republike Bosne i Hercegovine, donosi

UKAZ

O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENI ZAKONA O PRIMJENI ZAKONA O REDOVNIM SUDOVIMA

Proglašava se Zakon o izmjeni Zakona o primjeni Zakona o redovnim sudovima, koji je Skupština Republike Bosne i Hercegovine donijela na sjednici Skupštine od 21. maja 1995. godine.

PR broj 1811/95
1. juna 1995. godine
Sarajevo

Predsjednik
Predsjedništva RBiH,
Alija Izetbegović, s. r.

ZAKON

O IZMJENI ZAKONA O PRIMJENI ZAKONA O REDOVNIM SUDOVIMA

Član 1.

U Zakonu o primjeni Zakona o redovnim sudovima ("Službeni list RBiH", br. 6/92, 11/92, 21/92, 19/93 i 13/94), član 2d. mijenja se i glasi:

"Član 2d.

Izuzetno, ako zbog ratnih okolnosti osnovni sud ne može vršiti funkciju na određenom području za koje je osnovno javno tužilaštvo osnovano, obrazovat će se odjeljenje osnovnog suda za to područje, za vrijeme dok te okolnosti traju.

Odluku o obrazovanju, sjedištu i području odjeljenja iz stava 1. ovog člana donosi Vlada Republike Bosne i Hercegovine, na prijedlog skupštine okruga tog područja.

Odjeljenje iz stava 1. ovog člana je organizaciona jedinica najbližeg osnovnog suda na slobodnom području koje je u mogućnosti da tu funkciju vrši.

Ako zbog ratnih okolnosti osnovni sud ne može vršiti funkciju na određenom području koje obuhvata područja više osnovnih sudova, osnovat će se osnovni sud za to područje, za vrijeme dok te okolnosti traju.

Odluku o osnivanju osnovnog suda iz stava 4. ovog člana donosi Vlada Republike Bosne i Hercegovine, na prijedlog skupštine okruga tog područja.

Sudije porotnike odjeljenja iz stava 1. ovog člana i osnovnog suda iz stava 4. ovog člana, bira skupština okruga u sjedištu odjeljenja odnosno osnovnog suda, na prijedlog skupštine opštine za čije područje su navedeni organi osnovani.

Sudije odjeljenja iz stava 1. i osnovnog suda iz stava 4. ovog člana, bira Skupština Republike Bosne i Hercegovine na prijedlog skupštine okruga u sjedištu odjeljenja odnosno osnovnog suda.

Vlada Republike Bosne i Hercegovine odlukom će utvrditi prestanak rada osnovanog odjeljenja osnovnog suda odnosno osnovnog suda, kad prestanu okolnosti i zbog kojih je osnovano odjeljenje odnosno osnovni sud, a na osnovu prijedloga skupštine okruga tog područja."

Član 2.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu RBiH".

Predsjednik
Skupštine RBiH,
Miro Lazović, s. r.

265

Na osnovu Amandmana LXXIII tačka 1. stav 7. na Ustav Republike Bosne i Hercegovine, Predsjedništvo Republike Bosne i Hercegovine, donosi

UKAZ

O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENI ZAKONA O ODBRANI

Proglašava se Zakon o izmjeni Zakona o odbrani, koji je Skupština Republike Bosne i Hercegovine donijela na sjednici Skupštine od 21. maja 1995. godine.

PR broj 1812/95
1. juna 1995. godine
Sarajevo

Predsjednik
Predsjedništva RBiH,
Alija Izetbegović, s. r.

ZAKON

O IZMJENI ZAKONA O ODBRANI

Član 1.

U Zakonu o odbrani ("Službeni list RBiH", br. 4/92, 9/92, 19/92, 11/93, 17/93, 6/94, 13/94, 4/95 i 9/95) u članu 9. stav 1. alinea 8. mijenja se i glasi:

"- postavlja i razrješava komandanta Generalštaba Armije Republike Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Generalštab Armije), načelnika štaba Armije i komandante korpusa na prijedlog predsjednika Predsjedništva uz saglasnost Skupštine Republike Bosne i Hercegovine".

Član 2.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu RBiH".

Predsjednik
Skupštine RBiH,
Miro Lazović, s. r.

266

Na osnovu Amandmana LI tačka 5. stav 3. na Ustav Republike Bosne i Hercegovine i člana 24. Zakona o ministarstvima i drugim organima državne uprave Republike Bosne i Hercegovine ("Službeni list RBiH", broj 15/94), na prijedlog predsjednika Vlade Republike-Federacije Bosne i Hercegovine, Predsjedništvo Republike Bosne i Hercegovine, na sjednici od 1. juna 1995. godine, donijelo je

ODLUKU

O IMENOVANJU MINISTRA VANJSKIH-INOZEMNIH POSLOVA U VLADI REPUBLIKE BOSNE I HERCEGOVINE

I

Za ministra vanjskih-inozemnih poslova u Vladi Republike Bosne i Hercegovine imenuje se MUHAMED ŠAČIRBEGOVIĆ, dosadašnji stalni šef misije Republike Bosne i Hercegovine u Ujedinjenim narodima u Njujorku.

II

Ovu odluku objaviti u "Službenom listu RBiH".

Broj 02-111-286/95

1. juna 1995. godine

Sarajevo

Predsjednik
Predsjedništva RBiH,
Alija Izetbegović, s. r.

267

Na osnovu Amandmana LI tačka 5. stav 3. na Ustav Republike Bosne i Hercegovine i člana 61. Zakona o obrazovanju i radu okruga ("Službeni list RBiH", br. 12/92, 14/92, 18/92, 21/92, 3/93, 22/93, 13/94 i 9/95), Predsjedništvo Republike Bosne i Hercegovine, na sjednici od 26. maja 1995. godine, donijelo je

ODLUKU

O IMENOVANJU PREDSJEDNIKA I ČLANOVA RATNOG PREDSJEDNIŠTVA SKUPŠTINE OPŠTINE BOSANSKI NOVI

I

Za predsjednika i članove Ratnog predsjedništva Skupštine opštine Bosanski Novi, imenuju se:

1. IZET MUHAMEDAGIĆ, za predsjednika Predsjedništva

2. HAMDIA KRUPIC, za člana

3. JAŠAREVIĆ SENUDIN, za člana

4. JAŠAREVIĆ FAHRUDIN, za člana

5. GRUDIĆ HAJRO, za člana

6. MULALIĆ SEAD, za člana

7. JAHHA MEHDI, za člana

8. HALILOVIĆ FIKRET, za člana

9. ARSLANOVIĆ ADMIR, za člana.

II

Ovu odluku objaviti u "Službenom listu RBiH".

Broj 02-111-293/95

26. maja 1995. godine

Sarajevo

Predsjednik
Predsjedništva RBiH,
Alija Izetbegović, s. r.

268

Na osnovu Amandmana LI tačka 5. stav 3. na Ustav Republike Bosne i Hercegovine i člana 14. stav 2. Zakona o pravima i dužnostima republičkih organa u korišćenju sredstava u društvenoj svojini ("Službeni list SRBiH", br. 33/81 i 29/90), na prijedlog Vlade Republike Bosne i Hercegovine, Predsjedništvo Republike Bosne i Hercegovine, donijelo je

ODLUKU

O PRENOŠENJU PRAVA KORIŠĆENJA ZGRADE-OBJEKTA BIVŠE ELEKTROTEHNIČKE ŠKOLE U BUĆA POTOKU NA MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA

I

Pravo korišćenja zgrade-objekta bivše Elektrotehničke škole u Buća potoku u Sarajevu, smještene na zemljištu označenom kao k. č. 896/8, 896/3, 653/28, 653/6, 653/25 i 653/9 KO Dolac starog premjera upisana u Z. K. ulošcima 1172, 613, 6443, 2374, 2369 i 2368, a što odgovara podacima novog premjera k. č. broj 3382/1 u naravi kuća i zgrada sa dvorištem površine 10795 m² upisana u K. O. Novo Sarajevo IV, dodjeljuje se Ministarstvu unutrašnjih poslova Republike Bosne i Hercegovine za potrebe smještaja Centra za obrazovanje kadrova unutrašnjih poslova.

II

Realizaciju ove odluke izvršit će Ministarstvo prostornog uređenja, resursa i zaštite okolice i Republičko javno pravobranilaštvo.

III

Ovu odluku objaviti u "Službenom listu RBiH".

Broj 02-011-304/95

1. juna 1995. godine

Sarajevo

Predsjednik
Predsjedništva RBiH,
Alija Izetbegović, s. r.

269

Na osnovu člana 49. Poslovnika Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine ("Službeni list SRBiH", broj 37/91 i "Službeni list RBiH", br. 5/92 i 23/93), Predsjedništvo Republike Bosne i Hercegovine, na sjednici od 1. juna 1995. godine, donijelo je

ODLUKU

O RAZRJEŠENJU SAVJETNIKA U PREDSJEDNIŠTVU REPUBLIKE BOSNE I HERCEGOVINE

I

Razrješava se dužnosti savjetnika u Predsjedništvu Republike Bosne i Hercegovine za ekonomska pitanja mr ISHAK DELJANIN, sa 31. decembrom 1994. godine, radi dužeg nevršenja funkcije.

II

Ovu odluku objaviti u "Službenom listu RBiH".

Broj 02-011-305/95

1. juna 1995. godine

Sarajevo

Predsjednik
Predsjedništva RBiH,
Alija Izetbegović, s. r.

SLUŽBENE OBJAVE

PROGLAŠENJE UMRLIM

Osnovni sud II Sarajevo i to sudija Mrdović Fatima u vanparničnom predmetu predlagača Širić-Ljuboje Ljiljane Sarajevo ul. Hrasnička 36/II koju zastupa advokat Milišić Munira iz Sarajeva, radi dokazivanja smrti Ljuboje Marka iz Plandišta - Ilidža, zastupanog po posebnom staratelju Mataradžija Sakubu, advokatu iz Sarajeva, na osnovu člana 65. Zakona o vanparničnom postupku RBiH, izdaje sljedeći

OGLAS

LJUBOJE BRANKO, sin Milana i Mitre, rođen 16. 12. 1924. g. u Plandištu - Ilidža gdje je imao posljednje prebivalište navodno je umro dana 18. I 1995. godine na Ilidži i sahranjen je na Vrelu Bosne.

Poziva se Ljuboje Branko, kao i svako drugo lice koje bilo šta zna o njegovom životu ili o njegovoj smrti da se u roku od 30 dana od objavljivanja ovog oglasa javi ovom sudu ul. Šenoina broj 1, soba broj 310/III.

Po isteku roka od 30 dana sud će donijeti rješenje po prijedlogu za dokazivanje smrti. (so-393/95)

PUTNE ISPRAVE

Ministarstvo unutrašnjih poslova - Ministarstvo unutrašnjih poslova objavljuje nevažećom slijedeće putne isprave:

- pasoš broj: BH 356632 izdat 21. 02. 1994. godine u Generalnom konzulatu RBiH u Štutgartu na ime RAVNJAK BEĆIR;

- pasoš broj: BH 356633 izdat 21. 02. 1994. godine u Generalnom konzulatu RBiH u Štutgartu, na ime RAVNJAK DULSA;

- pasoš broj: BH 147202 izdat 11. 09. 1993. godine u Generalnom konzulatu RBiH u Štutgartu, na ime KUSLJUGIĆ DAMIR;

- pasoš broj: BH 347055 izdat 03. 01. 1994. godine u Generalnom konzulatu RBiH u Štutgartu, na ime AVDIĆ RAGIBA. (so-392/95)

Prolašava se nevažećom službena putna isprava broj D 000772 izdata 25. 05. 1994. godine na ime MILAVIĆ MIR-SAD od strane Ministarstva vanjskih poslova R/F Bosne i Hercegovine. (so-398/95)

Prolašava se nevažećom službena putna isprava broj S 000484 izdata 09. 05. 1994. godine na ime DAPO MAHMUT od strane Ministarstva vanjskih poslova R/B Bosne i Hercegovine. (so-399/95)

SADRŽAJ

254	Zakon o vanjskotrgovinskom poslovanju	569	263	Zakon o dopuni Zakona o službi u Armiji Republike Bosne i Hercegovine	598
255	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o primjenjivanju Zakona o prostornom uređenju	583	264	Zakon o izmjeni Zakona o primjeni Zakona o redovnim sudovima	598
256	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o primjenjivanju Zakona o premjeru i katastru nekretnina	584	265	Zakon o izmjeni Zakona o odbrani	598
257	Zakon o trgovini	584	266	Odluka o imenovanju ministra vanjskih-inozemnih poslova u Vladi Republike Bosne i Hercegovine	599
258	Zakon o stranim ulaganjima	589	267	Odluka o imenovanju predsjednika i članova Ratnog predsjedništva Skupštine opštine Bosanski Novi	599
259	Zakon o slobodnim zonama	592	268	Odluka o prenošenju prava korišćenja zgrade-objekta bivše Elektrotehničke škole u Buća potoku na Ministarstvo unutrašnjih poslova	599
260	Zakon o tržišnoj inspekciji	594	269	Odluka o razrješenju savjetnika u Predsjedništvu Republike Bosne i Hercegovine	599
261	Zakon o dopunama Zakona o osnovnim pravima iz radnog odnosa	597			
262	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti od elementarnih nepogoda	597			

NIO SLUŽBENI LIST
REPUBLIKE BOSNE I HERCEGOVINE
1945-1995
50 GODINA POSLOVANJA

Izdavač: Novinsko-izdavačka organizacija Službeni list RBiH - Sarajevo, Ulica Magribija 3 - Poštanski fah 3 - Direktor i odgovorni urednik Mehmedalija Huremović - Telefoni - direktor: 663-470, fax 663-470 - Redakcija i Pretpłata: 663-471 - Računovodstvo: 651-257 - Poslovnica, Malta poslovanje i računa: 10100-603-639 za devizno poslovanje - Kompjuterska obrada: NIO Službeni list RBiH Sarajevo - Štampa: »OKO« dd sa p. o. Sarajevo - Za štampariju Rasim Rapa - Reklamacije za neprimljene brojeve primaju se 20 dana od izlaska lista.

Prema mišljenju Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta broj: 08-114-4/95 od 13. 3. 1995. godine, službeno glasilo smatra se proizvodom iz člana 19. stav 1. tačka 12. Uredbe sa zakonskom snagom o porezu na promet proizvoda i usluga, za koje se ne plaća porez na promet proizvoda, a po mišljenju Ministarstva finansija broj 05-021-1768/95 od 28. 3. 1995. godine, prodaja službenog glasila ne spada u prodaju proizvoda koji služe krajnjoj ličnoj potrošnji, te ne podliježe plaćanju poreza trgovine na malo.